

**Statistikk over eiendomsdrift,
forretningsmessig tjenesteyting
og utleievirksomhet 1997**

**Real Estate, Renting and Business
Activities 1997**

Norges offisielle statistikk

I denne serien publiseres hovedsakelig primærstatistikk, statistikk fra statistiske regnskapssystemer og resultater fra spesielle tellinger og undersøkelser. Serien har først og fremst referanse- og dokumentasjonsformål. Presentasjonen skjer vesentlig i form av tabeller, figurer og nødvendig informasjon om datamaterialet, innsamlings- og bearbeidingsmetoder, samt begreper og definisjoner. I tillegg gis det en kort oversikt over hovedresultatene.

Serien omfatter også publikasjonene Statistisk årbok, Historisk statistikk og Regionalstatistikk, samt Standarder for norsk statistikk og Veiviser i norsk statistikk.

Official Statistics of Norway

This series consists mainly of primary statistics, statistics from statistical accounting systems and results of special censuses and surveys, for reference and documentation purposes. Presentation is basically in the form of tables, figures and necessary information about data, collection and processing methods, and concepts and definitions. In addition, a short overview of the main results is given.

The series also includes the publications Statistical Yearbook of Norway, Historical Statistics and Regional Statistics, as well as Standards for Norwegian Statistics and Guide to Norwegian Statistics.

© Statistisk sentralbyrå, mai 2000

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen, vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-4805-1
ISSN 0808-2154

Emnegruppe

10.14 Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet

Emneord

Advokatvirksomhet
Arkitektvirksomhet
Databehandling
Eiendom og utleie
Forsknings- og utviklingsvirksomhet
Konsulentvirksomhet
Reklamevirksomhet

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Falch Hurtigtrykk

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpige tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Rettet siden forrige utgave	Revised since the previous issue	r
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	,(,)

Forord

Denne publikasjonen inneholder statistikk over eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet i 1997.

Statistikken for 1997 er hovedsakelig utarbeidet etter de samme retningslinjer som for 1996. Den er basert på Alminnelig næringsoppgave (AN) og et spørreskjema for foretak innenfor eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet. Ved sammenligning mot tidligere publiserte tall for 1996 skal en være oppmerksom på at ajourføring av næring i Bedrifts- og foretaksregisteret har medført revideringer av statistikken for 1996. Tall for 1996 i denne publikasjonen er rettet opp i hht. revideringene.

Statistikken er tilpasset EUs forordning for strukturstatistikk. Forordningen krever først og fremst statistikk på foretaksnivå. Av hensyn til nasjonalregnskap og andre norske brukere, er det også utarbeidet bedriftsstatistikk for noen variabler.

Publikasjonen gir opplysninger om tallet på foretak og bedrifter, sysselsetting, lønnskostnader, omsetning, bruttoinvesteringer, produksjonsverdi, bearbeidingsverdi samt en del andre variabler. I tillegg til de tabellene som er tatt med i denne publikasjonen, er det mulig å bestille en rekke andre eller mer detaljerte tabeller ved direkte henvendelse til Statistisk sentralbyrå (jf. kapittel 6). Disse kan gis elektronisk eller på papir.

Noen hovedtall er tidligere publisert på Internett.

Arbeidet med publikasjonen har vært ledet av førstekonsulent Lars Henrik Thingstad. Ansvarlig seksjonsleder er Peder Næs, Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk.

Statistisk sentralbyrå
Oslo/Kongsvinger, 21. mars 2000

Svein Longva

Nils Håvard Lund

Preface

In this publication Statistics Norway presents statistics for real estate, renting and business activities in 1997.

The 1997 statistics have been compiled mainly according to the same guidelines as for 1996. The statistics are based on Directorate of Taxes' General Trading Statements (AN) and a questionnaire for enterprises in real estate, renting and business activities. When comparing with previously published tables for 1996, one should bear in mind that several enterprises in the meantime have had their NACE codes in the Central Register of Establishments and Enterprises revised. This has had some consequences for the 1996 statistics. However the 1996 figures in the enclosed tables have been adjusted accordingly.

The annual statistics are adapted to the EU regulation on structural statistics, which primarily requires statistics at the enterprise level. Statistics on the local kind-of-activity unit (KAU) level have also been compiled for some variables for national accounts and other Norwegian users.

The publication gives information on the number of enterprises and local KAUs, employment, compensation of employees, turnover, gross investments, production value, added value and some other variables. In addition to the tables included in this publication, a number of other and more detailed tables may be obtained by applying directly to Statistics Norway (cf. chapter 6). These can be transmitted electronically on diskette or on paper.

Some principal figures have been published on the Internet.

The publication has been prepared under the supervision of Mr. Lars Henrik Thingstad. Responsible Head of Division is Mr. Peder Næs, Division for Construction and Service Statistics.

Statistics Norway
Oslo/Kongsvinger, 21 March 2000

Svein Longva

Nils Håvard Lund

Innhold

Tabellregister	7
Tekstdel	
1. Bakgrunn og formål	9
2. Opplegg og gjennomføring	9
2.1 Omfang	9
2.2 Datakilder	9
2.3 Utvalg	9
2.4 Datainnsamling og organisering	10
2.5 Kontroll-/revisjonsprosessen	11
2.6 Estimeringsmetoder	11
3. Begreper, kjennemerker og grupperinger	11
4. Feilkilder og usikkerhet	12
4.1 Innsamlings- og bearbeidingsfeil	12
4.2 Utvalgsvarians	12
4.3 Utvalgsskjevhet/frafall	13
4.4 Kontroll og revisjon	13
5. Bruk av tabellene	13
5.1 Kommentarer til tabellene	13
5.2 Noen hovedresultater	13
6. Mer informasjon	14
6.1 Annens statistikk	14
6.2 Spesialbestillinger	14
6.3 Internett og kontakt i Statistisk sentralbyrå	14
Tekst på engelsk	15
Tabelldel på norsk	22
Vedlegg	
A. Alminnelig næringsoppgave	41
B. Spørreskjema for næringshovedområdet	49
C. Spørreskjema Statistisk sentralbyrås næringsundersøkelse	55
Tidligere utgitt på emneområdet	59
De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk	60

Contents

List of tables	8
Text	
1. Background and objective	15
2. System and implementation	15
2.1 Scope.....	15
2.2 Data sources	15
2.3 Sample.....	15
2.4 Collection and organization of data	16
2.5 Control/revision process	17
2.6 Estimation methods	17
3. Terms, definitions and classifications	18
4. Error source and uncertainty	19
4.1 Collection and processing errors	19
4.2 Sample variance	19
4.3 Sample imbalance/non-response	19
4.4 Control and revision.....	20
5. Use of the tables	20
5.1 Comments to the tables.....	20
5.2 Some main results.....	20
6. More information	21
6.1 Other statistics	21
6.2 Special orders	21
6.3 Internet and contact with Statistics Norway	21
Tables in English.....	30
Appendices	
A. Ordinary financial statements.....	41
B. Questionnaire for the industrial section.....	49
C. General questionnaire for industrial enterprises.....	55
Previously issued on the subject	59
Recent publications in the series Official Statistics of Norway.....	60

Tabellregister

1. Hovedtall, etter næringsundergruppe. Bedrifter. 1996 og 1997.....	22
2. Hovedtall, etter sysselsettingsgruppe og næring. Bedrifter. 1997	23
3. Hovedtall for næringshovedområdet, etter fylke. Bedrifter. 1997	24
4. Hovedtall, etter næringsundergruppe. Foretak. 1996 og 1997.....	25
5. Bruttoinvesteringer, etter type anleggsmiddel og næringsundergruppe. Foretak . 1997	28
6. Bruttoinvesteringer, etter art og næringsundergruppe. Foretak. 1997.....	29

List of tables

1.	Principal figures, by industry subclass. Local kind-of-activity units. 1996 and 1997	30
2.	Principal figures, by number of persons employed and industry division. Local kind-of-activity units. 1997.....	32
3.	Principal figures for the industrial section, by county. Local kind-of-activity units. 1997.....	33
4.	Principal figures, by industry subclass. Enterprises. 1996 and 1997	34
5.	Gross investments, by group of fixed assets and industry subclass. Enterprises. 1997	38
6.	Gross investments, by category and industry subclass. Enterprises. 1997.....	39

1. Bakgrunn og formål

Den årlige strukturstatistikken produseres med bakgrunn i nasjonalregnskapets (NR) behov for data samt i hht. EUs forordning for strukturstatistikk. I tillegg etterspør departementer og ulike bransje-foreninger tallmaterialet foruten at allmennhetens behov for informasjon skal imøtekommes. Næringslivet og andre brukere bestiller også spesielt tilpasset statistikk for eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet på oppdrag.

Statistikken skal vise strukturen i næringshovedområdet K Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet på bakgrunn av tall fra regnskapsåret 1997.

2. Opplegg og gjennomføring

2.1. Omfang

Statistikk for eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet er inndelt etter NACE¹-standard og omfatter næringene:

70	Omsetning og drift av fast eiendom
71	Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk
72	Databehandlingsvirksomhet
73	Forskning og utviklingsarbeid
74	Annen forretningsmessig tjenesteyting

Statistikken omfatter næringshovedområdet unntatt utleie av egen fast eiendom ellers (70.202). For næringsgruppen management-holdingselskaper (74.15) gis et mer begrenset antall opplysninger. Begge disse innskrenkninger i publiseringen skyldes at usikkerheten ved bakgrunns materialet anses som for stor til å kunne utarbeide tilfredsstillende statistikk.

EUs strukturforordning krever først og fremst statistikk på foretaksnivå. Videre er det av hensyn til nasjonalregnskap og andre norske brukere, også utarbeidet bedriftsstatistikk for variablene sysselsetting, omsetning, lønnskostnader og bruttoinvesteringer. Vi gjør oppmerksom på at de bedriftsbaserte tallene viser høyere verdier enn de foretaksbaserte. Dette skyldes at foretak blir plassert i den næringsundergruppen som står for hoveddelen av deres aktivitet og dermed kan bli plassert i en annen næring enn enkelte av bedriftene i foretaket (se pkt. 3 Begreper, kjennemerker og grupperinger).

2.2. Datakilder

Statistikken er bygget på Alminnelig næringsoppgave for 1997 (AN, vedlegg til selvangivelsen, se vedlegg A her) og et tilleggsskjema (vedlegg B) for et utvalg foretak innenfor eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet. For de øvrige foretak er opplysninger² hentet inn vha. Regnskapsregisteret i Brønnøysund, Manntallet over merverdiavgiftspliktige (Momsregisteret) og Næringsundersøkelsen i Statistisk sentralbyrå (vedlegg C). Det vises også til oversikt i pkt. 2.4.

Til hjelp ved innhenting av opplysningene har vi benyttet Det sentrale bedrifts- og foretaksregister i Statistisk sentralbyrå. For ajourføring av dette registeret er Momsregisteret, Enhetsregisteret samt ulike opplysninger fra bransjeorganisasjoner og direkte fra enkelte foretak benyttet.

2.3. Utvalg

Populasjonen er inndelt i delpopulasjoner, kalt strata. I og med at en ikke har samtlige data for alle enhetene som statistikken omfatter, må det foretas en del beregninger. Disse beregningene tar utgangspunkt i de tilgjengelige data i de ulike strata. Populasjonen er organisert etter følgende strata før beregningene foretas:

Næring	45 grupper, samtlige næringsgrupper/næringsundergrupper innenfor de angitte NACE-næringene 70, 71, 72, 73 og 74 på laveste nivå (4- eller 5-siffer nivå)
Alder	3 grupper, igangsatt 1989 og tidligere, 1990-1993 og 1994-1997
Foretakstyper	2 grupper (enbedrifts- og flerbedriftsforetak)
Omsetning	1, 2 eller 3 grupper.

For hver kombinasjon av næringsgruppe/næringsundergruppe x aldersgruppe x foretakstype stratifiseres foretakene etter omsetningsstørrelser:

- Yngste aldersgruppe har 1 omsetningsgruppe
- Mellomste aldersgruppe har 2 omsetningsgrupper. (Hvis det er under 25 foretak i et stratum, slås disse sammen til en omsetningsgruppe.)
- Eldste aldersgruppe har 3 omsetningsgrupper. (Hvis det er under 25 foretak i et stratum, slås disse sammen til 1 omsetningsgruppe. Hvis det er over 25, men under 50 foretak, slås de sammen til 2 omsetningsgrupper.)

Dette gir maksimalt 12 strata pr. næring og i alt 390 strata.

Både for foretakene i den eldste og i den mellomste aldersgruppen blir alltid de 7 foretakene i

¹ Gjeldende Standard for næringsgruppering (SN94) i Statistisk sentralbyrå, som bygger på EUs standard NACE Rev.1. Denne er publisert i serien NOS (Norges offisielle statistikk) C 182 (1994).

² Nærmere beskrevet i pkt. 2.6.

populasjonen med størst omsetning trukket med i utvalget. Disse 7 foretakene utgjør en egen omsetningsgruppe både for enbedrifts- og fler-bedriftsforetakene for hver næringsundergruppe (4- eller 5-siffer NACE). Disse omsetningsgruppene blir dermed fulltellingsstrata. Av de totalt 390 strata var det i alt 69 fulltellingsstrata.

2.4. Datainnsamling og organisering

Det er hentet inn fullstendig sett av oppgaver (AN med tilleggs skjema) fra 2 501 foretak. For de øvrige

foretakene er det innhentet omsetningstall og andre vesentlige regnskapsopplysninger for 15 214 foretak fra årsregnskap i Regnskapsregisteret i Brønnøysund. Videre er det innhentet omsetningstall for 6 583 foretak fra Momsregisteret, og for de øvrige 10 816 foretakene er omsetningen innhentet vha. Næringsundersøkelsen i Statistisk sentralbyrå.

På denne måten får en opplysninger fra samtlige foretak. En oversikt over datainnsamlingen viser følgende:

Populasjon, eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet 1997

Kilde 1997	Foretak		Omsetning	
	Antall	Andel i pst.	Mill. kroner	Andel i pst.
NACE 70, 71, 72, 73 og 74 Næringshovedområde K *	35 114	100,0	126 895	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggs skjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	2 501	7,1	66 441	52,4
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	15 214	43,3	44 298	34,9
SSBs næringsundersøkelse	10 816	30,8	10 544	8,3
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	6 583	18,7	5 612	4,4

NACE 70 Omsetning og drift av fast eiendom	4 551	100,0	11 744	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggs skjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	170	3,7	3 155	26,9
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	2 813	61,8	6 089	51,9
SSBs næringsundersøkelse	1 564	34,4	2 481	21,1
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	4	0,1	19	0,2
NACE 71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	1 973	100,0	6 538	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggs skjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	180	9,1	3 401	52,0
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	873	44,2	2 170	33,2
SSBs næringsundersøkelse	135	6,8	181	2,8
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	785	39,8	785	12,0
NACE 72 Databehandlingsvirksomhet	3 418	100,0	22 037	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggs skjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	238	7,0	14 873	67,5
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	1 474	43,1	5 865	26,6
SSBs næringsundersøkelse	1 038	30,4	700	3,2
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	668	19,5	599	2,7
NACE 73 Forskning og utviklingsarbeid	164	100,0	4 279	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggs skjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	43	26,2	2 824	66,0
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	45	27,7	322	7,5
SSBs næringsundersøkelse	74	45,1	1 101	25,7
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	2	1,2	32	0,7
NACE 74 Annen forretningsmessig tjenesteyting *	25 008	100,0	82 297	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggs skjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	1 870	7,5	42 187	51,3
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	10 009	40,0	29 852	36,3
SSBs næringsundersøkelse	8 005	32,0	6 080	7,4
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	5 124	20,5	4 177	5,1

* Ekskl. NACE 74.15, 573 foretak.

2.5. Kontroll/revisjonsprosessen

Det er foretatt kontroller og opprettinger av de alminnelige næringsoppgavene for de foretakene som inngår i utvalget, dette omfatter også skjemaet hvor tilleggsopplysninger oppgis pr. bedrift. Særlige kritiske kontrollstørrelser er næringskode, sysselsetting, omsetning, lønnskostnader, andre driftskostnader og driftsresultat, i tillegg kontrolleres og revideres tallene for handelsvarekostnader og bruttoinvesteringer.

Revisjonen av datamaterialet foretas etter kontroller i Bedrifts- og foretaksregisteret og hvor nødvendig etter rådføring med oppgavegiver.

2.6. Estimeringsmetoder

Manglende tallmateriale er estimert for de foretakene det ikke foreligger fullstendig AN med tilleggsskjema for.

Vi har først stratifisert populasjonen (jf. pkt. 2.3) og deretter trukket et representativt utvalg. Fra foretakene i utvalget (2 501 foretak) er det hentet inn AN med tilleggsskjema. Deretter har vi benyttet de foreliggende data fra årsregnskapene ifølge Regnskapsregisteret og splittet disse i sine respektive underposter i henhold til de relative andelene som gir seg av dataene fra AN-utvalget. Dernest har vi tatt hensyn til data i henhold til Næringsundersøkelsen og fra Momsregisteret i den statistiske beregningen.

Aksjeselskaper utenom utvalget

For aksjeselskaper utenom utvalget (dvs. 15 214 foretak, se pkt. 2.3) er det innhentet bestemte regnskapsopplysninger fra Regnskapsregisteret for aksjeselskaper. En del poster i Regnskapsregisteret er identiske med opplysningene i AN og kan derfor hentes direkte fra Regnskapsregisteret:

901	Sum driftsinntekter
400	Varekostnad
780	Ordinære avskrivninger
789	Tap på fordringer
906	Finansinntekter
907	Finanskostnader
920	Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader
930	Skattekostnad

De øvrige postene beregnes i henhold til fordelingen i utvalget (ordnet etter næringsundergruppe og samme størrelsesgruppe med hensyn til omsetning, driftskostnad eller annen relevant fordelingsnøkkel).

Foretak med omsetning i henhold til Momsregisteret eller Næringsundersøkelsen

AN-postene er estimert med omsetning som nøkkel for de foretak utenom utvalget hvor omsetning er hentet fra Momsregisteret eller fra Næringsundersøkelsen (dvs. henholdsvis 6 583 og 10 816 foretak, se pkt. 2.3).

Sysselsettingstall

For de foretakene som har levert fullstendig sett av AN med tilleggsskjema (utvalget), er sysselsettingstall hentet enten fra Statistisk sentralbyrås tilleggsskjema til AN eller beregnet på bakgrunn av lønnskostnader eller hentet fra Enhetsregisterets arbeidstaker-/arbeids-giverdel (AA-registeret). Det samme gjelder for de foretakene hvor en har benyttet utskrift fra årsregnskap fra Regnskapsregisteret.

Sysselsettingstall for de øvrige foretakene er enten hentet inn gjennom Statistisk sentralbyrås Næringsundersøkelse eller fra AA-registeret.

3. Begreper, kjennemerker og grupperinger

Foretak

I Standard for næringsgruppering (SN) er et foretak den minste kombinasjon av juridiske enheter som produserer varer eller tjenester, og som til en viss grad har selvstendig beslutningsmyndighet.

Bedrift

I SN er bedrift definert som en lokalt avgrenset funksjonell enhet hvor det hovedsakelig drives aktiviteter som faller innenfor en bestemt næringsgruppe.

Beliggenhet

Beliggenheten er i samsvar med kommuneinndelingen pr. 1. januar 1995. I enkelte næringer kan et foretak drive virksomheter i flere kommuner og fylker uten å være delt i flere bedrifter. I slike tilfeller er foretakets samlede virksomhet registrert der foretaket har sin kontoradresse.

Eiere uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket

Eiere omfatter eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap, familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket o.l. Medeiere i aksje- og andelsselskap som har lønnet arbeid i foretaket er ikke inkludert. Det er heller ikke familiemedlemmer til eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap når de har fast avtalt lønn.

Lønnstakere

Med lønnstakere regnes alle personer som arbeider for arbeidsgiveren, som har en ansettelseskontrakt og som mottar kompensasjon for utført arbeid i form av lønn, gasje, honorarer, gratiale, naturalytelser o.l. Midlertidig fraværende på grunn av sykdom, ferie, arbeidskonflikt o.l. er med, mens fraværende på grunn av militærtjeneste er holdt utenfor.

Sysselsetting

Med sysselsetting menes summen av eiere og lønntakere. Personer med mer enn ett arbeidsforhold vil kunne være telt med som sysselsatt i flere næringer. Sysselsetting viser et gjennomsnitt av antall sysselsatte ved utløpet av fem utvalgte måneder i året. Sysselsettingstallene i strukturstatistikken kan avvike fra det som er publisert i Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) fordi kildene og gjennomsnittsberegningen er forskjellig.

Årsverk

Tallene omfatter antall årsverk utført av lønntakere i foretaket.

Omsetning

Omsetning eller salgsinntekter er definert som summen av godtgjørelse for tjenesteytende virksomhet utført for kunder, salg av handelsvarer og bruttoinntekt av annen næringsvirksomhet. Merverdiavgift er ikke med i tallene.

Handelsvarer

Handelsvarer er varer som selges videre uten noen bearbeiding i bedriften.

Lønnskostnader

Lønnskostnader omfatter lønn, feriepenger, honorarer o.l., arbeidsgiveravgift til folketrygden, innberetningspliktige pensjonskostnader og andre personal-kostnader.

Lønnskostnader omfatter ikke godtgjørelse til eiere av enkeltmannsforetak eller ansvarlige selskap og til familiemedlemmer uten fast lønn.

Produksjonsverdi

Med produksjonsverdi menes omsetning korrigert for endringer i beholdning av ferdige varer, varer i arbeid og varer og tjenester kjøpt for videresalg. Kjøp av varer og tjenester for videresalg og spesielle offentlige avgifter er trukket fra, mens aktiverte egne investeringsarbeider er lagt til.

Bearbeidingsverdi

Som bearbeidingsverdi regnes summen av produksjonsverdi fratrukket kjøp av varer og tjenester (for andre varer og tjenester enn de som er kjøpt direkte for videresalg) og korrigert for endringer i beholdningen av råvarer og konsumvarer. Spesielle offentlige tilskudd for tilvirkede/solgte varer og andre offentlige tilskudd/refusjoner er inkludert.

Totale kjøp av varer og tjenester

Med totale kjøp av varer og tjenester regnes verdien av alle varer og tjenester som er kjøpt i 1997 for videresalg, til bruk i foretakets egen produksjonsprosess eller for lager. Bruttoinvestering er ikke inkludert i disse tallene.

Bruttoinvestering

Som bruttoinvestering er regnet anskaffelser av fast kapital som bygninger og anlegg (unntatt boliger), maskiner, verktøy, redskap, inventar og transportmidler (unntatt til privat bruk), både nye og brukte. Påkostninger er lagt til, mens salg av brukt realkapital er trukket fra. Investering oppgis med fradrag for inngående merverdiavgift og med tillegg av investeringsavgift.

Nyinvesteringer

Nyinvesteringer omfatter alle nyervervede varige driftsmidler som er anskaffet og ferdigstilt i løpet av året, eksklusiv investeringer i uberørt eiendom. Ved kjøp benyttes kostpris, ved egenproduksjon benyttes produksjonskost for verdsettelsen av driftsmiddelet. Anskaffelser ved finansiell leasing er inkludert der driftsmiddelet er ført som eiendel i balansen.

Salg av driftsmidler

Salg av driftsmidler er beregnet til salgsverdien (erstatningssummen) ved realiseringer av brukte driftsmidler i løpet av året. Beløpet er inklusiv investeringsavgift. Driftsmiddelet anses som solgt når det er levert.

Påkostninger på egne aktiva

Dette omfatter verdien av alle aktiverte påkostninger og hovedreparasjoner som er kjøpt og utført av andre og/eller foretatt med egne ansatte på egne driftsmidler. Det forutsettes at slike påkostninger øker effektiviteten/verdien av og/eller forlenger levetiden til driftsmiddelet. Ved kjøp vurderes påkostningen til kjøpspris, ved egenproduksjon til produksjonskost.

4. Feilkilder og usikkerhet

4.1. Innsamlings- og bearbeidingsfeil

Resultatene fra en statistisk undersøkelse vil som regel inneholde visse innsamlings- og bearbeidingsfeil. Innsamlingsfeil oppstår ved at oppgavegiveren på grunn av glemsel, misforståelse av spørsmål e.l. gir feil svar. Bearbeidingsfeil er feil ved koding eller feil som oppstår ved overføring av opplysninger fra spørreskjemaet til maskinlesbart medium eller under revisjonen.

4.2. Utvalgsvarians

For opplysninger som ikke er innhentet fra alle foretak, ville det kunne finnes utvalgsvarians. Utvalgsvariansen vil avta med økende dekningsgrad. Når det gjelder sysselsetting og omsetning kan strukturstatistikken betegnes som en fulltelling, slik at utvalgsvarians for disse variable kan ses bort fra. Med de foreliggende dekningsgradene (se pkt. 2.3) vil det finnes utvalgsvarians for de øvrige variablene.

4.3. Utvalgsskjevhet/frafall

Strukturstatistikken over eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet kan ha målefeil fra følgende kilder:

- Skjevheter i utvalget (f.eks. misvisende stratifisering) kan medføre feil for de variablene hvor det ikke er innhentet opplysninger for alle enhetene i populasjonen. Man antar eksplisitt ved imputeringen at foretak utenfor utvalget har lik kostnads- og inntektsstruktur som foretak i utvalget (jf. dekningsgradene, pkt. 2.3).
- Ikke-besvart. På grunn av oppgaveplikt med tvangsmulkt er denne relativt lav, bare 3 prosent.
- Misforståelse av spørsmål i spørreskjemaet. Mange av spørsmålene er komplekse, og utfylling krever regnskapsforståelse og helhetsoverblick hos oppgavegiveren.
- Mangel på korrekt datagrunnlag. Flere av foretakene mangler oversikt over hvor stor del av driftsinntektene som kommer fra ulike tjenesteaktiviteter. Tilsvarende gjelder for den geografiske fordelingen av inntekter og kostnader. Mange svar baserer seg derfor på estimater med ulik usikkerhet.

4.4. Kontroll og revisjon

Oppgavene er revidert ved et sett manuelle og maskinelle kontroller. Der det var åpenbare feil i opplysningene, ble oppgavene korrigert. Vi antar at eventuelle målings- og bearbeidingsfeil ikke har ført til systematiske feil i resultatene.

5. Bruk av tabellene

5.1. Kommentarer til tabellene

Ved sammenligning mot tidligere publiserte tall for 1996 skal en være oppmerksom på at ajourføring av næring i Bedrifts- og foretaksregisteret har medført revideringer av statistikken for 1996. Tall for 1996 i denne publikasjonen er rettet opp ifølge revideringene og kan derfor avvike fra det som tidligere er publisert.

5.2. Noen hovedresultater

Foretak

Totalt var det 35 687 foretak med 165 542 sysselsatte personer innenfor eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet i 1997. Foretakene hadde en omsetning på 126,9 milliarder og lønnskostnader på 42,2 milliarder kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 19,4 og 21,7 prosent mot 1996, mens antall sysselsatte personer økte med 16,3 prosent.

NACE 70 Omsetning og drift av fast eiendom (uten NACE 70.202).

Innenfor næringen var det 4 551 foretak med 7 814 sysselsatte personer i 1997. Omsetningen var på 11

744 millioner og lønnskostnader på 2 026 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 29,2 og 15,8 prosent mot 1996, mens antall sysselsatte personer økte med 1,6 prosent.

NACE 71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk. Innenfor næringen var det 1 973 foretak med 5 295 sysselsatte personer i 1997. Omsetningen var på 6 538 millioner og lønnskostnader på 1 233 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 16,3 og 26 prosent mot 1996, mens antall sysselsatte personer økte med 1,5 prosent.

NACE 72 Databehandlingsvirksomhet.

Innenfor næringen var det 3 418 foretak med 19 869 sysselsatte personer i 1997. Omsetningen var på 22 037 millioner og lønnskostnader på 7 566 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 21,7 og 24,4 prosent mot 1996, mens antall sysselsatte personer økte med 13,1 prosent.

NACE 73 Forskning og utviklingsarbeid.

Innenfor næringen var det 164 foretak med 6 677 sysselsatte personer i 1997. Omsetningen var på 4 279 millioner og lønnskostnader på 2 369 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 11,5 og 4,9 prosent mot 1996, mens antall sysselsatte personer økte med 1,9 prosent.

NACE 74 Annen forretningsmessig tjenesteyting.

Innenfor næringen var det 25 581 foretak med 125 887 sysselsatte personer i 1997. Uten næring 74.15 Management-Holdingselskaper var omsetningen på 82 297 millioner og lønnskostnader på 28 968 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 18,2 og 22,8 prosent mot 1996. Antall sysselsatte personer i hele næringen inkl. næring 74.15 økte med 19,5 prosent.

Bedrifter

Totalt var det 37 064 bedrifter med 168 242 sysselsatte personer innenfor eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet i 1997. Bedriftene hadde en omsetning på 129,7 milliarder og lønnskostnader på 43,3 milliarder kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 17,6 og 18,2 prosent mot 1996, mens antall sysselsatte personer økte med 11,6 prosent.

NACE 70 Omsetning og drift av fast eiendom (uten NACE 70.202).

Innenfor næringen var det 4 727 bedrifter med 8 078 sysselsatte personer i 1997. Omsetningen var på 12 104 millioner og lønnskostnader på 2 065 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 25,9 og 14,1 prosent mot 1996, mens antall sysselsatte personer økte med 1,5 prosent.

NACE 71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk. Innenfor næringen var det 2 154 bedrifter med 5 394 sysselsatte personer i 1997. Omsetningen var på 6 833 millioner og lønnskostnader på 1 265 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 21,1 og 31,5 prosent mot 1996, mens antall sysselsatte personer økte med 4,9 prosent.

NACE 72 Databehandlingsvirksomhet. Innenfor næringen var det 3 616 bedrifter med 19 490 sysselsatte personer i 1997. Omsetningen var på 20 907 millioner og lønnskostnader på 7 423 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 19,5 og 22,1 prosent mot 1996, mens antall sysselsatte personer økte med 14,2 prosent.

NACE 73 Forskning og utviklingsarbeid. Innenfor næringen var det 205 bedrifter med 8 376 sysselsatte personer i 1997. Omsetningen var på 5 758 millioner og lønnskostnader på 3 021 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 20,9 og 13,8 prosent mot 1996, mens antall sysselsatte personer økte med 9,9 prosent.

NACE 74 Annen forretningsmessig tjenesteyting. Innenfor næringen var det 26 362 bedrifter med 126 904 sysselsatte personer i 1997. Uten næring 74.15 Mangement-Holdingselskaper var omsetningen på 84 101 millioner og lønnskostnader på 29 490 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 15,5 og 17,5 prosent mot 1996. Antall sysselsatte personer i hele næringen inkl. næring 74.15 økte med 12,3 prosent.

6. Mer informasjon

6.1. Annen statistikk

Strukturstatistikken for eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet er en del av Statistisk sentralbyrås næringsstatistikk som dekker de fleste næringer. I tillegg til strukturstatistikk publiseres det også korttidsstatistikk for enkelte næringer. Disse viser tall for kortere tidsrom enn år og vanligvis for hele landet under ett.

For næringen forretningsmessig tjenesteyting utgis det kvartalsvis omsetningsstatistikk. For de næringene som er merverdiavgiftspliktige utgis terminvis omsetningsstatistikk. Denne kan også gis regionalisert.

Statistikk for ulike næringer publiseres på høyt aggregert nivå for landet og eventuelt for fylker i Statistisk årbok. Mer detaljert finnes slik statistikk i NOS-serien. Noen hovedtall blir offentliggjort i Dagens statistikk og er lagt til rette på Statistisk sentralbyrås Internetsider.

6.2. Spesialbestillinger

Det er mulig å bestille statistikk som er særskilt tilpasset egne behov. Statistikken kan brytes ned etter definerte størrelsesgrupper for omsetning, sysselsetting, lønn osv. eller den kan leveres som fylkes- og kommunetall fordelt på næringsundergruppe mv. Videre er det mulig å bestille spesielle utkjøringer av statistisk informasjon for en gruppe organisasjonsnummer som brukeren selv oppgir. På denne måten kan en sammenligne den gruppen brukeren selv har definert, mot totaltall på ulike måter. Imidlertid skal en ikke kunne identifisere enkeltpersoner eller det/de enkelte foretak på bakgrunn av tallmaterialet. Se også vedlagt AN og spørreskjemaet hvor det framgår hvilke opplysninger som kan gis.

Tabeller kan oversendes på papir (post eller telefaks), elektronisk på diskett eller med e-post (Ascii- eller Excel-format).

6.3. Internett og kontakt i Statistisk sentralbyrå

Denne publikasjonen publiseres også på Statistisk sentralbyrås webtjeneste på Internett. Statistisk sentralbyrå kan nås på adressen <http://www.ssb.no>.

Dersom en ønsker å bestille tabeller eller trenger mer informasjon, ta kontakt med:

Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk ved Statistisk sentralbyrå, tlf. 62 88 54 82,
e-post: ssb@ssb.no, faks: 62 88 54 62.

1. Background and objective

The annual structural statistics are based on the data needs of the National Accounts (NR) and in accordance with the EU regulation on structural statistics. In addition, ministries and various trade organizations want and need statistical data and the public's need for information has to be met too. Business and industry and other users also commission customized wholesale and retail trade statistics from Statistics Norway, primarily at the municipal level.

The statistics show the structure of industry section K, Real Estate, Renting and Business Activities on the basis of statistics from the financial year of 1996.

2. System and implementation

2.1. Scope

Statistics for real estate, renting and business activities are classified according to the NACE³ standard and include the industry divisions:

70	Real estate activities
71	Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods
72	Computer and related activities
73	Research and development
74	Other business activities

The statistics cover the section except for other letting of own property (70.202). More limited information is given for the industry class management activities and holding companies (74.15). Both of these limitations are because the uncertainty of the background material is regarded as too great to be able to compile satisfactory statistics.

The EU's structural regulation primarily requires statistics at the enterprise level. Out of consideration to the national accounts and other Norwegian users, local kind-of-activity unit (KAU) statistics have been compiled for the variables employment, turnover, compensation of employees and gross investments. We call your attention to the fact that the local KAU-based figures show higher values than enterprise-based ones. This is because enterprises are placed in the subclass that accounts for the majority of their activity and thus can be placed in another division than some of the local KAUs in the enterprise (see section 3 Terms, definitions and classifications).

2.2. Data sources

The statistics are based on General Trading Statements for 1996 (AN, appendix to tax return, see appendix A here) and a supplementary form (appendix B) for a sample of wholesale and retail enterprises.

Information⁴ on other enterprises is obtained via the Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund, the census of entrepreneurs liable to Valued Added Tax (the VAT Register) and the Industry Survey in Statistics Norway (appendix C). See also the overview in section 2.4.

The Central Register of Establishments and Enterprises was used to obtain information. The Vat Register, Central Coordinating Register for Legal Entities and various information from trade organizations and direct input from certain enterprises are used to update the Central Register of Establishments and Enterprises.

2.3. Sample

The population is divided into subpopulations called strata. Because we do not have all the data for all the units covered by the statistics, some estimates must be made. These estimates are based on the available data in the various strata. The population is organized according to the following strata before the estimates are undertaken:

Division	45 groups, all classes/subclasses within the given NACE divisions 70, 71, 72, 73 and 74 at the lowest level (4 or 5 digit level)
Age	3 groups, commenced 1989 and earlier, 1990-1993 and 1994-1997
Types of enterprise	2 groups (single and multi-local KAU enterprise)
Turnover	1, 2 or 3 groups.

For each combination of class/subclass x age group x enterprise type the enterprises are stratified according to size of turnover:

- the youngest age group has 1 turnover group
- the intermediate age group has 2 turnover groups. (If there are fewer than 25 enterprises in a stratum, they are made into 1 turnover group.)
- the oldest age group has 3 turnover groups. (If there are fewer than 25 enterprises in a stratum, they are made into 1 turnover group. If there are more than 25, but fewer than 50 enterprises, they are made into 2 turnover groups.)

This yields a maximum of 12 strata per division and altogether 390 strata.

³ The Standard Industrial Classification (SN94) in Statistics Norway, which is based on the EU standard NACE Rev. 1. This standard is published in the Official Statistics of Norway (NOS) series C182.

⁴ Further details in section 2.6.

The 7 enterprises in the population with the largest turnover are always included in the sample for the enterprises in the oldest and intermediate age groups. These 7 enterprises make up a separate turnover group for both single and multi-local KAU enterprises for each subclass (4 or 5 digit NACE). These turnover groups thus become full census strata. Of the altogether 390 strata there were altogether 69 full census strata.

2.4. Collection and organization of data

A complete set of statements (AN with supplementary forms) was obtained from 2 501 enterprises. For the other enterprises, sales figures and other essential accounting data were obtained for 15 214 enterprises from annual accounts in the Register of Annual Company Reports in Brønnøysund. Sales figures were furthermore obtained for 6 583 enterprises from the VAT Register and the turnover of the other 10 816 enterprises was obtained with the aid of the Industry Survey in Statistics Norway.

This way, information from all enterprises is obtained. An overview of data collection shows the following:

Population, real estate, renting and business activities 1997

Source 1997	Enterprise		Turnover	
	Total	Per-centage	Million kroner	Per-centage
NACE 70, 71, 72, 73 and 74 Section K *	35 114	100,0	126 895	100,0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	2 501	7,1	66 441	52,4
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	15 214	43,3	44 298	34,9
Statistics Norway's Industry Survey	10 816	30,8	10 544	8,3
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	6 583	18,7	5 612	4,4
NACE 70 Real estate activities	4 551	100,0	11 744	100,0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	170	3,7	3 155	26,9
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	2 813	61,8	6 089	51,9
Statistics Norway's Industry Survey	1 564	34,4	2 481	21,1
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	4	0,1	19	0,2
NACE 71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	1 973	100,0	6 538	100,0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	180	9,1	3 401	52,0
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	873	44,2	2 170	33,2
Statistics Norway's Industry Survey	135	6,8	181	2,8
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	785	39,8	785	12,0
NACE 72 Computer and related activities	3 418	100,0	22 037	100,0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	238	7,0	14 873	67,5
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	1 474	43,1	5 865	26,6
Statistics Norway's Industry Survey	1 038	30,4	700	3,2
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	668	19,5	599	2,7
NACE 73 Research and development	164	100,0	4 279	100,0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	43	26,2	2 824	66,0
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	45	27,7	322	7,5
Statistics Norway's Industry Survey	74	45,1	1 101	25,7
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	2	1,2	32	0,7
NACE 74 Other business activities *	25 008	100,0	82 297	100,0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	1 870	7,5	42 187	51,3
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	10 009	40,0	29 852	36,3
Statistics Norway's Industry Survey	8 005	32,0	6 080	7,4
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	5 124	20,5	4 177	5,1

* Excl. NACE 74.15, 573 enterprises.

2.5. Control/revision process

Checks and corrections of the General Trading Statements (AN) for the enterprises included in the sample have been undertaken, including the form in which additional information is given per local KAU. The particularly critical control items are industry code, employment, turnover, compensation of employees, other operating expenses and operating profit/loss. Merchandise costs and gross investment figures are also checked and revised.

Revision of the data is undertaken after checking the Central Register of Establishments and Enterprises and after consulting the statement provider if necessary.

2.6. Estimation methods

Missing statistical material is estimated for the enterprises for which no complete AN with supplementary form exists.

We first stratified the population (cf. section 2.3) and then drew a representative sample. AN with supplementary forms were collected from the enterprises in the sample (2 501 enterprises). Afterwards we used the existing data from the annual accounts according to the Register of Annual Company Accounts and split them up into respective subitems according to the relative shares shown in the data from the AN sample. We subsequently took data according to the Industry Survey and from the Vat Register into account in the statistical calculation.

Limited companies outside the sample

Certain accounting information from the Register of Annual Company Accounts was obtained for limited companies outside the sample (i.e. 15 214 enterprises, see section 2.3). A number of the items in the Register of Annual Company Accounts are identical with information in the AN and can therefore be obtained directly from the Register of Annual Company Accounts:

901	Total operating income
400	Goods consumed
780	Ordinary depreciation
789	Bad debts
906	Financial income
907	Financial expenditure
920	Result of extraordinary income and expenses
930	Taxes

The other items are estimated according to the division in the sample (organized by subclass and same size groups with respect to turnover, operating expenditure or other relevant distribution keys).

Enterprises with sales according to the VAT Register or Industry Survey

The AN items are estimated with sales as a key for the enterprises outside the sample where sales are obtained from the Vat Register or from the Industry Survey (i.e. 6 583 and 10 816 enterprises respectively, see section 2.3).

Employment figures

Employment figures for the enterprises that delivered a complete set of AN with supplementary forms (the sample) were obtained either from Statistics Norway's supplementary form to the AN or estimated on the basis of compensation of employees or taken from the Central Coordinating Register for Legal Entities employee/employer section (the AA register). The same applies to the enterprises for which we used transcripts from the annual accounts from the Register of Annual Company Accounts.

Employment figures for the other enterprises are either obtained through Statistics Norway's Industry Survey or from the AA Register.

3. Terms, definitions and classifications

Enterprise

In the Standard Industrial Classification (SIC) an enterprise is the smallest combination of legal entities that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision making.

Local kind-of-activity unit (local KAU)

SIC defines a local KAU as a functional unit which at a single physical location is engaged primarily in activities within a specific activity group.

Location

Location is according to municipal borders at 1 January 1995. In some industries an enterprise can do business in several municipalities and counties without being divided into several local KAUs. In such cases, the enterprise's combined operations are registered where the enterprise has its office address.

Owners without regular pay who work for the enterprise on a daily basis

Owners include owners of sole proprietorships or general partnerships and family members who work for the enterprise on a daily basis without receiving regular wages. Co-owners of limited companies and cooperatives who are paid for working for the enterprise are not included, nor are family members of owners of sole proprietorships or general partnerships when they receive regular wages.

Employees

Employees means all persons who work for the employer, have an employment contract and receive compensation in the form of wages, pay, fees, bonuses, payment in kind, etc. Employees temporarily absent due to illness, holiday, labour disputes, etc. are included, while employees absent because of military service are excluded.

Employment

Employment means the sum of owners and employees. Persons with more than one job could be counted as an employee in several industries. Employment shows an average of the number of employees at the end of five selected months per year. The employment figures in the structural statistics may deviate from what is published in the Labour Force Survey because the sources and average estimates are different.

Man-years

The figures include the number of man-years worked by the employees in an enterprise.

Turnover

Turnover or sales income means the total remuneration for services rendered for customers, sales of merchandise and gross income of other business activities. The sales value is less VAT.

Merchandise

Merchandise is goods bought and resold with no added value.

Compensation of employees

Compensation of employees includes wages, holiday pay, fees, etc., employer's national insurance contribution, reportable pension costs and other personnel costs.

Compensation of employees does not include remuneration to owners of sole proprietorships or partnerships or to family members without regular wages.

Production value

Production value means sales corrected for changes in stocks of finished goods, work in progress, and goods and services purchased for resale. Purchases of goods and services for resale are deducted, while capitalized own investment work is added.

Value added

Value added is figured as the sum of production value less the purchase of goods and services (for other goods and services than those purchased for resale), and corrected for changes in stocks of raw materials and consumer goods. Special public subsidies for manufactured/sold merchandise and other public subsidies/reimbursements are included.

Total purchases of goods and services

Total purchases of goods and services means the value of all goods and services purchased in 1997 for resale, for use in the enterprise's own production process or for stocks. Gross investment is not included in these figures.

Gross investment

Gross investment is the total value of new capital goods such as buildings and plant (except housing), machinery, tools, implements, equipment and vehicles (except for personal use), both new and used. Improvements are added while sales of used capital stock are deducted. Investment figures are minus incoming value added tax but include investment tax.

New investments

New investments include all newly acquired fixed assets acquired and completed in the course of the year, excluding investments in unimproved property. In assessing the value of the business asset, cost price is used for purchases and production cost for own

manufactures. Acquisitions through financial leasing are included when the asset is entered as an asset in the balance sheet.

Sale of business assets

Sale of business assets is estimated at the sales value (replacement value) upon realization of used business assets over the course of the year. The amount includes investment tax. The business asset is regarded as sold when it is delivered.

Improvement of own assets

This includes the value of all capitalized improvements and major repairs purchased and executed by others and/or undertaken with own employees on own business assets. A precondition is that such improvements increase the efficiency/value of and/or prolong the lifetime of the business asset. The improvement is estimated at purchase price at purchase or at production cost when manufactured.

4. Error sources and uncertainty

4.1. Collection and processing errors

The results of a statistical survey will as a rule contain some collection and processing errors. Collection errors occur when the provider of the data gives erroneous answers due to forgetfulness, misunderstanding of the question etc. Processing errors are errors from coding or errors that occur during the transferring of information from the questionnaire to the machine-readable medium or during revision.

4.2. Sample variance

Sample variance may exist for information not collected from all enterprises. Sample variance diminishes with increasing degree of coverage. When it comes to employment and turnover structural statistics may be regarded as a full census, so that the sample variance for these variable may be ignored. With the existing degrees of coverage (see section 2.3) sample variance will exist for the other variables.

4.3. Sample imbalance/non-response

The wholesale and retail statistics may have measuring errors from the following sources:

- Imbalances in the sample (e.g. misleading stratification) can cause errors for the variables for which information has not been obtained for all units in the population. Statistics Norway assumes explicitly by the imputation that enterprises outside the sample have the same cost and income structure as enterprises in the sample (cf. coverage degree, section 2.3).

- Not answered. Due to the duty of information and coercive fines, this percentage is low, only 3 per cent.
- Misunderstanding of questions in questionnaire. Many of the questions are quite complex, and filling them out requires an understanding of accounting and an overview on the part of the respondent.
- Lack of correct data basis. Several of the enterprises lack an overview of how much of their operating revenues are derived from wholesale and retail trade or other activities. The same applies to the geographical distribution of revenues and costs. Many answers are consequently based on estimates of varying uncertainty.

4.4. Control and revision

The statements are revised with a set of manual and machine controls. The statements are corrected when there are obvious errors in the information. It is assumed that any measuring and processing errors have not caused systematic errors in the results.

5. Use of the tables

5.1. Comments to the tables

When making comparisons to previously published figures for 1995 it must be kept in mind that updating of the divisions in the Central Register of Establishments and Enterprises has led to revisions of the statistics for 1995. Statistics for 1995 in this publication have been corrected according to the revisions and may therefore deviate from what was previously published.

5.2. Some main results

Enterprises

Real estate, renting and business activities had a total of 35 687 enterprises and employed 165 542 persons in 1997. The enterprises had a turnover of 126.9 billion kroner and paid 42.2 billion kroner in compensation of employees. Growth compared with 1996 was 19.4 and 21.7 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 16.3 per cent.

NACE 70 Real estate activities (except for NACE 70.202).

The division had 4 551 enterprises and employed 7 814 persons in 1997. Turnover amounted to 11 744 million kroner and compensation of employees 2 026 million kroner. Growth compared with 1996 was 29.2 and 15.8 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 1.6 per cent.

NACE 71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods.

The division had 1 973 enterprises and employed 5 295 persons in 1997. Turnover was 6 538 million kroner and compensation of employees 1 233 million kroner. Growth compared to 1996 was 16.3 and 26 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 1.5 per cent.

NACE 72 Computer and related activities.

The division had 3 418 enterprises and employed 19 869 persons in 1997. Turnover was 22 037 million kroner and compensation of employees 7 566 million kroner. Growth compared to 1995 was 21.7 and 24.4 per cent respectively, while the number of employed persons increased by 13.1 per cent.

NACE 73 Research and development.

The division had 164 enterprises and employed 6 677 persons in 1997. Turnover amounted to 4 279 million kroner and compensation of employees 2 369 million kroner. Growth compared to 1996 was 11.5 and 4.9 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 1.9 per cent.

NACE 74 Other business activities.

The division had 25 581 enterprises and employed 125 887 persons in 1997. Excluding class 74.15 Management activities and holding companies, turnover amounted to 82 297 million kroner and compensation of employees 28 968 million kroner. Growth compared with 1995 was 18.2 and 22.8 per cent respectively. The number of people employed in the entire division including class 74.15 increased by 19.5 per cent.

Local KAUs

Real estate, renting and business activities had a total of 37 064 local KAUs employing 168 242 persons in 1997. The local KAUs posted sales of 129.7 billion kroner and 43.3 billion kroner in compensation of employees. Growth compared to 1996 was 17.6 and 18.2 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 11.6 per cent.

NACE 70 Real estate activities (except for NACE 70.202).

The division had 4 727 local KAUs and employed 8 078 persons in 1997. Turnover was 12 104 million kroner and compensation of employees 2 065 million kroner. Growth compared with 1996 was 25.9 and 14.1 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 1.5 per cent.

NACE 71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods. The division had 2 154 local KAUs and employed 5 394 persons in 1997. Turnover was 6 833 million kroner and compensation of employees 1 265 million kroner. Growth compared with 1995 was 21.1

and 31.5 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 4.9 per cent.

NACE 72 Computer and related activities.

The division had 3 616 local KAUs and employed 19 490 persons in 1997. Turnover was 20 907 million kroner and compensation of employees 7 423 million kroner. Growth compared with 1996 was 19.5 and 22.1 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 14.2 per cent.

NACE 73 Research and development.

The division had 205 local KAUs and employed 8 376 persons in 1997. Turnover was 5 758 million kroner and compensation of employees 3 021 million kroner. Growth compared to 1996 was 20.9 and 13.8 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 9.9 per cent.

NACE 74 Other business activities.

The division had 26 362 local KAUs and employed 126 904 persons in 1997. Turnover excluding class 74.15 Management activities and holding companies was 84 101 million kroner and compensation of employees 29 490 million kroner. Growth compared to 1995 was 15.5 and 17.5 per cent. The number of persons employed in the entire division including class 74.15 increased by 12.3 per cent.

6. More information

6.1. Other statistics

The structural statistics on Real Estate, Renting and Business Activities are a part of Statistics Norway's industrial statistics covering most industries. Short-term statistics are published for certain industries in addition to the structural statistics. These show figures for shorter periods than one year and usually for the entire country as a whole.

Quarterly sales statistics are published for business services. Periodic sales statistics are published for industries liable to VAT. These are also available on a regional level.

Statistics for various industries are published at a highly aggregated level for the country and if needed for counties in the Statistical Yearbook. More detailed statistics are found in the NOS series. Certain main figures are published in the Daily Bulletin of Statistics and are put on Statistics Norway's website.

6.2. Special orders

It is possible to order customized statistics, with the statistics broken down by defined aggregates such as turnover, employment, compensation of employee etc. or they can be supplied as county or municipal figures broken down by subclass etc. It is furthermore possible

to order special transcripts of statistical information for a group of organization numbers provided by the user. This makes it possible to compare the group defined by the user against total figures in various ways. It is not possible, however, to identify individuals or the individual enterprise on the basis of the statistical material. See also the enclosed AN and the questionnaire which state which information may be given.

Tables can be supplied on paper (mail or fax), electronically on diskette or by e-mail (Ascii- or Excel-format).

6.3. Internet and contact with Statistics Norway

This publication is also available on-line from Statistics Norway at <http://www.ssb.no>.

If you wish to order tables or need more information, contact:

Division for Construction and Service Statistics in Statistics Norway, tel. +47-62 88 54 82, e-mail: ssb@ssb.no, fax: 62 88 54 62.

1. Hovedtall etter næringsundergruppe. Bedrifter¹. 1996 og 1997

Næringsundergruppe	Antall bedrifter		Sysselsatte personer		Omsetning ²		Lønnskostnader ²		Bruttoinvestering ²	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
Hele landet	34 071	37 064	150 758	168 242	110 327,3	129 703,6	36 602,1	43 262,2	6 532,2	4 597,3
	Mill. kr ³									
70 Omsetning og drift av fast eiendom . . .	3 958	4 727	7 960	8 078	9 616,9	12 104,0	1 809,7	2 064,6	1 274,5	-583,1
70.1 Omsetning og drift av egen fast eiendom	1 364	2 051	2 905	3 360	3 787,8	5 920,4	644,6	812,7	301,1	-1 476,0
70.11 Utvikling og salg av egen fast eiendom . . .	458	620	1 814	1 768	2 211,8	2 895,9	496,0	557,7	160,7	1 281,2
70.111 Boligbyggelag	120	130	1 320	1 309	906,0	838,0	391,2	444,5	47,2	26,2
70.112 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	338	490	494	459	1 305,7	2 057,9	104,8	113,2	113,5	1 255,0
70.12 Kjøp og salg av egen fast eiendom	906	1 431	1 091	1 592	1 576,0	3 024,5	148,7	255,0	140,4	-2 757,2
70.2 Utleie av egen fast eiendom	876	917	1 219	789	1 911,2	1 681,6	269,1	139,2	54,0	5,5
70.201 Borettslag	876	917	1 219	789	1 911,2	1 681,6	269,1	139,2	54,0	5,5
70.3 Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag	1 718	1 759	3 836	3 929	3 918,0	4 502,0	895,9	1 112,7	919,4	887,4
70.31 Eiendomsmekling	467	508	1 544	1 771	1 160,4	1 536,7	479,6	654,4	34,0	160,6
70.32 Eiendomsforvaltning	1 251	1 251	2 292	2 158	2 757,5	2 965,4	416,3	458,3	885,5	726,8
71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	2 164	2 154	5 142	5 394	5 644,7	6 833,4	961,7	1 264,8	918,3	1 826,0
71.1 Bilutleie	377	413	805	858	1 014,3	1 211,6	161,4	183,0	123,1	1 197,0
71.2 Utleie av annet transportmateriel	230	249	459	535	646,0	841,9	93,0	115,5	362,9	439,9
71.3 Utleie av andre maskiner og utstyr	1 016	988	2 296	2 574	2 752,8	3 495,3	494,3	713,1	268,7	-13,6
71.31 Utleie av landbruksmaskiner	54	55	50	45	7,0	10,0	0,3	0,6	1,8	1,8
71.32 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner	303	320	701	729	696,9	922,8	131,0	174,0	107,3	202,7
71.33 Utleie av kontor- og datamaskiner	71	57	316	431	586,8	655,1	124,7	182,1	-21,7	97,5
71.34 Utleie av maskiner og utstyr ellers	588	556	1 229	1 369	1 462,2	1 907,5	238,3	356,4	181,3	-315,7
71.4 Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	541	504	1 582	1 427	1 231,6	1 284,6	213,0	253,1	163,6	202,7
72 Databehandlingsvirksomhet	2 638	3 616	17 070	19 490	17 492,4	20 906,7	6 077,9	7 422,6	688,2	956,2
72.1 Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	109	108	263	328	307,6	367,1	72,4	103,9	10,8	9,6
72.2 Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	1 957	2 765	11 149	13 792	10 421,6	14 547,9	3 978,6	5 378,3	324,9	730,3
72.3 Databehandling	159	166	3 172	2 318	3 901,1	2 846,2	1 267,4	999,0	236,8	69,6
72.4 Drift av databaser	108	263	1 502	1 744	2 047,4	1 880,0	472,5	525,8	97,5	122,7
72.5 Vedlikehold og reparasjon av kontor-maskiner og datamaskiner	168	177	626	1 022	560,2	1 045,6	204,2	349,1	10,6	13,5
72.6 Annen databehandlingsvirksomhet	137	137	358	286	254,4	219,9	82,8	66,6	7,5	10,4
73 Forskning og utviklingsarbeid	185	205	7 620	8 376	4 761,6	5 758,3	2 653,4	3 020,6	350,3	386,4
73.1 Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	134	148	6 463	7 206	4 274,3	5 091,3	2 317,9	2 678,2	325,2	198,1
73.2 Forskning og utviklingsarbeid innen samfunnsvitenskap og humanistiske fag	51	57	1 157	1 170	487,3	667,0	335,6	342,5	25,2	188,3
74 Annen forretningsmessig tjenesteyting	25 126	26 362	112 966	126 904	72 811,7	84 101,3	25 099,4	29 489,6	3 300,9	2 011,7
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjons-teknisk tjenesteyting og revisjon	8 466	8 964	26 645	28 444	13 838,9	15 953,0	5 731,4	6 462,0	647,5	610,7
74.11 Juridisk tjenesteyting	1 073	1 235	3 971	4 578	2 865,0	3 511,4	843,4	875,6	79,1	133,1
74.12 Regnskap, revisjon og skatterådgiving	4 395	4 401	13 943	14 035	5 968,6	6 654,5	2 991,0	3 235,2	286,3	242,0
74.121 Regnskap og bokføring	3 718	3 677	9 365	9 170	3 091,7	3 334,8	1 557,9	1 617,4	178,2	59,4
74.122 Revisjon	637	672	4 513	4 777	2 841,7	3 262,6	1 416,3	1 598,0	107,9	181,1
74.123 Skatterådgiving	40	52	65	88	35,1	57,1	16,9	19,9	0,2	1,6
74.13 Markeds- og opinionsundersøkelser	219	167	1 340	1 442	800,2	841,8	292,1	333,1	18,9	23,7
74.14 Bedriftsrådgiving	2 216	2 587	5 225	5 475	4 205,1	4 945,4	1 604,9	2 018,0	263,2	211,9
74.15 Management-Holdingselskaper	563	574	2 166	2 914	:	:	:	:	:	:
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	6 626	6 745	27 824	28 443	27 309,3	31 251,7	8 824,7	10 074,4	1 444,0	493,7
74.201 Arkitektvirksomhet	1 582	1 469	3 765	3 940	1 972,1	2 155,0	806,2	936,1	111,3	144,4
74.202 Byggeteknisk konsulentvirksomhet	2 039	2 097	7 765	7 974	5 799,6	7 315,7	2 316,8	2 771,0	179,5	275,7
74.203 Geologiske undersøkelser	159	174	2 431	2 887	3 747,5	5 085,5	1 031,5	1 275,4	665,9	-313,9
74.209 Annen teknisk konsulentvirksomhet	2 846	3 005	13 863	13 642	15 790,1	16 695,5	4 670,2	5 091,9	487,2	387,5
74.3 Teknisk testing og analyse	413	428	3 131	3 461	2 874,5	3 533,5	1 172,7	1 511,3	116,9	-231,6
74.4 Annonse- og reklamevirksomhet	2 370	2 387	6 405	6 716	10 056,9	12 234,7	1 585,3	2 016,6	316,5	151,7
74.5 Formidling og utleie av arbeidskraft	195	231	12 431	20 155	2 577,4	3 450,6	1 985,1	2 809,8	72,4	51,9
74.502 Utleie av arbeidskraft	195	231	12 431	20 155	2 577,4	3 450,6	1 985,1	2 809,8	72,4	51,9
74.6 Etterforskning og vaktjeneste	185	204	5 105	4 944	1 408,7	1 642,6	940,2	1 160,6	47,4	80,0
74.7 Rengjøringsvirksomhet	1 623	1 661	16 271	18 724	3 442,4	3 857,0	2 007,9	2 328,7	164,1	183,4
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers	5 248	5 742	15 154	16 017	11 303,7	12 178,1	2 852,1	3 126,3	492,0	671,9
74.81 Fotografvirksomhet	1 069	1 114	2 366	2 406	1 419,1	1 579,5	288,5	350,1	62,3	67,6
74.82 Pakkevirksomhet	39	40	339	524	244,0	375,2	73,3	118,2	10,9	22,0
74.83 Kontorservice og oversettelsesvirksomhet	461	616	1 102	1 256	463,6	529,1	148,6	172,2	20,0	32,3
74.84 Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	3 679	3 972	11 347	11 831	9 176,9	9 694,2	2 341,7	2 485,8	398,8	550,0

¹ Tallene er eksklusive 70.202 Utleie av egen eiendom ellers. ² Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper. ³ Merverdiavgift er ikke inkludert.

2. Hovedtall etter sysselsettingsgruppe og næring. Bedrifter. 1997

Næring	I alt	Bedrifter med sysselsetting				
		-4	5-9	10-19	20-49	-50
I alt						
Antall bedrifter	37 064	31 901	2 673	1 299	724	467
Sysselsatte personer	168 242	39 097	17 204	17 430	21 881	72 630
Omsetning. Mill. kr ^{2 3}	129 703,6	30 652,5	14 582,9	15 115,7	19 181,1	50 171,5
Lønnskostnader. Mill. kr ^{2 3}	43 262,2	5 849,9	4 874,6	5 296,4	6 829,9	20 411,5
Bruttoinvestering. Mill. kr ^{2 3}	4 597,3	1 193,5	728,7	951,8	413,1	1 310,1
70						
Antall bedrifter	4 727	4 378	211	89	41	8
Sysselsatte personer	8 078	3 496	1 362	1 187	1 142	891
Omsetning. Mill. kr ²	12 104,0	7 229,0	1 652,3	1 496,8	897,7	828,1
Lønnskostnader. Mill. kr	2 064,6	624,5	421,9	376,4	379,1	262,6
Bruttoinvestering. Mill. kr ³	-583,1	-524,3	-42,2	-56,1	10,3	29,2
71						
Antall bedrifter	2 154	1 910	163	52	21	8
Sysselsatte personer	5 394	2 055	1 014	667	636	1 022
Omsetning. Mill. kr ²	6 833,4	2 678,9	1 316,4	881,2	990,1	966,8
Lønnskostnader. Mill. kr	1 264,8	261,9	225,6	181,9	201,2	394,1
Bruttoinvestering. Mill. kr ³	1 826,0	703,1	299,5	492,9	211,9	118,7
72						
Antall bedrifter	3 616	3 067	215	171	102	61
Sysselsatte personer	19 490	3 555	1 415	2 302	3 366	8 852
Omsetning. Mill. kr ²	20 906,7	2 496,1	1 479,6	2 335,2	3 390,6	11 205,2
Lønnskostnader. Mill. kr	7 422,6	623,5	554,1	931,7	1 399,0	3 914,4
Bruttoinvestering. Mill. kr ²	956,2	115,6	46,9	72,0	121,1	600,7
73						
Antall bedrifter	205	96	19	18	30	42
Sysselsatte personer	8 376	127	134	251	953	6 911
Omsetning. Mill. kr ²	5 758,3	71,8	96,2	493,7	518,4	4 578,1
Lønnskostnader. Mill. kr	3 020,6	32,8	39,5	92,8	306,8	2 548,7
Bruttoinvestering. Mill. kr ²	386,4	6,1	3,4	29,2	54,8	292,9
74						
Antall bedrifter	26 362	22 450	2 065	969	530	348
Sysselsatte personer	126 904	29 864	13 279	13 023	15 784	54 954
Omsetning. Mill. kr ^{2 3}	84 101,3	18 176,6	10 038,5	9 908,8	13 384,2	32 593,3
Lønnskostnader. Mill. kr ³	29 489,6	4 307,2	3 633,4	3 713,6	4 543,8	13 291,6
Bruttoinvestering. Mill. kr ^{2 3}	2 011,7	893,0	421,2	413,9	15,0	268,6

¹ Tallene er eksklusive 70.202 Utleie av egen eiendom ellers. ² Merverdiavgift er ikke inkludert. ³ Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper.

3. Hovedtall for næringshovedområdet etter fylke. Bedrifter¹. 1997

	Antall bedrifter	Sysselsatte personer	Omsetning ²	Lønns- kostnader ² Mill. kr ³	Brutto- investering ²
I alt	37 064	168 242	129 703,6	43 262,2	4 597,3
Østfold	1 594	5 247	3 032,8	1 099,1	265,7
Akershus	4 880	23 125	23 479,5	7 050,4	314,9
Oslo	9 040	57 650	50 081,4	15 981,2	387,0
Hedmark	970	3 178	1 912,7	641,9	51,2
Oppland	992	2 639	1 477,2	543,2	97,8
Buskerud	1 916	6 088	3 865,8	1 292,2	206,6
Vestfold	1 739	5 439	3 487,5	1 102,8	241,7
Telemark	1 069	4 185	2 467,4	958,9	133,3
Aust-Agder	602	1 792	1 213,9	384,2	82,7
Vest-Agder	1 133	4 165	3 404,6	1 002,3	204,7
Rogaland	2 679	14 754	9 505,4	3 947,0	800,0
Hordaland	2 995	13 859	9 009,4	3 309,0	626,6
Sogn og Fjordane	609	1 572	823,3	295,8	82,4
Møre og Romsdal	1 600	4 427	3 261,9	934,7	249,9
Sør-Trøndelag	1 886	10 486	7 489,3	2 857,2	356,8
Nord-Trøndelag	648	1 550	773,0	292,5	126,6
Nordland	1 324	3 651	2 003,8	726,1	178,2
Troms	991	3 501	1 969,7	683,1	93,2
Finmark	388	895	428,2	152,5	81,7
Svalbard	9	39	16,8	8,1	16,2

¹ Tallene er eksklusive 70.202 Utleie av egen eiendom ellers. ² Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper. ³ Merverdiavgift er ikke inkludert.

4a. Hovedtall etter næringsundergruppe. Foretak¹. 1996 og 1997

Næringshovedgruppe	Antall foretak		Antall eiere		Antall lønnstakere		Sysselsatte personer	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
Hele landet	32 778	35 687	15 959	14 846	126 402	150 696	142 361	165 542
70 Omsetning og drift av fast eiendom	3 669	4 551	581	367	7 113	7 447	7 694	7 814
70.1 Omsetning og drift av egen fast eiendom	1 364	2 040	195	132	2 766	3 231	2 961	3 363
70.11 Utvikling og salg av egen fast eiendom	453	612	43	44	1 816	1 725	1 859	1 769
70.111 Boligbyggelag	116	125	0	0	1 369	1 316	1 369	1 316
70.112 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	337	487	43	44	447	409	490	453
70.12 Kjøp og salg av egen fast eiendom	911	1 428	152	88	950	1 506	1 102	1 594
70.2 Utleie av egen fast eiendom	872	912	13	3	1 150	736	1 163	739
70.201 Borettslag	872	912	13	3	1 150	736	1 163	739
70.3 Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag	1 433	1 599	373	232	3 197	3 480	3 570	3 712
70.31 Eiendomsmekling	404	440	53	46	1 452	1 725	1 505	1 771
70.32 Eiendomsforvaltning	1 029	1 159	320	186	1 745	1 755	2 065	1 941
71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk ..	2 005	1 973	1 004	768	4 215	4 527	5 219	5 295
71.1 Bilutleie	339	369	101	93	678	744	779	837
71.2 Utleie av annet transportmateriel	224	242	109	88	336	404	445	492
71.3 Utleie av andre maskiner og utstyr	994	962	484	370	1 866	2 154	2 350	2 524
71.31 Utleie av landbruksmaskiner	54	55	49	36	0	9	49	45
71.32 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner	294	305	154	125	552	557	706	682
71.33 Utleie av kontor- og datamaskiner	64	57	18	16	375	415	393	431
71.34 Utleie av maskiner og utstyr ellers	582	545	263	193	939	1 173	1 202	1 366
71.4 Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk ..	448	400	310	217	1 335	1 225	1 645	1 442
72 Databehandlingsvirksomhet	2 465	3 418	1 060	1 441	16 513	18 428	17 573	19 869
72.1 Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	101	98	46	31	220	279	266	310
72.2 Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare ..	1 864	2 641	806	1 126	10 973	13 362	11 779	14 488
72.3 Databehandling	134	151	47	68	3 052	2 145	3 099	2 213
72.4 Drift av databaser	105	257	25	92	1 523	1 648	1 548	1 740
72.5 Vedlikehold og reparasjon av kontormaskiner og datamaskiner	131	138	80	71	447	767	527	838
72.6 Annen databehandlingsvirksomhet	130	133	56	53	298	227	354	280
73 Forskning og utviklingsarbeid	149	164	24	22	6 526	6 655	6 550	6 677
73.1 Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	106	114	17	17	5 211	5 346	5 228	5 363
73.2 Forskning og utviklingsarbeid innen samfunns-vitenskap og humanistiske fag	43	50	7	5	1 315	1 309	1 322	1 314
74 Annen forretningsmessig tjenesteyting	24 490	25 581	13 290	12 248	92 035	113 639	105 325	125 887
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjonsteknisk tjenesteyting og revisjon	8 309	8 766	4 662	4 464	21 869	23 816	26 531	28 280
74.11 Juridisk tjenesteyting	1 061	1 216	1 262	1 332	2 707	3 246	3 969	4 578
74.12 Regnskap, revisjon og skatterådgiving	4 266	4 263	2 485	2 188	11 334	11 833	13 819	14 021
74.121 Regnskap og bokføring	3 671	3 622	2 078	1 786	7 173	7 385	9 251	9 171
74.122 Revisjon	556	589	388	379	4 115	4 383	4 503	4 762
74.123 Skatterådgiving	39	52	19	23	46	65	65	88
74.13 Markeds- og opinionsundersøkelser	217	164	83	52	1 258	1 390	1 341	1 442
74.14 Bedriftsrådgiving	2 201	2 550	819	881	4 384	4 491	5 203	5 372
74.15 Management-Holdingselskaper	564	573	13	11	2 186	2 856	2 199	2 867
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet ...	6 414	6 505	2 922	2 570	23 274	25 515	26 196	28 085
74.201 Arkitektvirksomhet	1 572	1 458	962	760	2 808	3 171	3 770	3 931
74.202 Byggeteknisk konsulentvirksomhet	1 958	2 009	860	768	6 780	7 080	7 640	7 848
74.203 Geologiske undersøkelser	124	136	41	38	1 887	3 264	1 928	3 302
74.209 Annen teknisk konsulentvirksomhet	2 760	2 902	1 059	1 004	11 799	12 000	12 858	13 004
74.3 Teknisk testing og analyse	377	389	153	148	2 910	3 254	3 063	3 402
74.4 Annonse- og reklamevirksomhet	2 375	2 369	1 150	967	5 319	5 792	6 469	6 759
74.5 Formidling og utleie av arbeidskraft	145	158	31	33	12 339	20 220	12 370	20 253
74.502 Utleie av arbeidskraft	145	158	31	33	12 339	20 220	12 370	20 253
74.6 Etterforskning og vakttjeneste	152	162	74	74	5 029	4 649	5 103	4 723
74.7 Rengjøringsvirksomhet	1 554	1 593	1 192	1 092	9 220	17 582	10 412	18 674
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers	5 164	5 639	3 106	2 900	12 075	12 811	15 181	15 711
74.81 Fotografvirksomhet	1 054	1 091	788	737	1 604	1 617	2 392	2 354
74.82 Pakkevirksomhet	35	35	10	7	252	355	262	362
74.83 Kontorservice og oversettelsesvirksomhet	455	605	353	417	741	778	1 094	1 195
74.84 Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted ..	3 620	3 908	1 955	1 739	9 478	10 061	11 433	11 800

¹ Tallene er eksklusive 70.202 Utleie av egen eiendom ellers.

4b. Hovedtall etter næringsundergruppe. Foretak¹. 1996 og 1997

Næringshovedgruppe	Antall foretak		Antall årsverk		Lønnskostnader ²		Omsetning ²	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
	Mill. kr ³							
Hele landet	32 778	35 687	96 527	115 204	34 652,9	42 161,6	106 297,0	126 895,0
70 Omsetning og drift av fast eiendom	3 669	4 551	5 360	5 627	1 748,7	2 025,8	9 092,9	11 744,0
70.1 Omsetning og drift av egen fast eiendom	1 364	2 040	2 098	2 419	661,5	812,8	3 837,8	5 893,5
70.11 Utvikling og salg av egen fast eiendom	453	612	1 499	1 458	511,1	557,6	2 248,4	2 868,2
70.111 Boligbyggelag	116	125	1 235	1 165	406,4	446,3	944,2	838,3
70.112 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	337	487	264	293	104,6	111,3	1 304,2	2 030,0
70.12 Kjøp og salg av egen fast eiendom	911	1 428	599	961	150,4	255,2	1 589,4	3 025,3
70.2 Utleie av egen fast eiendom	872	912	807	396	251,8	128,5	1 828,9	1 609,5
70.201 Borettslag	872	912	807	396	251,8	128,5	1 828,9	1 609,5
70.3 Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag	1 433	1 599	2 455	2 812	835,4	1 084,6	3 426,2	4 241,0
70.31 Eiendomsrekling	404	440	1 183	1 463	468,1	654,4	1 131,5	1 536,6
70.32 Eiendomsforvaltning	1 029	1 159	1 272	1 349	367,3	430,2	2 294,8	2 704,4
71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	2 005	1 973	2 997	3 501	978,5	1 232,8	5 623,6	6 537,5
71.1 Bilutleie	339	369	495	541	152,9	177,2	982,7	1 177,2
71.2 Utleie av annet transportmateriel	224	242	256	289	89,4	105,3	684,7	794,7
71.3 Utleie av andre maskiner og utstyr	994	962	1 460	1 840	513,5	693,7	2 660,6	3 266,7
71.31 Utleie av landbruksmaskiner	54	55	0	2	0,3	0,6	7,0	10,0
71.32 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner	294	305	427	486	127,5	159,2	677,6	876,3
71.33 Utleie av kontor- og datamaskiner	64	57	390	397	159,0	182,1	660,7	655,1
71.34 Utleie av maskiner og utstyr ellers	582	545	643	954	226,7	351,8	1 315,3	1 725,3
71.4 Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	448	400	787	831	222,7	256,6	1 295,7	1 298,9
72 Databehandlingsvirksomhet	2 465	3 418	13 939	16 986	6 081,4	7 566,3	18 108,8	22 037,3
72.1 Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	101	98	159	239	72,1	97,4	306,0	336,7
72.2 Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	1 864	2 641	8 962	12 345	3 990,1	5 656,5	11 049,4	16 033,2
72.3 Databehandling	134	151	2 855	2 036	1 276,9	951,1	3 978,3	2 791,3
72.4 Drift av databaser	105	257	1 298	1 447	497,1	524,4	2 079,0	1 858,4
72.5 Vedlikehold og reparasjon av kontormaskiner og datamaskiner	131	138	427	728	163,5	272,4	428,5	801,5
72.6 Annen databehandlingsvirksomhet	130	133	237	190	81,6	64,5	267,7	216,3
73 Forskning og utviklingsarbeid	149	164	5 967	5 967	2 257,6	2 369,0	3 837,1	4 279,1
73.1 Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	106	114	4 798	4 887	1 878,2	1 979,6	3 285,4	3 514,5
73.2 Forskning og utviklingsarbeid innen samfunns- vitenskap og humanistiske fag	43	50	1 169	1 080	379,4	389,4	551,7	764,5
74 Annen forretningsmessig tjenesteyting	24 490	25 581	68 263	83 125	23 586,7	28 967,8	69 634,5	82 297,2
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjonsteknisk tjenesteyting og revisjon	8 309	8 766	16 583	18 388	5 697,5	6 439,6	13 835,9	15 916,7
74.11 Juridisk tjenesteyting	1 061	1 216	2 235	2 079	843,6	875,6	2 865,3	3 511,4
74.12 Regnskap, revisjon og skatterådgiving	4 266	4 263	8 957	9 549	2 951,9	3 232,7	5 948,3	6 634,8
74.121 Regnskap og bokføring	3 671	3 622	5 380	5 429	1 520,5	1 617,3	3 077,9	3 332,1
74.122 Revisjon	556	589	3 539	4 065	1 414,5	1 595,6	2 835,3	3 245,6
74.123 Skatterådgiving	39	52	37	55	16,9	19,9	35,1	57,1
74.13 Markeds- og opinionsundersøkelser	217	164	824	987	293,0	333,1	802,7	841,8
74.14 Bedriftsrådgiving	2 201	2 550	2 779	3 289	1 608,9	1 998,2	4 219,7	4 928,7
74.15 Management-Holdingselskaper	564	573	1 787	2 484	:	:	:	:
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet ..	6 414	6 505	19 408	22 375	8 114,9	9 906,6	24 914,3	29 988,4
74.201 Arkitektvirksomhet	1 572	1 458	2 293	2 542	808,3	932,3	1 976,0	2 150,3
74.202 Byggeteknisk konsulentvirksomhet	1 958	2 009	5 509	6 107	2 253,0	2 716,5	5 408,2	6 868,7
74.203 Geologiske undersøkelser	124	136	1 755	3 081	768,7	1 436,8	3 160,7	5 406,8
74.209 Annen teknisk konsulentvirksomhet	2 760	2 902	9 850	10 645	4 284,9	4 820,9	14 369,4	15 562,6
74.3 Teknisk testing og analyse	377	389	2 628	3 093	1 150,3	1 489,1	2 806,1	3 473,1
74.4 Annonse- og reklamevirksomhet	2 375	2 369	3 909	4 794	1 603,2	2 028,3	10 129,4	12 251,9
74.5 Formidling og utleie av arbeidskraft	145	158	7 988	10 590	1 968,0	2 796,8	2 492,0	3 424,1
74.502 Utleie av arbeidskraft	145	158	7 988	10 590	1 968,0	2 796,8	2 492,0	3 424,1
74.6 Etterforskning og vaktjeneste	152	162	3 472	3 239	940,1	942,9	1 408,5	1 443,7
74.7 Rengjøringsvirksomhet	1 554	1 593	5 386	11 446	1 276,4	2 325,8	2 463,2	3 838,1
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers	5 164	5 639	8 890	9 199	2 836,4	3 038,7	11 585,0	11 961,3
74.81 Fotografvirksomhet	1 054	1 091	1 217	1 227	291,5	332,5	1 475,1	1 572,4
74.82 Pakkevirksomhet	35	35	204	313	54,0	80,9	170,3	255,8
74.83 Kontorservice og oversettelsesvirksomhet	455	605	505	502	145,3	158,8	453,0	489,8
74.84 Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	3 620	3 908	6 964	7 157	2 345,6	2 466,3	9 486,7	9 643,3

¹ Tallene er eksklusive 70.202 Utleie av egen eiendom ellers. ² Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper. ³ Merverdiavgift er ikke inkludert.

4c. Hovedtall etter næringsundergruppe. Foretak¹. 1996 og 1997

Næringshovedgruppe	Antall foretak		Produksjonsverdi ²		Bearbeidingsverdi ²		Totalt kjøp av varer og tjenester ²		Bruttoinvestering ²	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
	Mill. kr ³									
Hele landet	32 778	35 687	104 498,4	125 293,4	47 359,7	58 430,4	59 687,0	71 766,9	5 950,3	4 402,6
70 Omsetning og drift av fast eiendom	3 669	4 551	9 119,0	11 683,8	3 631,2	4 650,6	5 254,6	7 043,1	730,2	-603,7
70.1 Omsetning og drift av egen fast eiendom	1 364	2 040	3 864,1	5 824,0	1 605,5	2 238,9	2 112,3	3 586,3	305,3	-1 475,8
70.11 Utvikling og salg av egen fast eiendom	453	612	2 276,8	2 918,0	906,3	1 081,1	1 215,3	1 822,4	162,5	1 281,5
70.111 Boligbyggelag	116	125	941,2	836,7	555,1	542,7	233,6	296,7	46,1	23,5
70.112 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	337	487	1 335,6	2 081,3	351,2	538,4	981,7	1 525,7	116,3	1 258,1
70.12 Kjøp og salg av egen fast eiendom	911	1 428	1 587,3	2 906,0	699,2	1 157,9	897,0	1 763,9	142,9	-2 757,3
70.2 Utleie av egen fast eiendom	872	912	1 828,9	1 609,4	555,9	594,3	1 190,5	1 015,6	51,5	5,2
70.201 Borettslag	872	912	1 828,9	1 609,4	555,9	594,3	1 190,5	1 015,6	51,5	5,2
70.3 Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag	1 433	1 599	3 426,0	4 250,4	1 469,8	1 817,4	1 951,9	2 441,2	373,4	867,0
70.31 Eiendomsmekling	404	440	1 131,5	1 536,6	690,4	889,7	441,1	646,8	34,3	160,5
70.32 Eiendomsforvaltning	1 029	1 159	2 294,5	2 713,8	779,4	927,6	1 510,8	1 794,3	339,1	706,4
71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	2 005	1 973	5 374,7	6 281,0	2 405,6	3 030,7	3 070,0	3 504,5	938,8	1 749,3
71.1 Bilutleie	339	369	982,6	1 176,8	405,7	542,7	569,5	632,3	132,8	1 165,5
71.2 Utleie av annet transportmateriel	224	242	687,8	777,8	367,7	462,3	319,1	344,3	358,0	416,0
71.3 Utleie av andre maskiner og utstyr	994	962	2 611,0	3 234,1	1 044,5	1 443,2	1 473,5	1 813,6	263,0	-29,1
71.31 Utleie av landbruksmaskiner	54	55	7,0	10,0	3,4	3,4	3,5	6,7	1,8	1,8
71.32 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner	294	305	672,2	865,1	287,9	394,0	327,6	475,9	107,0	198,6
71.33 Utleie av kontor- og datamaskiner	64	57	660,3	652,1	232,9	289,5	430,4	362,9	-21,3	97,5
71.34 Utleie av maskiner og utstyr ellers	582	545	1 271,6	1 706,9	520,2	756,4	711,9	968,2	175,5	-327,1
71.4 Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	448	400	1 093,3	1 092,4	587,7	582,5	708,0	714,3	185,1	197,0
72 Databehandlingsvirksomhet	2 465	3 418	16 794,2	20 477,8	7 654,7	9 250,7	10 369,0	12 966,7	714,1	941,6
72.1 Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	101	98	306,0	323,6	82,2	97,5	224,3	243,1	10,7	9,4
72.2 Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	1 864	2 641	9 823,5	14 639,4	4 536,0	6 672,8	6 387,2	9 473,9	353,0	715,0
72.3 Databehandling	134	151	3 932,0	2 748,7	1 797,2	1 373,1	2 197,9	1 423,0	235,6	69,4
72.4 Drift av databaser	105	257	2 039,0	1 778,8	933,5	709,8	1 147,8	1 190,0	98,4	122,7
72.5 Vedlikehold og reparasjon av kontor-maskiner og datamaskiner	131	138	425,6	790,1	199,7	323,9	248,4	491,3	8,8	14,8
72.6 Annen databehandlingsvirksomhet	130	133	268,1	197,1	106,1	73,6	163,3	145,4	7,5	10,4
73 Forskning og utviklingsarbeid	149	164	3 839,9	4 259,0	2 592,0	2 611,6	2 107,8	2 097,4	293,9	336,0
73.1 Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	106	114	3 287,2	3 497,4	2 142,0	2 196,5	1 764,5	1 667,7	266,9	145,4
73.2 Forskning og utviklingsarbeid innen samfunns-vitenskap og humanistiske fag	43	50	552,7	761,6	450,1	415,1	343,3	429,7	27,1	190,6
74 Annen forretningsmessig tjenesteyting	24 490	25 581	69 370,6	82 591,9	31 076,3	38 886,8	38 885,7	46 155,3	3 273,3	1 979,3
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjons-teknisk tjenesteyting og revisjon	8 309	8 766	13 815,8	15 906,7	8 453,3	10 230,9	5 369,3	6 549,6	674,7	595,6
74.11 Juridisk tjenesteyting	1 061	1 216	2 862,9	3 510,5	1 966,9	2 669,1	900,4	846,3	79,1	133,1
74.12 Regnskap, revisjon og skatterådgiving	4 266	4 263	5 935,6	6 621,8	4 107,6	4 571,7	1 768,5	2 075,4	313,5	241,9
74.121 Regnskap og bokføring	3 671	3 622	3 064,8	3 319,5	2 011,1	2 209,5	996,6	1 135,1	205,7	59,4
74.122 Revisjon	556	589	2 835,7	3 245,3	2 074,6	2 325,9	758,8	919,6	107,7	180,9
74.123 Skatterådgiving	39	52	35,1	57,0	21,9	36,3	13,2	20,7	0,2	1,6
74.13 Markeds- og opinionsundersøkelser	217	164	800,8	839,8	362,5	394,6	430,9	449,1	19,6	23,7
74.14 Bedriftsrådgiving	2 201	2 550	4 216,6	4 934,5	2 016,3	2 595,6	2 269,5	3 178,8	262,5	196,9
74.15 Management-Holdingselskaper	564	573	:	:	:	:	:	:	:	:
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	6 414	6 505	25 010,2	30 946,2	10 457,8	13 076,4	14 962,4	18 496,4	1 418,2	499,0
74.201 Arkitektvirksomhet	1 572	1 458	1 977,4	2 152,4	1 081,7	1 217,5	893,1	940,4	111,5	144,4
74.202 Byggeteknisk konsulentvirksomhet	1 958	2 009	5 463,0	6 848,3	2 751,6	3 422,2	2 699,2	3 454,8	183,4	275,2
74.203 Geologiske undersøkelser	124	136	3 169,0	5 390,9	1 292,1	2 535,9	2 289,5	3 284,0	654,5	-305,3
74.209 Annen teknisk konsulentvirksomhet	2 760	2 902	14 400,8	16 554,6	5 332,3	5 900,8	9 080,6	10 817,3	468,8	384,7
74.3 Teknisk testing og analyse	377	389	2 694,9	3 488,4	1 368,1	1 599,6	1 318,2	1 900,5	114,8	-228,1
74.4 Annonse- og reklamevirksomhet	2 375	2 369	10 106,8	11 869,6	2 153,4	2 629,5	8 001,0	9 891,1	319,3	152,8
74.5 Formidling og utleie av arbeidskraft	145	158	2 492,2	3 423,4	2 058,5	3 014,7	432,8	409,4	69,3	51,4
74.502 Utleie av arbeidskraft	145	158	2 492,2	3 423,4	2 058,5	3 014,7	432,8	409,4	69,3	51,4
74.6 Etterforskning og vaktjeneste	152	162	1 408,2	1 376,4	1 091,3	1 114,4	313,0	332,0	47,4	64,2
74.7 Rengjøringsvirksomhet	1 554	1 593	2 441,7	3 808,4	1 554,2	2 701,1	862,7	1 147,3	138,1	182,2
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers	5 164	5 639	11 400,9	11 772,9	3 939,7	4 520,4	7 626,2	7 429,0	491,3	662,1
74.81 Fotografvirksomhet	1 054	1 091	1 393,5	1 402,4	459,7	489,7	999,6	1 102,4	59,5	66,6
74.82 Pakkevirksomhet	35	35	165,6	256,3	71,8	106,8	97,8	149,7	7,0	16,3
74.83 Kontorservice og oversettelsesvirksomhet	455	605	452,9	489,3	194,8	219,1	252,8	269,0	20,0	29,7
74.84 Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	3 620	3 908	9 388,8	9 624,9	3 213,4	3 704,8	6 276,1	5 907,9	404,9	549,6

¹ Tallene er eksklusive 70.202 Utleie av egen eiendom ellers. ² Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper. ³ Merverdiavgift er ikke inkludert.

5. Bruttoinvesteringer etter type anleggsmiddel og næringsundergruppe¹. Foretak. 1997

Næringsundergruppe(NACE)	Antall foretak	Bruttoinvesteringer ²			
		Totalt	Maskiner, verk- tøy, redskap og inventar ³	Transport- midler ³	Bygninger og anlegg
Mill. kr ⁴					
Hele landet	35 687	4 402,6	4 349,8	1 830,0	-1 777,2
70 Omsetning og drift av fast eiendom	4 551	-603,7	1 396,6	74,5	-2 074,7
70.1 Omsetning og drift av egen fast eiendom	2 040	-1 475,8	1 058,0	28,9	-2 562,7
70.11 Utvikling og salg av egen fast eiendom	612	1 281,5	1 263,0	16,7	1,8
70.111 Boligbyggelag	125	23,5	13,4	2,9	7,1
70.112 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	487	1 258,1	1 249,6	13,7	-5,3
70.12 Kjøp og salg av egen fast eiendom	1 428	-2 757,3	-205,0	12,2	-2 564,5
70.2 Utleie av egen fast eiendom	912	5,2	1,8	0,0	3,3
70.201 Borettslag	912	5,2	1,8	0,0	3,3
70.3 Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag	1 599	867,0	336,8	45,6	484,6
70.31 Eiendomsmekling	440	160,5	168,2	-7,6	0,0
70.32 Eiendomsforvaltning	1 159	706,4	168,6	53,2	484,6
71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av hushold- ningsvarer og varer til personlig bruk	1 973	1 749,3	125,1	1 660,6	-36,4
71.1 Bilutleie	369	1 165,5	-79,5	1 244,7	0,3
71.2 Utleie av annet transportmateriel	242	416,0	131,0	263,2	21,8
71.3 Utleie av andre maskiner og utstyr	962	-29,1	-77,7	118,7	-70,1
71.31 Utleie av landbruksmaskiner	55	1,8	1,8	0,0	0,0
71.32 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner	305	198,6	104,8	92,5	1,3
71.33 Utleie av kontor- og datamaskiner	57	97,5	94,2	0,0	3,3
71.34 Utleie av maskiner og utstyr ellers	545	-327,1	-278,5	26,2	-74,7
71.4 Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	400	197,0	151,3	34,0	11,6
72 Databehandlingsvirksomhet	3 418	941,6	827,6	18,9	95,1
72.1 Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	98	9,4	10,1	-0,7	0,0
72.2 Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	2 641	715,0	602,3	16,2	96,6
72.3 Databehandling	151	69,4	69,1	-0,1	0,4
72.4 Drift av databaser	257	122,7	123,1	2,8	-3,1
72.5 Vedlikehold og reparasjon av kontormaskiner og datamaskiner	138	14,8	12,8	0,8	1,2
72.6 Annen databehandlingsvirksomhet	133	10,4	10,2	0,1	0,1
73 Forskning og utviklingsarbeid	164	336,0	128,9	0,6	206,6
73.1 Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	114	145,4	116,1	1,7	27,6
73.2 Forskning og utviklingsarbeid innen samfunns-vitenskap og humanistiske fag	50	190,6	12,7	-1,1	179,0
74 Annen forretningsmessig tjenesteyting	25 581	1 979,3	1 871,7	75,4	32,2
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjonsteknisk tjenesteyting og revisjon	8 766	595,6	537,3	42,3	16,0
74.11 Juridisk tjenesteyting	1 216	133,1	103,0	9,0	21,1
74.12 Regnskap, revisjon og skatterådgiving	4 263	241,9	284,8	12,2	-55,2
74.121 Regnskap og bokføring	3 622	59,4	100,6	15,9	-57,1
74.122 Revisjon	589	180,9	182,7	-3,7	1,9
74.123 Skatterådgiving	52	1,6	1,6	0,0	0,0
74.13 Markeds- og opinionsundersøkelser	164	23,7	19,2	4,5	0,0
74.14 Bedriftsrådgiving	2 550	196,9	130,2	16,6	50,1
74.15 Management-Holdingselskaper	573	:	:	:	:
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	6 505	499,0	213,8	104,5	180,7
74.201 Arkitektvirksomhet	1 458	144,4	86,9	11,1	46,5
74.202 Byggeteknisk konsulentvirksomhet	2 009	275,2	200,8	48,4	26,0
74.203 Geologiske undersøkelser	136	-305,3	-323,9	5,3	13,3
74.209 Annen teknisk konsulentvirksomhet	2 902	384,7	250,1	39,7	95,0
74.3 Teknisk testing og analyse	389	-228,1	48,5	-283,3	6,8
74.4 Annonse- og reklamevirksomhet	2 369	152,8	103,6	25,0	24,1
74.5 Formidling og utleie av arbeidskraft	158	51,4	42,0	5,4	4,1
74.502 Utleie av arbeidskraft	158	51,4	42,0	5,4	4,1
74.6 Etterforskning og vaktjeneste	162	64,2	43,9	20,3	0,0
74.7 Rengjøringsvirksomhet	1 593	182,2	78,5	99,5	4,2
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers	5 639	662,1	804,0	61,8	-203,6
74.81 Fotografvirksomhet	1 091	66,6	61,8	4,2	0,6
74.82 Pakkevirksomhet	35	16,3	12,4	1,9	2,0
74.83 Kontorservice og oversettelsesvirksomhet	605	29,7	17,4	1,5	10,8
74.84 Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	3 908	549,6	712,4	54,2	-217,0

¹ Tallene er eksklusive 70.202 Utleie av egen eiendom ellers. ² Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper. ³ Personbiler og anleggsmaskiner inngår i gruppen: Maskiner, verktøy, redskap og inventar. ⁴ Merverdiavgift er ikke inkludert.

6. Bruttoinvesteringer etter art og næringsundergruppe. Foretak¹. 1997

Næringsundergruppe (NACE)	Antall foretak	Sum bruttoinvesteringer ²	Nyinvesteringer ²	Påkostninger ²	Salg ²
			Mill. kr ³		
Hele landet	35 687	4 402,6	14 434,2	268,4	10 299,9
70 Omsetning og drift av fast eiendom	4 551	-603,7	2 714,4	60,0	3 378,0
70.1 Omsetning og drift av egen fast eiendom	2 040	-1 475,8	1 835,8	25,2	3 336,8
70.11 Utvikling og salg av egen fast eiendom	612	1 281,5	1 376,2	3,3	98,0
70.111 Boligbyggelag	125	23,5	24,2	3,3	4,1
70.112 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	487	1 258,1	1 352,0	0,0	94,0
70.12 Kjøp og salg av egen fast eiendom	1 428	-2 757,3	459,7	21,9	3 238,8
70.2 Utleie av egen fast eiendom	912	5,2	5,6	1,3	1,7
70.201 Borettslag	912	5,2	5,6	1,3	1,7
70.3 Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag	1 599	867,0	872,9	33,5	39,5
70.31 Eiendomsmekling	440	160,5	185,0	0,0	24,5
70.32 Eiendomsforvaltning	1 159	706,4	687,9	33,5	15,0
71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	1 973	1 749,3	6 249,9	63,7	4 564,3
71.1 Bilutleie	369	1 165,5	4 974,8	49,5	3 858,9
71.2 Utleie av annet transportmateriel	242	416,0	435,0	6,7	25,8
71.3 Utleie av andre maskiner og utstyr	962	-29,1	639,4	2,3	670,8
71.31 Utleie av landbruksmaskiner	55	1,8	2,3	0,3	0,8
71.32 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner	305	198,6	234,9	0,8	37,2
71.33 Utleie av kontor- og datamaskiner	57	97,5	103,6	0,0	6,0
71.34 Utleie av maskiner og utstyr ellers	545	-327,1	298,6	1,1	626,8
71.4 Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	400	197,0	200,7	5,2	9,0
72 Databehandlingsvirksomhet	3 418	941,6	1 031,8	1,3	91,5
72.1 Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	98	9,4	10,2	0,0	0,8
72.2 Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	2 641	715,0	766,6	0,1	51,7
72.3 Databehandling	151	69,4	102,5	0,0	33,2
72.4 Drift av databaser	257	122,7	128,0	0,0	5,3
72.5 Vedlikehold og reparasjon av kontormaskiner og datamaskiner	138	14,8	15,2	0,0	0,4
72.6 Annen databehandlingsvirksomhet	133	10,4	9,2	1,2	0,0
73 Forskning og utviklingsarbeid	164	336,0	334,2	3,8	2,0
73.1 Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	114	145,4	144,3	1,7	0,6
73.2 Forskning og utviklingsarbeid innen samfunnsvitenskap og humanistiske fag	50	190,6	189,9	2,1	1,4
74 Annen forretningsmessig tjenesteyting	25 581	1 979,3	4 103,9	139,5	2 264,1
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjonsteknisk tjenesteyting og revisjon	8 766	595,6	823,3	16,9	244,5
74.11 Juridisk tjenesteyting	1 216	133,1	134,9	4,8	6,6
74.12 Regnskap, revisjon og skatterådgiving	4 263	241,9	381,6	9,4	149,1
74.121 Regnskap og bokføring	3 622	59,4	167,7	3,4	111,7
74.122 Revisjon	589	180,9	212,3	6,0	37,4
74.123 Skatterådgiving	52	1,6	1,6	0,0	0,0
74.13 Markeds- og opinionsundersøkelser	164	23,7	33,9	0,0	10,2
74.14 Bedriftsrådgiving	2 550	196,9	272,9	2,6	78,6
74.15 Management-Holdingselskaper	573	:	:	:	:
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	6 505	499,0	1 394,3	90,3	985,5
74.201 Arkitektvirksomhet	1 458	144,4	148,7	0,7	5,1
74.202 Byggeteknisk konsulentvirksomhet	2 009	275,2	290,1	21,5	36,4
74.203 Geologiske undersøkelser	136	-305,3	571,8	15,0	892,0
74.209 Annen teknisk konsulentvirksomhet	2 902	384,7	383,7	53,1	52,1
74.3 Teknisk testing og analyse	389	-228,1	97,7	0,5	326,3
74.4 Annonse- og reklamevirksomhet	2 369	152,8	188,8	5,5	41,5
74.5 Formidling og utleie av arbeidskraft	158	51,4	54,1	1,3	3,9
74.502 Utleie av arbeidskraft	158	51,4	54,1	1,3	3,9
74.6 Etterforskning og vaktjeneste	162	64,2	70,9	0,1	6,7
74.7 Rengjøringsvirksomhet	1 593	182,2	202,5	3,2	23,4
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers	5 639	662,1	1 272,4	21,9	632,2
74.81 Fotografvirksomhet	1 091	66,6	67,3	2,4	3,1
74.82 Pakkevirksomhet	35	16,3	15,8	1,6	1,2
74.83 Kontorservice og oversettelsesvirksomhet	605	29,7	54,1	4,7	29,1
74.84 Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	3 908	549,6	1 135,2	13,2	598,7

¹ Tallene er eksklusive 70.202 Utleie av egen eiendom ellers. ² Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper. ³ Merverdiavgift er ikke inkludert.

1. Principal figures by industry subclass. Local kind-of-activity units¹. 1996 and 1997

Industry subclass	Local KAUs		Employment		Turnover ²		Compensation of employees ²		Gross investment ²	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
Million kroner ³										
The whole country	34 071	37 064	150 758	168 242	110 327,3	129 703,6	36 602,1	43 262,2	6 532,2	4 597,3
70 Real estate activities	3 958	4 727	7 960	8 078	9 616,9	12 104,0	1 809,7	2 064,6	1 274,5	-583,1
70.1 Real estate activities with own property	1 364	2 051	2 905	3 360	3 787,8	5 920,4	644,6	812,7	301,1	-1 476,0
70.11 Development and selling of real estate	458	620	1 814	1 768	2 211,8	2 895,9	496,0	557,7	160,7	1 281,2
70.111 House building cooperative	120	130	1 320	1 309	906,0	838,0	391,2	444,5	47,2	26,2
70.112 Other development and sale of real estate	338	490	494	459	1 305,7	2 057,9	104,8	113,2	113,5	1 255,0
70.12 Buying and selling of own real estate	906	1 431	1 091	1 592	1 576,0	3 024,5	148,7	255,0	140,4	-2 757,2
70.2 Letting of own property	876	917	1 219	789	1 911,2	1 681,6	269,1	139,2	54,0	5,5
70.201 House cooperative	876	917	1 219	789	1 911,2	1 681,6	269,1	139,2	54,0	5,5
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis	1 718	1 759	3 836	3 929	3 918,0	4 502,0	895,9	1 112,7	919,4	887,4
70.31 Real estate agencies	467	508	1 544	1 771	1 160,4	1 536,7	479,6	654,4	34,0	160,6
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis	1 251	1 251	2 292	2 158	2 757,5	2 965,4	416,3	458,3	885,5	726,8
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	2 164	2 154	5 142	5 394	5 644,7	6 833,4	961,7	1 264,8	918,3	1 826,0
71.1 Renting of automobiles	377	413	805	858	1 014,3	1 211,6	161,4	183,0	123,1	1 197,0
71.2 Renting of other transport equipment	230	249	459	535	646,0	841,9	93,0	115,5	362,9	439,9
71.3 Renting of other machinery and equipment	1 016	988	2 296	2 574	2 752,8	3 495,3	494,3	713,1	268,7	-13,6
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment	54	55	50	45	7,0	10,0	0,3	0,6	1,8	1,8
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment	303	320	701	729	696,9	922,8	131,0	174,0	107,3	202,7
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	71	57	316	431	586,8	655,1	124,7	182,1	-21,7	97,5
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.	588	556	1 229	1 369	1 462,2	1 907,5	238,3	356,4	181,3	-315,7
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.	541	504	1 582	1 427	1 231,6	1 284,6	213,0	253,1	163,6	202,7
72 Computer and related activities	2 638	3 616	17 070	19 490	17 492,4	20 906,7	6 077,9	7 422,6	688,2	956,2
72.1 Hardware consultancy	109	108	263	328	307,6	367,1	72,4	103,9	10,8	9,6
72.2 Software consultancy and supply	1 957	2 765	11 149	13 792	10 421,6	14 547,9	3 978,6	5 378,3	324,9	730,3
72.3 Data processing	159	166	3 172	2 318	3 901,1	2 846,2	1 267,4	999,0	236,8	69,6
72.4 Data base activities	108	263	1 502	1 744	2 047,4	1 880,0	472,5	525,8	97,5	122,7
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery	168	177	626	1 022	560,2	1 045,6	204,2	349,1	10,6	13,5
72.6 Other computer related activities	137	137	358	286	254,4	219,9	82,8	66,6	7,5	10,4
73 Research and development	185	205	7 620	8 376	4 761,6	5 758,3	2 653,4	3 020,6	350,3	386,4
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	134	148	6 463	7 206	4 274,3	5 091,3	2 317,9	2 678,2	325,2	198,1
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	51	57	1 157	1 170	487,3	667,0	335,6	342,5	25,2	188,3
74 Other business activities	25 126	26 362	112 966	126 904	72 811,7	84 101,3	25 099,4	29 489,6	3 300,9	2 011,7
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings	8 466	8 964	26 645	28 444	13 838,9	15 953,0	5 731,4	6 462,0	647,5	610,7
74.11 Legal activities	1 073	1 235	3 971	4 578	2 865,0	3 511,4	843,4	875,6	79,1	133,1
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 395	4 401	13 943	14 035	5 968,6	6 654,5	2 991,0	3 235,2	286,3	242,0
74.121 Accounting and book-keeping	3 718	3 677	9 365	9 170	3 091,7	3 334,8	1 557,9	1 617,4	178,2	59,4
74.122 Auditing	637	672	4 513	4 777	2 841,7	3 262,6	1 416,3	1 598,0	107,9	181,1
74.123 Tax consultancy services	40	52	65	88	35,1	57,1	16,9	19,9	0,2	1,6
74.13 Market research and public opinion polling	219	167	1 340	1 442	800,2	841,8	292,1	333,1	18,9	23,7
74.14 Business and management consultancy activities	2 216	2 587	5 225	5 475	4 205,1	4 945,4	1 604,9	2 018,0	263,2	211,9
74.15 Management activities of holding companies	563	574	2 166	2 914	:	:	:	:	:	:

1. Principal figures by industry subclass. Local kind-of-activity units¹. 1996 and 1997

(cont..)

Industry subclass	Local KAUs		Employment		Turnover ²		Compensation of employees ²		Gross investment ²	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 626	6 745	27 824	28 443	27 309,3	31 251,7	8 824,7	10 074,4	1 444,0	493,7
74.201 Architectural activities.	1 582	1 469	3 765	3 940	1 972,1	2 155,0	806,2	936,1	111,3	144,4
74.202 Civil engineering activities.	2 039	2 097	7 765	7 974	5 799,6	7 315,7	2 316,8	2 771,0	179,5	275,7
74.203 Geological surveying.	159	174	2 431	2 887	3 747,5	5 085,5	1 031,5	1 275,4	665,9	-313,9
74.209 Other technical consultancy activities. .	2 846	3 005	13 863	13 642	15 790,1	16 695,5	4 670,2	5 091,9	487,2	387,5
74.3 Technical testing and analysis.	413	428	3 131	3 461	2 874,5	3 533,5	1 172,7	1 511,3	116,9	-231,6
74.4 Advertising.	2 370	2 387	6 405	6 716	10 056,9	12 234,7	1 585,3	2 016,6	316,5	151,7
74.5 Labour recruitment and provision of personnel	195	231	12 431	20 155	2 577,4	3 450,6	1 985,1	2 809,8	72,4	51,9
74.502 Provision of personnel	195	231	12 431	20 155	2 577,4	3 450,6	1 985,1	2 809,8	72,4	51,9
74.6 Investigation and security activities. . . .	185	204	5 105	4 944	1 408,7	1 642,6	940,2	1 160,6	47,4	80,0
74.7 Industrial cleaning.	1 623	1 661	16 271	18 724	3 442,4	3 857,0	2 007,9	2 328,7	164,1	183,4
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c..	5 248	5 742	15 154	16 017	11 303,7	12 178,1	2 852,1	3 126,3	492,0	671,9
74.81 Photographic activities.	1 069	1 114	2 366	2 406	1 419,1	1 579,5	288,5	350,1	62,3	67,6
74.82 Packaging activities.	39	40	339	524	244,0	375,2	73,3	118,2	10,9	22,0
74.83 Secretarial and translation activities . . .	461	616	1 102	1 256	463,6	529,1	148,6	172,2	20,0	32,3
74.84 Other business activities n.e.c.	3 679	3 972	11 347	11 831	9 176,9	9 694,2	2 341,7	2 485,8	398,8	550,0

The figures are exclusive of 70.202 Letting of own property. ² The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ³ VAT is not included.

2. Principal figures¹, by number of persons employed and industry division. Local kind-of-activity units. 1997

Industry division	Total	Local KAUs with employment				
		-4	5-9	10-19	20-49	-50
Total						
Local KAUs	37 064	31 901	2 673	1 299	724	467
Employment	168 242	39 097	17 204	17 430	21 881	72 630
Turnover. Mill. kr ^{2 3}	129 703,6	30 652,5	14 582,9	15 115,7	19 181,1	50 171,5
Compensation of employees ^{2 3}	43 262,2	5 849,9	4 874,6	5 296,4	6 829,9	20 411,5
Gross investment ^{2 3}	4 597,3	1 193,5	728,7	951,8	413,1	1 310,1
70 Local KAUs	4 727	4 378	211	89	41	8
Employment	8 078	3 496	1 362	1 187	1 142	891
Turnover. Mill. kr ²	12 104,0	7 229,0	1 652,3	1 496,8	897,7	828,1
Compensation of employees	2 064,6	624,5	421,9	376,4	379,1	262,6
Gross investment ²	-583,1	-524,3	-42,2	-56,1	10,3	29,2
71 Local KAUs	2 154	1 910	163	52	21	8
Employment	5 394	2 055	1 014	667	636	1 022
Turnover. Mill. kr ²	6 833,4	2 678,9	1 316,4	881,2	990,1	966,8
Compensation of employees	1 264,8	261,9	225,6	181,9	201,2	394,1
Gross investment ³	1 826,0	703,1	299,5	492,9	211,9	118,7
72 Local KAUs	3 616	3 067	215	171	102	61
Employment	19 490	3 555	1 415	2 302	3 366	8 852
Turnover. Mill. kr ²	20 906,7	2 496,1	1 479,6	2 335,2	3 390,6	11 205,2
Compensation of employees	7 422,6	623,5	554,1	931,7	1 399,0	3 914,4
Gross investment ²	956,2	115,6	46,9	72,0	121,1	600,7
73 Local KAUs	205	96	19	18	30	42
Employment	8 376	127	134	251	953	6 911
Turnover. Mill. kr ²	5 758,3	71,8	96,2	493,7	518,4	4 578,1
Compensation of employees	3 020,6	32,8	39,5	92,8	306,8	2 548,7
Gross investment ²	386,4	6,1	3,4	29,2	54,8	292,9
74 Local KAUs	26 362	22 450	2 065	969	530	348
Employment	126 904	29 864	13 279	13 023	15 784	54 954
Turnover. Mill. kr ^{2 3}	84 101,3	18 176,6	10 038,5	9 908,8	13 384,2	32 593,3
Compensation of employees ³	29 489,6	4 307,2	3 633,4	3 713,6	4 543,8	13 291,6
Gross investment ^{2 3}	2 011,7	893,0	421,2	413,9	15,0	268,6

¹ The figures are exclusive of 70.202 Letting of own property. ² VAT is not included. ³ The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies.

3. Principal figures for the industrial section by county¹. Local kind-of-activity units. 1997

	Local kind-of-activity units	Employment	Turnover ²	Compensation of employees ² Million kr ³	Gross investment ²
Total	37 064	168 242	129 703,6	43 262,2	4 597,3
Østfold	1 594	5 247	3 032,8	1 099,1	265,7
Akershus	4 880	23 125	23 479,5	7 050,4	314,9
Oslo	9 040	57 650	50 081,4	15 981,2	387,0
Hedmark	970	3 178	1 912,7	641,9	51,2
Oppland	992	2 639	1 477,2	543,2	97,8
Buskerud	1 916	6 088	3 865,8	1 292,2	206,6
Vestfold	1 739	5 439	3 487,5	1 102,8	241,7
Telemark	1 069	4 185	2 467,4	958,9	133,3
Aust-Agder	602	1 792	1 213,9	384,2	82,7
Vest-Agder	1 133	4 165	3 404,6	1 002,3	204,7
Rogaland	2 679	14 754	9 505,4	3 947,0	800,0
Hordaland	2 995	13 859	9 009,4	3 309,0	626,6
Sogn og Fjordane	609	1 572	823,3	295,8	82,4
Møre og Romsdal	1 600	4 427	3 261,9	934,7	249,9
Sør-Trøndelag	1 886	10 486	7 489,3	2 857,2	356,8
Nord-Trøndelag	648	1 550	773,0	292,5	126,6
Nordland	1 324	3 651	2 003,8	726,1	178,2
Troms	991	3 501	1 969,7	683,1	93,2
Finnmark	388	895	428,2	152,5	81,7
Svalbard	9	39	16,8	8,1	16,2

¹ The figures are exclusive of 70.202 Letting of own property. ² The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ³ VAT is not included.

4a. Principal figures by industry subclass. Enterprises¹. 1996 and 1997

Industry group	Enterprises		Owners		Employees		Persons employed	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
The whole country	32 778	35 687	15 959	14 846	126 402	150 696	142 361	165 542
70 Real estate activities	3 669	4 551	581	367	7 113	7 447	7 694	7 814
70.1 Real estate activities with own property	1 364	2 040	195	132	2 766	3 231	2 961	3 363
70.11 Development and selling of real estate	453	612	43	44	1 816	1 725	1 859	1 769
70.111 House building cooperative	116	125	0	0	1 369	1 316	1 369	1 316
70.112 Other development and sale of real estate	337	487	43	44	447	409	490	453
70.12 Buying and selling of own real estate	911	1 428	152	88	950	1 506	1 102	1 594
70.2 Letting of own property	872	912	13	3	1 150	736	1 163	739
70.201 House cooperative	872	912	13	3	1 150	736	1 163	739
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis	1 433	1 599	373	232	3 197	3 480	3 570	3 712
70.31 Real estate agencies	404	440	53	46	1 452	1 725	1 505	1 771
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis	1 029	1 159	320	186	1 745	1 755	2 065	1 941
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	2 005	1 973	1 004	768	4 215	4 527	5 219	5 295
71.1 Renting of automobiles	339	369	101	93	678	744	779	837
71.2 Renting of other transport equipment	224	242	109	88	336	404	445	492
71.3 Renting of other machinery and equipment	994	962	484	370	1 866	2 154	2 350	2 524
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment	54	55	49	36	0	9	49	45
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment	294	305	154	125	552	557	706	682
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	64	57	18	16	375	415	393	431
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.	582	545	263	193	939	1 173	1 202	1 366
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.	448	400	310	217	1 335	1 225	1 645	1 442
72 Computer and related activities	2 465	3 418	1 060	1 441	16 513	18 428	17 573	19 869
72.1 Hardware consultancy	101	98	46	31	220	279	266	310
72.2 Software consultancy and supply	1 864	2 641	806	1 126	10 973	13 362	11 779	14 488
72.3 Data processing	134	151	47	68	3 052	2 145	3 099	2 213
72.4 Data base activities	105	257	25	92	1 523	1 648	1 548	1 740
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery	131	138	80	71	447	767	527	838
72.6 Other computer related activities	130	133	56	53	298	227	354	280
73 Research and development	149	164	24	22	6 526	6 655	6 550	6 677
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	106	114	17	17	5 211	5 346	5 228	5 363
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	43	50	7	5	1 315	1 309	1 322	1 314
74 Other business activities	24 490	25 581	13 290	12 248	92 035	113 639	105 325	125 887
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings	8 309	8 766	4 662	4 464	21 869	23 816	26 531	28 280
74.11 Legal activities	1 061	1 216	1 262	1 332	2 707	3 246	3 969	4 578
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 266	4 263	2 485	2 188	11 334	11 833	13 819	14 021
74.121 Accounting and book-keeping	3 671	3 622	2 078	1 786	7 173	7 385	9 251	9 171
74.122 Auditing	556	589	388	379	4 115	4 383	4 503	4 762
74.123 Tax consultancy services	39	52	19	23	46	65	65	88
74.13 Market research and public opinion polling	217	164	83	52	1 258	1 390	1 341	1 442
74.14 Business and management consultancy activities	2 201	2 550	819	881	4 384	4 491	5 203	5 372
74.15 Management activities of holding companies	564	573	13	11	2 186	2 856	2 199	2 867
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 414	6 505	2 922	2 570	23 274	25 515	26 196	28 085
74.201 Architectural activities	1 572	1 458	962	760	2 808	3 171	3 770	3 931
74.202 Civil engineering activities	1 958	2 009	860	768	6 780	7 080	7 640	7 848
74.203 Geological surveying	124	136	41	38	1 887	3 264	1 928	3 302
74.209 Other technical consultancy activities	2 760	2 902	1 059	1 004	11 799	12 000	12 858	13 004
74.3 Technical testing and analysis	377	389	153	148	2 910	3 254	3 063	3 402
74.4 Advertising	2 375	2 369	1 150	967	5 319	5 792	6 469	6 759
74.5 Labour recruitment and provision of personnel	145	158	31	33	12 339	20 220	12 370	20 253
74.502 Provision of personnel	145	158	31	33	12 339	20 220	12 370	20 253
74.6 Investigation and security activities	152	162	74	74	5 029	4 649	5 103	4 723
74.7 Industrial cleaning	1 554	1 593	1 192	1 092	9 220	17 582	10 412	18 674
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.	5 164	5 639	3 106	2 900	12 075	12 811	15 181	15 711
74.81 Photographic activities	1 054	1 091	788	737	1 604	1 617	2 392	2 354
74.82 Packaging activities	35	35	10	7	252	355	262	362
74.83 Secretarial and translation activities	455	605	353	417	741	778	1 094	1 195
74.84 Other business activities n.e.c.	3 620	3 908	1 955	1 739	9 478	10 061	11 433	11 800

¹ The figures are exclusive of 70.202 Letting of own property.

4b. Principal figures by industry subclass. Enterprises¹. 1996 and 1997

Industry group	Enterprises		Man-labour year		Compensation of employees ²		Turnover ²	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
<i>Million kroner³</i>								
The whole country	32 778	35 687	96 527	115 204	34 652,9	42 161,6	106 297,0	126 895,0
70 Real estate activities	3 669	4 551	5 360	5 627	1 748,7	2 025,8	9 092,9	11 744,0
70.1 Real estate activities with own property	1 364	2 040	2 098	2 419	661,5	812,8	3 837,8	5 893,5
70.11 Development and selling of real estate	453	612	1 499	1 458	511,1	557,6	2 248,4	2 868,2
70.111 House building cooperative	116	125	1 235	1 165	406,4	446,3	944,2	838,3
70.112 Other development and sale of real estate	337	487	264	293	104,6	111,3	1 304,2	2 030,0
70.12 Buying and selling of own real estate	911	1 428	599	961	150,4	255,2	1 589,4	3 025,3
70.2 Letting of own property	872	912	807	396	251,8	128,5	1 828,9	1 609,5
70.201 House cooperative	872	912	807	396	251,8	128,5	1 828,9	1 609,5
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis	1 433	1 599	2 455	2 812	835,4	1 084,6	3 426,2	4 241,0
70.31 Real estate agencies	404	440	1 183	1 463	468,1	654,4	1 131,5	1 536,6
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis	1 029	1 159	1 272	1 349	367,3	430,2	2 294,8	2 704,4
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	2 005	1 973	2 997	3 501	978,5	1 232,8	5 623,6	6 537,5
71.1 Renting of automobiles	339	369	495	541	152,9	177,2	982,7	1 177,2
71.2 Renting of other transport equipment	224	242	256	289	89,4	105,3	684,7	794,7
71.3 Renting of other machinery and equipment	994	962	1 460	1 840	513,5	693,7	2 660,6	3 266,7
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment	54	55	0	2	0,3	0,6	7,0	10,0
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment	294	305	427	486	127,5	159,2	677,6	876,3
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	64	57	390	397	159,0	182,1	660,7	655,1
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.	582	545	643	954	226,7	351,8	1 315,3	1 725,3
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.	448	400	787	831	222,7	256,6	1 295,7	1 298,9
72 Computer and related activities	2 465	3 418	13 939	16 986	6 081,4	7 566,3	18 108,8	22 037,3
72.1 Hardware consultancy	101	98	159	239	72,1	97,4	306,0	336,7
72.2 Software consultancy and supply	1 864	2 641	8 962	12 345	3 990,1	5 656,5	11 049,4	16 033,2
72.3 Data processing	134	151	2 855	2 036	1 276,9	951,1	3 978,3	2 791,3
72.4 Data base activities	105	257	1 298	1 447	497,1	524,4	2 079,0	1 858,4
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery	131	138	427	728	163,5	272,4	428,5	801,5
72.6 Other computer related activities	130	133	237	190	81,6	64,5	267,7	216,3
73 Research and development	149	164	5 967	5 967	2 257,6	2 369,0	3 837,1	4 279,1
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	106	114	4 798	4 887	1 878,2	1 979,6	3 285,4	3 514,5
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	43	50	1 169	1 080	379,4	389,4	551,7	764,5
74 Other business activities	24 490	25 581	68 263	83 125	23 586,7	28 967,8	69 634,5	82 297,2
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings	8 309	8 766	16 583	18 388	5 697,5	6 439,6	13 835,9	15 916,7
74.11 Legal activities	1 061	1 216	2 235	2 079	843,6	875,6	2 865,3	3 511,4
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 266	4 263	8 957	9 549	2 951,9	3 232,7	5 948,3	6 634,8
74.121 Accounting and book-keeping	3 671	3 622	5 380	5 429	1 520,5	1 617,3	3 077,9	3 332,1
74.122 Auditing	556	589	3 539	4 065	1 414,5	1 595,6	2 835,3	3 245,6
74.123 Tax consultancy services	39	52	37	55	16,9	19,9	35,1	57,1
74.13 Market research and public opinion polling	217	164	824	987	293,0	333,1	802,7	841,8
74.14 Business and management consultancy activities	2 201	2 550	2 779	3 289	1 608,9	1 998,2	4 219,7	4 928,7
74.15 Management activities of holding companies	564	573	1 787	2 484	:	:	:	:
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 414	6 505	19 408	22 375	8 114,9	9 906,6	24 914,3	29 988,4
74.201 Architectural activities	1 572	1 458	2 293	2 542	808,3	932,3	1 976,0	2 150,3
74.202 Civil engineering activities	1 958	2 009	5 509	6 107	2 253,0	2 716,5	5 408,2	6 868,7
74.203 Geological surveying	124	136	1 755	3 081	768,7	1 436,8	3 160,7	5 406,8
74.209 Other technical consultancy activities	2 760	2 902	9 850	10 645	4 284,9	4 820,9	14 369,4	15 562,6
74.3 Technical testing and analysis	377	389	2 628	3 093	1 150,3	1 489,1	2 806,1	3 473,1
74.4 Advertising	2 375	2 369	3 909	4 794	1 603,2	2 028,3	10 129,4	12 251,9
74.5 Labour recruitment and provision of personnel	145	158	7 988	10 590	1 968,0	2 796,8	2 492,0	3 424,1
74.502 Provision of personnel	145	158	7 988	10 590	1 968,0	2 796,8	2 492,0	3 424,1
74.6 Investigation and security activities	152	162	3 472	3 239	940,1	942,9	1 408,5	1 443,7
74.7 Industrial cleaning	1 554	1 593	5 386	11 446	1 276,4	2 325,8	2 463,2	3 838,1
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.	5 164	5 639	8 890	9 199	2 836,4	3 038,7	11 585,0	11 961,3
74.81 Photographic activities	1 054	1 091	1 217	1 227	291,5	332,5	1 475,1	1 572,4
74.82 Packaging activities	35	35	204	313	54,0	80,9	170,3	255,8
74.83 Secretarial and translation activities	455	605	505	502	145,3	158,8	453,0	489,8
74.84 Other business activities n.e.c.	3 620	3 908	6 964	7 157	2 345,6	2 466,3	9 486,7	9 643,3

¹ The figures are exclusive of 70.202 Letting of own property. ² The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ³ VAT is not included.

4c. Principal figures by industry subclass. Enterprises¹. 1996 and 1997

Industry group	Enterprises		Production value ²		Value added ²		Total purchases of goods and services ²		Gross investment ²	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
<i>Million kroner³</i>										
The whole country	32 778	35 687	104 498,4	125 293,4	47 359,7	58 430,4	59 687,0	71 766,9	5 950,3	4 402,6
70 Real estate activities	3 669	4 551	9 119,0	11 683,8	3 631,2	4 650,6	5 254,6	7 043,1	730,2	-603,7
70.1 Real estate activities with own property	1 364	2 040	3 864,1	5 824,0	1 605,5	2 238,9	2 112,3	3 586,3	305,3	-1 475,8
70.11 Development and selling of real estate	453	612	2 276,8	2 918,0	906,3	1 081,1	1 215,3	1 822,4	162,5	1 281,5
70.111 House building cooperative	116	125	941,2	836,7	555,1	542,7	233,6	296,7	46,1	23,5
70.112 Other development and sale of real estate	337	487	1 335,6	2 081,3	351,2	538,4	981,7	1 525,7	116,3	1 258,1
70.12 Buying and selling of own real estate	911	1 428	1 587,3	2 906,0	699,2	1 157,9	897,0	1 763,9	142,9	-2 757,3
70.2 Letting of own property	872	912	1 828,9	1 609,4	555,9	594,3	1 190,5	1 015,6	51,5	5,2
70.201 House cooperative	872	912	1 828,9	1 609,4	555,9	594,3	1 190,5	1 015,6	51,5	5,2
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis	1 433	1 599	3 426,0	4 250,4	1 469,8	1 817,4	1 951,9	2 441,2	373,4	867,0
70.31 Real estate agencies	404	440	1 131,5	1 536,6	690,4	889,7	441,1	646,8	34,3	160,5
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis	1 029	1 159	2 294,5	2 713,8	779,4	927,6	1 510,8	1 794,3	339,1	706,4
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	2 005	1 973	5 374,7	6 281,0	2 405,6	3 030,7	3 070,0	3 504,5	938,8	1 749,3
71.1 Renting of automobiles	339	369	982,6	1 176,8	405,7	542,7	569,5	632,3	132,8	1 165,5
71.2 Renting of other transport equipment	224	242	687,8	777,8	367,7	462,3	319,1	344,3	358,0	416,0
71.3 Renting of other machinery and equipment	994	962	2 611,0	3 234,1	1 044,5	1 443,2	1 473,5	1 813,6	263,0	-29,1
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment	54	55	7,0	10,0	3,4	3,4	3,5	6,7	1,8	1,8
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment	294	305	672,2	865,1	287,9	394,0	327,6	475,9	107,0	198,6
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	64	57	660,3	652,1	232,9	289,5	430,4	362,9	-21,3	97,5
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.	582	545	1 271,6	1 706,9	520,2	756,4	711,9	968,2	175,5	-327,1
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.	448	400	1 093,3	1 092,4	587,7	582,5	708,0	714,3	185,1	197,0
72 Computer and related activities	2 465	3 418	16 794,2	20 477,8	7 654,7	9 250,7	10 369,0	12 966,7	714,1	941,6
72.1 Hardware consultancy	101	98	306,0	323,6	82,2	97,5	224,3	243,1	10,7	9,4
72.2 Software consultancy and supply	1 864	2 641	9 823,5	14 639,4	4 536,0	6 672,8	6 387,2	9 473,9	353,0	715,0
72.3 Data processing	134	151	3 932,0	2 748,7	1 797,2	1 373,1	2 197,9	1 423,0	235,6	69,4
72.4 Data base activities	105	257	2 039,0	1 778,8	933,5	709,8	1 147,8	1 190,0	98,4	122,7
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery	131	138	425,6	790,1	199,7	323,9	248,4	491,3	8,8	14,8
72.6 Other computer related activities	130	133	268,1	197,1	106,1	73,6	163,3	145,4	7,5	10,4
73 Research and development	149	164	3 839,9	4 259,0	2 592,0	2 611,6	2 107,8	2 097,4	293,9	336,0
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	106	114	3 287,2	3 497,4	2 142,0	2 196,5	1 764,5	1 667,7	266,9	145,4
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	43	50	552,7	761,6	450,1	415,1	343,3	429,7	27,1	190,6
74 Other business activities	24 490	25 581	69 370,6	82 591,9	31 076,3	38 886,8	38 885,7	46 155,3	3 273,3	1 979,3
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings	8 309	8 766	13 815,8	15 906,7	8 453,3	10 230,9	5 369,3	6 549,6	674,7	595,6
74.11 Legal activities	1 061	1 216	2 862,9	3 510,5	1 966,9	2 669,1	900,4	846,3	79,1	133,1
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 266	4 263	5 935,6	6 621,8	4 107,6	4 571,7	1 768,5	2 075,4	313,5	241,9
74.121 Accounting and book-keeping	3 671	3 622	3 064,8	3 319,5	2 011,1	2 209,5	996,6	1 135,1	205,7	59,4
74.122 Auditing	556	589	2 835,7	3 245,3	2 074,6	2 325,9	758,8	919,6	107,7	180,9
74.123 Tax consultancy services	39	52	35,1	57,0	21,9	36,3	13,2	20,7	0,2	1,6
74.13 Market research and public opinion polling	217	164	800,8	839,8	362,5	394,6	430,9	449,1	19,6	23,7
74.14 Business and management consultancy activities	2 201	2 550	4 216,6	4 934,5	2 016,3	2 595,6	2 269,5	3 178,8	262,5	196,9
74.15 Management activities of holding companies	564	573	:	:	:	:	:	:	:	:
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 414	6 505	25 010,2	30 946,2	10 457,8	13 076,4	14 962,4	18 496,4	1 418,2	499,0
74.201 Architectural activities	1 572	1 458	1 977,4	2 152,4	1 081,7	1 217,5	893,1	940,4	111,5	144,4
74.202 Civil engineering activities	1 958	2 009	5 463,0	6 848,3	2 751,6	3 422,2	2 699,2	3 454,8	183,4	275,2
74.203 Geological surveying	124	136	3 169,0	5 390,9	1 292,1	2 535,9	2 289,5	3 284,0	654,5	-305,3
74.209 Other technical consultancy activities	2 760	2 902	14 400,8	16 554,6	5 332,3	5 900,8	9 080,6	10 817,3	468,8	384,7
74.3 Technical testing and analysis	377	389	2 694,9	3 488,4	1 368,1	1 599,6	1 318,2	1 900,5	114,8	-228,1

4c. Principal figures by industry subclass. Enterprises¹. 1996 and 1997
 (cont..)

Industry group	Enterprises		Production value ²		Value added ²		Total purchases of goods and services ²		Gross investment ²	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
	<i>Million kroner³</i>									
74.4 Advertising	2 375	2 369	10 106,8	11 869,6	2 153,4	2 629,5	8 001,0	9 891,1	319,3	152,8
74.5 Labour recruitment and provision of personnel	145	158	2 492,2	3 423,4	2 058,5	3 014,7	432,8	409,4	69,3	51,4
74.502 Provision of personnel	145	158	2 492,2	3 423,4	2 058,5	3 014,7	432,8	409,4	69,3	51,4
74.6 Investigation and security activities.	152	162	1 408,2	1 376,4	1 091,3	1 114,4	313,0	332,0	47,4	64,2
74.7 Industrial cleaning.	1 554	1 593	2 441,7	3 808,4	1 554,2	2 701,1	862,7	1 147,3	138,1	182,2
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.	5 164	5 639	11 400,9	11 772,9	3 939,7	4 520,4	7 626,2	7 429,0	491,3	662,1
74.81 Photographic activities	1 054	1 091	1 393,5	1 402,4	459,7	489,7	999,6	1 102,4	59,5	66,6
74.82 Packaging activities.	35	35	165,6	256,3	71,8	106,8	97,8	149,7	7,0	16,3
74.83 Secretarial and translation activities	455	605	452,9	489,3	194,8	219,1	252,8	269,0	20,0	29,7
74.84 Other business activities n.e.c.	3 620	3 908	9 388,8	9 624,9	3 213,4	3 704,8	6 276,1	5 907,9	404,9	549,6

¹ The figures are exclusive of 70.202 Letting of own property. ² The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ³ VAT is not included.

5. Gross investments by group of fixed assets and industry subclass¹. Enterprises. 1997

Industry subclass(NACE)	Enterprises	Gross investments ²			
		Total	Machinery, tools, implements and other equipment ³	Vehicles ³	Buildings and plant
Million kroner ⁴					
The whole country	35 687	4 402,6	4 349,8	1 830,0	-1 777,2
70 Real estate activities	4 551	-603,7	1 396,6	74,5	-2 074,7
70.1 Real estate activities with own property	2 040	-1 475,8	1 058,0	28,9	-2 562,7
70.11 Development and selling of real estate	612	1 281,5	1 263,0	16,7	1,8
70.111 House building cooperative	125	23,5	13,4	2,9	7,1
70.112 Other development and sale of real estate	487	1 258,1	1 249,6	13,7	-5,3
70.12 Buying and selling of own real estate	1 428	-2 757,3	-205,0	12,2	-2 564,5
70.2 Letting of own property	912	5,2	1,8	0,0	3,3
70.201 House cooperative	912	5,2	1,8	0,0	3,3
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis	1 599	867,0	336,8	45,6	484,6
70.31 Real estate agencies	440	160,5	168,2	-7,6	0,0
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis	1 159	706,4	168,6	53,2	484,6
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	1 973	1 749,3	125,1	1 660,6	-36,4
71.1 Renting of automobiles	369	1 165,5	-79,5	1 244,7	0,3
71.2 Renting of other transport equipment	242	416,0	131,0	263,2	21,8
71.3 Renting of other machinery and equipment	962	-29,1	-77,7	118,7	-70,1
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment	55	1,8	1,8	0,0	0,0
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment	305	198,6	104,8	92,5	1,3
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	57	97,5	94,2	0,0	3,3
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.	545	-327,1	-278,5	26,2	-74,7
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.	400	197,0	151,3	34,0	11,6
72 Computer and related activities	3 418	941,6	827,6	18,9	95,1
72.1 Hardware consultancy	98	9,4	10,1	-0,7	0,0
72.1 Software consultancy and supply	2 641	715,0	602,3	16,2	96,6
72.1 Data processing	151	69,4	69,1	-0,1	0,4
72.4 Data base activities	257	122,7	123,1	2,8	-3,1
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery	138	14,8	12,8	0,8	1,2
72.6 Other computer related activities	133	10,4	10,2	0,1	0,1
73 Research and development	164	336,0	128,9	0,6	206,6
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	114	145,4	116,1	1,7	27,6
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	50	190,6	12,7	-1,1	179,0
74 Other business activities	25 581	1 979,3	1 871,7	75,4	32,2
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings	8 766	595,6	537,3	42,3	16,0
74.11 Legal activities	1 216	133,1	103,0	9,0	21,1
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 263	241,9	284,8	12,2	-55,2
74.121 Accounting and book-keeping	3 622	59,4	100,6	15,9	-57,1
74.122 Auditing	589	180,9	182,7	-3,7	1,9
74.123 Tax consultancy services	52	1,6	1,6	0,0	0,0
74.13 Market research and public opinion polling	164	23,7	19,2	4,5	0,0
74.14 Business and management consultancy activities	2 550	196,9	130,2	16,6	50,1
74.15 Management activities of holding companies	573	:	:	:	:
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 505	499,0	213,8	104,5	180,7
74.201 Architectural activities	1 458	144,4	86,9	11,1	46,5
74.202 Civil engineering activities	2 009	275,2	200,8	48,4	26,0
74.203 Geological surveying	136	-305,3	-323,9	5,3	13,3
74.209 Other technical consultancy activities	2 902	384,7	250,1	39,7	95,0
74.3 Technical testing and analysis	389	-228,1	48,5	-283,3	6,8
74.4 Advertising	2 369	152,8	103,6	25,0	24,1
74.5 Labour recruitment and provision of personnel	158	51,4	42,0	5,4	4,1
74.502 Provision of personnel	158	51,4	42,0	5,4	4,1
74.6 Investigation and security activities	162	64,2	43,9	20,3	0,0
74.7 Industrial cleaning	1 593	182,2	78,5	99,5	4,2
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.	5 639	662,1	804,0	61,8	-203,6
74.81 Photographic activities	1 091	66,6	61,8	4,2	0,6
74.82 Packaging activities	35	16,3	12,4	1,9	2,0
74.83 Secretarial and translation activities	605	29,7	17,4	1,5	10,8
74.84 Other business activities n.e.c.	3 908	549,6	712,4	54,2	-217,0

¹ The figures are exclusive of 70.202 Letting of own property.] Tallene er eksklusive 70.202 Utleie av egen eiendom ellers. [The figures are exclusive of 70.202 Letting of own property.
² The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ³ Cars and demolition equipment are included in: Machinery, tools, implements and other equipment. ⁴ VAT is not included.

6. Gross investments by category and industry subclass. Enterprises¹. 1997

Industry subclass (NACE)	Enterprises	Gross investments, total ²	New investments ²	Additions ²	Sales ²
The whole country	35 687	4 402,6	14 434,2	268,4	10 299,9
70 Real estate activities	4 551	-603,7	2 714,4	60,0	3 378,0
70.1 Real estate activities with own property	2 040	-1 475,8	1 835,8	25,2	3 336,8
70.11 Development and selling of real estate	612	1 281,5	1 376,2	3,3	98,0
70.111 House building cooperative	125	23,5	24,2	3,3	4,1
70.112 Other development and sale of real estate	487	1 258,1	1 352,0	0,0	94,0
70.12 Buying and selling of own real estate.	1 428	-2 757,3	459,7	21,9	3 238,8
70.2 Letting of own property	912	5,2	5,6	1,3	1,7
70.201 House cooperative	912	5,2	5,6	1,3	1,7
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis.	1 599	867,0	872,9	33,5	39,5
70.31 Real estate agencies	440	160,5	185,0	0,0	24,5
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis.	1 159	706,4	687,9	33,5	15,0
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	1 973	1 749,3	6 249,9	63,7	4 564,3
71.1 Renting of automobiles	369	1 165,5	4 974,8	49,5	3 858,9
71.2 Renting of other transport equipment	242	416,0	435,0	6,7	25,8
71.3 Renting of other machinery and equipment	962	-29,1	639,4	2,3	670,8
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment.	55	1,8	2,3	0,3	0,8
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment.	305	198,6	234,9	0,8	37,2
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	57	97,5	103,6	0,0	6,0
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.	545	-327,1	298,6	1,1	626,8
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.	400	197,0	200,7	5,2	9,0
72 Computer and related activities	3 418	941,6	1 031,8	1,3	91,5
72.1 Hardware consultancy	98	9,4	10,2	0,0	0,8
72.2 Software consultancy and supply.	2 641	715,0	766,6	0,1	51,7
72.3 Data processing	151	69,4	102,5	0,0	33,2
72.4 Data base activities.	257	122,7	128,0	0,0	5,3
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery	138	14,8	15,2	0,0	0,4
72.6 Other computer related activities	133	10,4	9,2	1,2	0,0
73 Research and development	164	336,0	334,2	3,8	2,0
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	114	145,4	144,3	1,7	0,6
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	50	190,6	189,9	2,1	1,4
74 Other business activities	25 581	1 979,3	4 103,9	139,5	2 264,1
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings.	8 766	595,6	823,3	16,9	244,5
74.11 Legal activities	1 216	133,1	134,9	4,8	6,6
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 263	241,9	381,6	9,4	149,1
74.121 Accounting and book-keeping.	3 622	59,4	167,7	3,4	111,7
74.122 Auditing	589	180,9	212,3	6,0	37,4
74.123 Tax consultancy services.	52	1,6	1,6	0,0	0,0
74.13 Market research and public opinion polling.	164	23,7	33,9	0,0	10,2
74.14 Business and management consultancy activities	2 550	196,9	272,9	2,6	78,6
74.15 Management activities of holding companies	573	:	:	:	:
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 505	499,0	1 394,3	90,3	985,5
74.201 Architectural activities.	1 458	144,4	148,7	0,7	5,1
74.202 Civil engineering activities.	2 009	275,2	290,1	21,5	36,4
74.203 Geological surveying.	136	-305,3	571,8	15,0	892,0
74.209 Other technical consultancy activities.	2 902	384,7	383,7	53,1	52,1
74.3 Technical testing and analysis.	389	-228,1	97,7	0,5	326,3
74.4 Advertising	2 369	152,8	188,8	5,5	41,5
74.5 Labour recruitment and provision of personnel.	158	51,4	54,1	1,3	3,9
74.502 Provision of personnel	158	51,4	54,1	1,3	3,9
74.6 Investigation and security activities.	162	64,2	70,9	0,1	6,7
74.7 Industrial cleaning.	1 593	182,2	202,5	3,2	23,4
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.	5 639	662,1	1 272,4	21,9	632,2
74.81 Photographic activities	1 091	66,6	67,3	2,4	3,1
74.82 Packaging activities.	35	16,3	15,8	1,6	1,2
74.83 Secretarial and translation activities	605	29,7	54,1	4,7	29,1
74.84 Other business activities n.e.c.	3 908	549,6	1 135,2	13,2	598,7

¹ The figures are exclusive of 70.202 Letting of own property. ² The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ³ VAT is not included.

Fastsatt av Skattedirektoratet med hjemmel i Finansdepartementets delegeringsvedtak av 24. oktober 1991, jf ligningsloven § 4-4 nr 7.

Det vises til «Veiledning for innsendelse av årsregnskap/årsoppgjør som vedlegg til selvangivelsen», og til rettleiding som er utarbeidet til hjelp ved utfyllingen av næringsoppgavene; RF-1168.

Inntektsåret **1997**

Vedlegg til selvangivelse skjema 2

Navn		
Nærings- (kontor-) adresse	Antall sysselsatte pr 31.12	Organisasjonsnummer
Næringsvei	Bransje	

Spesifikasjon av solgte handelsvarer

021	Avgiftspliktig salg	
022	Avgiftsfritt salg	+
023	Sum salgsinntekter	
024	Varekostnad	÷
025	Bruttofortjeneste	

Tilleggsopplysninger om *skattemessig* verdi av varelager (herunder anlegg for salg) ved regnskapsårets slutt

Lager etter oppsatte lister etter anskaffelsesverdi eller tilvirkningsverdi. Det er skattemessig verdi av varelageret som skal føres her uten hensyn til om varene er verdsatt til en annen verdi regnskapsmessig, jf postene 151-156.

031	Lager av råvarer og innkjøpte halvfabrikata	
032	Lager av varer under tilvirkning	+
033	Lager av ferdige egentilvirkede varer	+
034	Lager av innkjøpte varer for videresalg	+
035	Sum skattemessig verdi av varelager	

Tilleggsopplysninger - *skattemessig* verdi på fordringer

		Beløp pr 31.12.1997	Sammenlignbare tall pr 31.12.1996
041	Kundefordringer til pålydende		
042	Beregning av skattemessig nedskrivning for tap på kundefordringer pr 31.12.1997		
	$\left(\begin{array}{cc} \text{Konstatert tap på kundefordringer} & \text{Kundefordringer ved} \\ \text{1996} & \text{1997} & \text{faktortall} & \text{Kundefordringer ved} \\ & & & \text{årets slutt} \end{array} \right) \times \left(\begin{array}{c} \text{Kundefordringer ved} \\ \text{årets slutt} \end{array} \right) = \rightarrow$		Her føres skattemessig nedskrivning fra 1996
	$\left(\begin{array}{cc} \text{1996} & \text{1997} \\ \text{Kreditsalg i 1996 og 1997} & \end{array} \right) \times \left(\begin{array}{c} \text{Kundefordringer ved} \\ \text{årets slutt} \end{array} \right) = \rightarrow$	÷	÷
043	Skattemessig verdi på kundefordringer (post 041 ÷ post 042)	=	=
044	Andre fordringer, herunder fordringer på konsernselskap, ansatte, aksjonærer o l til pålydende	+	+
045	Sum skattemessig verdi på fordringer	=	=

Tilleggsopplysninger om skattemessige lineære avskrivninger

051	Objekt	1	2	3
052	Kostpris (inkl påkostninger)			
053	Ervervstidspunkt/levetid	/	/	/
054	Nedskrevet verdi pr. 31.12.97			

Resultatregnskap 1997

Driftsinntekter og driftskostnader		1997 i hele kroner	1996 i hele kroner	Finansinntekter og finanskostnader. Ekstraordinære inntekter og kostnader		1997 i hele kroner	1996 i hele kroner
300	Salgsinntekter av varer og tjenester, avgiftspliktig			800	Utbytte på aksjer o l		
310	Salgsinntekter av varer og tjenester, avgiftsfritt			803	Andel av overskudd i deltakerlignede selskaper		
330	Spesielle offentlige avgifter for tilvirkede/solgte varer	÷		806	Renteinntekter fra selskap i samme konsern		
340	Spesielle offentlige tilskudd for tilvirkede/solgte varer			807	Andre renteinntekter		
341	Andre offentlige tilskudd/refusjoner			808	Valutagevinst (agio)		
350	Aktiverte egne investeringsarbeider			809	Andre finansinntekter		
360	Leieinntekter fast eiendom			906	Sum finansinntekter		
370	Andre driftsinntekter			810	Andel av underskudd i deltakerlignede selskaper		
380	Gevinst ved avgang av anleggsmidler			817	Rentekostnader, også til selskap i samme konsern		
901	Sum driftsinntekter			818	Valutatap (disagio)		
400	Varekostnad			819	Andre finanskostnader		
500	Lønn, feriepenger, honorarer o l			907	Sum finanskostnader		
530	Andre godtgjørelser			910	Resultat av finansinntekter og finanskostnader		
540	Arbeidsgiveravgift til folketrygden			915	Resultat før ekstraordinære poster		
541	Innberetningspliktige pensjonskostnader			840	Gevinst ved avgang til anleggsmidler		
590	Andre personalkostnader			845	Ekstraordinære offentlige tilskudd		
600	Frakt, spedisjon vedr salget			849	Andre ekstraordinære inntekter		
610	Energi, brensel mv vedr produksjon			870	Tap ved avgang av anleggsmidler		
621	Leiekostnader fast eiendom			872	Nedskrivning på anleggsmidler		
625	Lys, varme, vann og renovasjon			879	Andre ekstraordinære kostnader		
630	Leie driftsmidler			920	Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader		
640	Verktøy, inventar etc som ikke skal aktiveres			925	Resultat før skattekostnad		
650	Vedlikehold/repasjon			880	Betalbar skatt		
660	Diverse fremmede tjenester			881	Refusjon skatt etter skatteloven § 31 femte ledd		
670	Kontorrekvisita, trykksaker mv			882	Endring utsatt skatt		
680	Telefon og porto			930	Sum skattekostnad		
690	Bilkostnader ¹⁾			935	Årsoverskudd/Årunderskudd overføres post 061 (side 4)		
700	Reise- og diettkostnader, bilgodtgjørelse				Oppskrivninger og overføringer		
705	Ikke oppgavepliktige reisekostnader			885	Oppskrivning av anleggsmidler (netto), se rettleddningen		
720	Provisjonskostnader			886	Overført fra oppskrivningsfond		
730	Salgs-, reklame- og representasjonskostnader			887	Anvendelse av oppskrivningsbeløp til fondsemisjon eller oppskrivningsfond		
740	Kontingenter og gaver			890	Overført fra fri egenkapital		
750	Forsikringer og garantikostnader			891	Overført fra tilbakeføringsfond		
760	Patent-/lisenskostnader og royalties			892	Overført fra reservefond		
770	Andre driftskostnader			893	Avsatt til reservefond/avsatt til felles-eid andelskapital for samvirkeforetak		
780	Ordinære avskrivninger			894	Avsatt til utbytte/renter på grunnfondsbevis/kjøpsutbytte for samvirkeforetak		
785	Nedskrivning på anleggsmidler			895	Konsernbidrag		
787	Tap ved avgang av anleggsmidler			896	Aksjonærbidrag		
789	Tap på fordringer			897	Fondsemisjon med overskuddsmidler		
790	Tillegg/fradrag beholdningsendringer varer under tilvirk. og ferdige egentilvirkede varer	+		898	Avsatt til fri egenkapital		
902	Sum driftskostnader			899	Udekket tap		
905	Driftsresultat			940	Sum oppskrivninger og overføringer		

¹⁾ Skjemaet «Opplysninger om bruk av bil» (blankett RF-1125), eventuelt «Tilleggs skjema for drosje og lastebilnæring mv» (RF-1223), skal fylles ut og vedlegges

Balanse

3

Eiendeler		31.12.1997 i hele kroner	31.12.1996 i hele kroner	Gjeld og egenkapital		31.12.1997 i hele kroner	31.12.1996 i hele kroner
	Omløpsmidler				Kortsiktig gjeld		
101	Kontanter			201	Leverandørgjeld		
103	Bank- og postgiroinnskudd			218	Kassakreditt		
111	Aksjer og andeler			221	Skyldig skattetrekk		
113	Obligasjoner og andre verdipapirer			228	Skyldig arbeidsgiveravgift		
121	Kundefordringer			238	Skyldig merverdiavgift		
123	Opptjente, ikke-fakturerte driftsinntekter			239	Andre offentlige avgifter		
126	Fordringer på selskap i samme konsern			241	Påløpt lønn, feriepengar o l		
128	Andre kortsiktige fordringer			243	Påløpte, ikke forfalte gjeldsrenter		
151	Lager av råvarer og innkj. halvfabr.			251	Betalbar skatt, ikke utlignet		
153	Lager av varer under tilvirkning ...			252	Betalbar skatt, utlignet		
155	Lager av ferdige egentilvirkede varer			253	Refusjon skatt etter skatteloven § 31 femte ledd		
156	Lager av innkjøpte varer for videresalg			261	Forskudd fra kunder		
158	Forskudd til leverandører			264	Regnskapsmessige avsetninger ..		
159	Andre omløpsmidler			265	Avsatt konsernbidrag		
950	Sum omløpsmidler			267	Kortsiktige valutalån		
	Anleggsmidler			268	Avsatt utbytte		
160	Andeler i deltakerlignede selskaper ..			269	Annen kortsiktig gjeld, også til konsernselskap		
161	Aksjer og andeler i datterselskap ..			970	Sum kortsiktig gjeld		
162	Andre aksjer og andeler				Langsiktig gjeld		
163	Obligasjoner og andre verdipapirer ..			270	Utsatt skatt		
164	Lån til eiere, styremedlemmer o l ...			271	Ihendehaverobligasjonslån		
165	Langsiktige fordringer på selskap i samme konsern			272	Pantelån		
166	Lån til ansatte			274	Pensjonsforpliktelser		
167	Utsatt skattefordel			275	Regnskapsmessige avsetninger ..		
168	Andre langsiktige fordringer			276	Langsiktig gjeld til konsernselskap		
169	Forskudd til leverandører			277	Langsiktige valutalån		
171	Patenter o l rettigheter			278	Annen langsiktig gjeld		
173	Forretningsverdi (goodwill)			279	Ansvarlig lånekapital		
174	Aktiverte kostnader			975	Sum langsiktig gjeld		
181	Skip				Egenkapital		
182	Transportmidler			291	Aksjekapital		
185	Maskiner, verktøy, inventar o l ...			292	Reservefond/felleseid andelskapital i samvirkeforetak, innløsningsfond		
191	Bygninger og bygningsmessige anlegg			293	Oppskrivningsfond		
193	Anlegg under utførelse			294	Tilbakeføringsfond		
194	Jord- og skogbrukseiendommer ..			980	Sum bundet egenkapital		
195	Tomter, gruver, steinbrudd, vannfall og andre grunnarealer			295	Frie fond		
196	Boliger (inkl boligtomter)			299	Udekket tap		
197	Andre anleggsmidler			985	Sum egenkapital		
955	Sum anleggsmidler			990	Sum gjeld og egenkapital (postene 970, 975 og 985)		
199	Krav på aksjeinnskudd/Egne aksjer			995	Ansvar diskonterte vekslar		
965	Sum eiendeler						

Beregning av næringsinntekt fra omsetning med medlemmer i samvirkeforetak

Fylles ut av samvirkeforetak som krever fradrag for kjøpsutbytte og/eller avsetning til felleseid andelskapital

Inntekt fra post 090 på side 4 i næringsoppgaven	Omsetning med medlemmer (eksklusiv merverdiavgift)	Næringsinntekt fra omsetning med medlemmer
$\frac{(\quad) \times (\quad)}{(\quad)} = (\quad)$		
<small>total omsetning (eksklusiv merverdiavgift)</small>		

Beregning av næringsinntekt

Beløpene oppgis i hele kroner					
061	Årsoverskudd/-underskudd fra post 935 (side 2)				For ligningsmyndighetene
062	Til- legg for	Representasjonskostnader			
063		Ikke fradragsberettigede kontingenter/gaver			
064		Sum skattekostnad fra post 930			
065		Rentekostnad på ilignet skatt			
066		Oppskrivning eller oppskrivningsfond brukt til fondsemisjon for særskattepliktige selskaper etter petroleumskatteloven			
067		Andre ikke fradragsberettigede kostnader (spesifiseres i eget vedlegg)		+	
072	Fra- drag for	Renteinntekt på tilbakebetalt skatt			075
073		Emisjonskostnader som i regnskapet er ført direkte mot egenkapitalen			
074		Andre fradrag (må spesifiseres i eget vedlegg)		÷	
080	Endring i forskjeller som påvirker forholdet mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt fra post 100 i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller...» (RF-1217)			+ ÷	
081	+ Regnskapsmessig tap/ ÷ regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer			+ ÷	
082	+ Skattemessig gevinst/ + skattemessig tap ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer Oppgave over realisasjon (salg) av aksjer (RF-1061) skal legges ved.			+ ÷	
083	+ Regnskapsmessig nedskrivning på aksjer og andre verdipapirer som er kostnadsført i året/ + eventuell reversering av tidligere års nedskrivning som er inntektsført (se rettledningen)			+ ÷	
084	+ Andel av regnskapsmessig underskudd/ + andel av regnskapsmessig overskudd i deltakerlignede selskaper			+ ÷	
085	+ Andel av skattemessig overskudd/ + andel av skattemessig underskudd i deltakerlignede selskaper Oppgave over deltakernes formue og inntekt (RF-1221/RF-1228) skal vedlegges			+ ÷	
086	+ Regnskapsmessig tap/ ÷ regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av andel i deltakerlignede selskaper			+ ÷	
087	+ Skattemessig gevinst/ + skattemessig tap ved realisasjon av andel i deltakerlignede selskaper			+ ÷	
090	Sum, skal overføres til "Skjema for beregning av personinntekt" (RF-1224)				
091	Fradrag for renteinntekter, inntektsført avkastning på livsforsikring og utbytte (inntektsføres i selvangivelsen i postene 206, 207 og 208/209)			÷	
092	Tillegg for gjeldsrenter (fradragsføres i selvangivelsen post 221)			+	
093	For sam- virke- foretak	+ Fradrag for avsetning til kjøpsutbytte til medlemmer av samvirkeforetak (fratrasket merverdiavgift)		÷	
094		+ Fradrag for avsetning til felleseid andelskapital for samvirkeforetak (se rettledningen)		÷	
095	Næringsinntekt/-underskudd overføres til selvangivelsen				

Skal det for selskapet fastsettes personinntekt etter skatteloven § 58, jf § 60?

 Ja

 Nei

Sted og dato	Revisors underskrift, nummer og stempel	
Underskrift	Henvendelse kan rettes til	Tittel, navn og telefonnummer
Regnskapsførers navn og forretningsadresse		

RETTLEDNING
til utfylling av alminnelig næringsoppgave 2 for aksjeselskaper mv

Fastsatt av Skattedirektoratet for 1997

Næringsoppgaven skal brukes av alle aksjeselskaper og andre upersonlige skattepliktige som omfattes av selskapsskatteloven § 1-1.

Næringsoppgaven er på 4 sider og inneholder på side 1 felt for spesifikasjoner og tilleggsopplysninger som skal gis.

Næringsoppgavens side 2 og 3 inneholder oppstilling over resultatregnskap og balanse. Det er resultat og balanse i samsvar med aksjelovens bestemmelser som skal fremkomme her.

Til side 4 overføres årsoverskudd/underskudd fra side 2 samt sum endring i forskjeller fra skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" (RF-1217). For øvrig foretas på side 4 de øvrige nødvendige korreksjoner for å komme fram til en næringsinntekt/underskudd som skal overføres til selvangivelsen.

Henvisninger til sidenummer som foretas i rettleddningen gjelder side i næringsoppgaven.

Der rettleddningen omtaler fiske, gjelder omtalen tilsvarende for fangst. Omtalen av forhold som spesielt gjelder fiske og fangst er skrevet i *kursiv*.

Aksjeselskaper o l som driver oppdrett av pelsdyr, skal ved siden av næringsoppgaven vedlegge spesifikasjon over:

- antall dyr ved årets begynnelse og slutt, herunder tilgang og avgang i året
- kjøpte dyr i året, herunder type, antall, kjøpesum, samt selgerens navn og adresse
- verdien av skinn og dyr ved årets utgang.

Selskapet kan som alternativ til egen spesifikasjon fylle ut feltene for opplysninger om dyr og skinn på side 1 i "Næringsoppgave for pelsdyrgårder" (RF-1203).

Aksjeselskaper o l som driver drosje- og lastebilnæring skal som vedlegg til næringsoppgaven fylle ut tilleggsskjema for drosje- og lastebilnæring (RF-1223).

Aksjeselskaper som driver overnattings- og serveringssteder med skjenkerett for øl, vin eller brennevin skal som vedlegg til næringsoppgaven fylle ut og levere "Tilleggsskjema for overnattings- og serveringssteder med skjenkerett for øl, vin og brennevin" (RF-1122).

Med hjemmel i ligningsloven § 4-4 og Finansdepartementets delegeringsvedtak, har Skattedirektoratet 24. oktober 1988 fastsatt forskrift som gir adgang til å sende inn datautskrift i stedet for "Alminnelig næringsoppgave for aksjeselskaper mv". Forskriften stiller detaljerte krav til utskriftens innhold, utforming og kvalitet/format.

Den foreliggende næringsoppgaven er utarbeidet som et felles skjema for ligningsmyndighetene, Konkurransetilsynet og Statistisk Sentralbyrå.

Etter § 3 i lov om autorisasjon av regnskapsførere skal navn og forretningsadresse på ekstern regnskapsfører påføres alle dokumenter som regnskapsfører utarbeider for oppdragsgiveren. Det er avsatt et eget felt nederst på side 4 for dette.

SIDE 1 I NÆRINGSOPPGAVEN

Opgaven over sysselsatte pr 31. desember svarer til den opplysning som skal gis i årsberetningen i henhold til aksjeloven § 11-12 annet ledd.

Spesifikasjon av solgte handelsvarer

Formålet med denne spesifikasjonen er å komme fram til selskapets oppnådde bruttofortjeneste (post 025) på omsetningen av handelsvarer. Under post 021 og 022 spesifiseres hhv avgiftspliktig og avgiftsfritt varesalg, mens forbruk av innkjøpte handelsvarer (varekostnad) føres i post 024.

Tilleggsopplysninger om skattemessig verdi av varelager

Skattemessig verdi av beholdning av varer settes til anskaffelsesverdi. For varer som er tilvirket i virksomheten, settes beholdningen til tilvirkningsverdi. Til tilvirkningsverdi regnes direkte produksjonskostnader som: råstoff, halvfabrikata, hjelpestoffer (brensel, smøring, produksjons-strøm mv) og produksjonslønn. Prosjekter oppført for egen regning med sikte på salg verdsettes til tilvirkningsverdi. Det er i forskrift gitt adgang for bokforlag og bokhandlere til på visse vilkår å fravike tilvirknings- og anskaffelsesverdi ved verdsettelsen av beholdningen av bøker, jf forskrift av 4. mars 1993 nr 172 fastsatt av Finansdepartementet. Den skattemessige verdien av varebeholdningen skal føres i postene 031 - 034. Varelager vurderes etter FIFU-prinsippet dersom varene ikke kan individualiseres.

Tilleggsopplysninger om skattemessig verdi på fordringer

Under post 041 føres kundefordringer til pålydende verdi pr 31.12.1997 og 31.12.1996. Skattemessig nedskrivning på kundefordringer føres i post 042. Beregningen av nedskrivningen skal alltid utfylles. I nyetablert virksomhet kan det kreves nedskrivning på utestående kundefordringer med 2% ved utgangen av etableringsåret og de to påfølgende inntektsår, jf skatteloven § 50 annet ledd bokstav a femte avsnitt. Slike virksomheter fyller ikke ut tallene for konstatert tap på kundefordringer og kredittsalg under post 042. Kundefordringer ved årets slutt og nedskrivningen må imidlertid føres. Om sjablonberegnet tap på kundefordringer vises til forskrift av 27. januar 1993 nr 49 fastsatt av Finansdepartementet.

I post 044 føres andre fordringer enn kundefordringer til pålydende verdi. Dette gjelder også langsiktige fordringer. Fordringer i næring som er endelig konstatert tapt, føres opp med null i verdi. Om når tap på utestående fordringer i næring anses endelig konstatert vises til forskrift av 27. januar 1993 nr 49.

Tilleggsopplysninger om skattemessige lineære avskrivninger

I post 051 angis det driftsmiddel eller annet objekt som er gjenstand for lineær avskrivning i medhold av skatteloven, f eks påkostninger på leide lokaler eller patentrettigheter. I post 052 føres objektets kostpris, inklusive f eks ytterligere påkostninger på leide lokaler i leieperioden. I post 053 oppgis henholdsvis ervervsår

og antall år objektet avskrives over. Post 054 skal vise nedskrevet verdi pr 31.12.97, dvs etter fradrag for årets avskrivning.

SIDE 2 OG 3 I NÆRINGSOPPGAVEN

Generelt om resultatregnskap og balanse

Resultatregnskapet og balansen bygger i det vesentlige på aksjeloven §§ 11-5 og 11-6. Nummereringen er i tråd med Norsk Standard, NS 4102. Der hvor NS 4102 ikke er i samsvar med aksjeloven er lovens rekkefølge valgt. Finansregnskapet skal baseres på reglene i regnskapsloven og aksjeloven samt god regnskapspraksis. Både resultatregnskap og balanse skal vise tallene for foregående år.

RESULTATREGNSKAPET

Driftsinntekter og driftskostnader

Post 300. Salgsinntekter av varer og tjenester - avgiftspliktig

Her føres inntekten av salg av avgiftspliktige varer og tjenester i perioden. Frakter og spesielle offentlige avgifter skal være med, mens rabatter, returer o l skal være trukket fra. Salget føres eksklusiv merverdiavgift, og interne transaksjoner mellom foretakets avdelinger tas ikke med. Virksomheter som ikke har avgiftspliktig omsetning skal ikke føre noe her (se post 310).

Post 310. Salgsinntekter av varer og tjenester - avgiftsfritt

Her føres verdien av alle avgiftsfrie varer og tjenester som er solgt i perioden. Her føres også verdien av tjenester som faller utenfor avgiftsområdet, som f eks et hotellutleie av rom, inntekt av persontransport, legevirksomhet, advokatvirksomhet mv. Posten skal være inkludert andre spesielle offentlige avgifter, men rabatter, returer o l skal være trukket fra.

Uttak av fisk fra virksomheten til aksjonær og ansatte skal tas med her. Uttak til fordel for aksjonær verdsettes til den pris som kunne vært oppnådd ved vanlig omsetning av fisken.

Post 330. Spesielle offentlige avgifter for tilvirkede/solgte varer

Denne posten omfatter alle de spesielle offentlige avgifter (særvavgifter) som er inkludert i postene 300 og 310. *Her føres bl a produktavgiften* Posten skal trekkes fra driftsinntektene.

Post 340. Spesielle offentlige tilskudd for tilvirkede/solgte varer

Her føres alle offentlige tilskudd for tilvirkede/solgte varer som bedriften har mottatt i året. *I fiske føres offentlige tilskudd vedrørende fisket som ikke går inn i fangstaregningene og som ikke er tatt med i postene 310/320. Dette kan f eks gjelde egnertilskudd.*

Post 341. Andre offentlige tilskudd/refusjoner

Her føres alle andre tilskudd/refusjoner som virksomheten mottar fra det offentlige. Refusjoner til leger, tannleger, fysioterapeuter mv for behandling føres her. Her føres også lærlingetilskudd, instruktørtilskudd o l. *Ekstraordinære tilskudd som f eks rentesubsidier, likviditetstilskudd, investeringstilskudd mv føres ikke her, men tas med under ekstraordinære inntekter i post 845.*

Post 350. Aktiverte egne investeringsarbeider

Posten omfatter den aktiverte verdien av arbeid av varig art på egne driftsbygninger, maskiner o l som er utført av egne ansatte og/eller med egne materialer.

Post 370. Andre driftsinntekter

Her føres andre driftsinntekter som ikke er medtatt under postene foran, som f eks provisjonsinntekter, inntekter vedrørende royalties, lisensinntekter o l.

Post 380. Gevinst ved avgang av anleggsmidler

Gevinst ved avgang av anleggsmidler anses normalt som driftsinntekter. Det er den regnskapsmessige gevinsten som skal føres her. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 41 - 43. Er gevinsten av ekstraordinær karakter skal den føres i post 840. Se også postene 787 og 870.

Post 400. Varekostnad

For handelsbedrifter omfatter denne posten solgte varers inntakskost (post 024 side 1) for omsetningen som er medtatt i postene 300 og 310. Endringen av lageret av råvarer, innkjøpte halvfabrikata og innkjøpte varer for videresalg skal være inkludert i denne posten. Regnskapsmessig nedskrivning for ukurans og prisfallsrisiko medtas her. Korreksjoner for de skattemessige verdiene fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 11 - 13.

Post 500. Lønn, feriepenger, honorarer o l

I denne posten føres enhver form for lønn i tjenesteforhold og godtgjørelse til styre-, representantskaps- og bedriftsforsamlingsmedlemmer. Beløpet som skal føres her er både innberetningspliktig og avgiftspliktig. *Hyre skal føres her, men hyre til aktiv fisker er likevel ikke arbeidsgiveravgiftspliktig.* Her føres premie for individuell livrenteoppsparing og kapitalforsikring med arbeidstaker som begunstiget. Premie i kollektive livrenteordninger kan behandles som fradragsberettigede lønnsutgifter og føres i såfall her. Når premie i kollektive livrenteordninger ikke behandles som lønn føres denne i post 590. I livrenteordninger og kapitalforsikringer med arbeidstakere som begunstiget er premien i alle tilfeller arbeidsgiveravgiftspliktig.

Post 530. Andre godtgjørelser

Her føres utbetaling av lott o l i fiske og fangst.

Post 541. Innberetningspliktige pensjonskostnader

Her føres kostnader til løpende pensjonsutbetalinger.

Post 590. Andre personalkostnader

Her føres premie til pensjonsforsikringer og andre kostnader til fremtidige pensjoner. Her føres også personalgaver, kostnader til fri kantine, kurs, bedriftshytte, tjenesteboliger, bedriftsidrettslag o l. Innbetalt premie etter lov om yrkesskadeforsikring føres her. Merpremie for syke- og ulykkesforsikring utover lovbestemt yrkesskadeforsikring skal derimot, når arbeidstaker er begunstiget, behandles som lønn og føres i post 500. Her under post 590 føres premie til tjenestepensjonsforsikring etter skatteloven og andre pensjonskostnader vedrørende reelle ytelsesplaner.

Korreksjoner for forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige pensjonskostnader framkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier", se postene 81 og 84. Premie til tjenestepensjonsforsikring etter skatteloven vil alltid være fradragsberettiget. Forøvrig vil pensjonskostnader vedrørende sikring av plikt til fremtidige pensjonsutbetalinger ikke være fradragsberettiget i skattepliktig inntekt. Engangspremie til forsikrings-selskap til avløsning av løpende aktuelle pensjonsforpliktelser til tidligere ansatt er fradragsberettiget.

Post 650. Vedlikehold/repasasjon

Her føres kostnader til vedlikehold/repasasjon på formuesgjenstander som brukes i virksomheten. Arbeider som fører formuesgjenstanden til en bedre stand enn den tidligere har vært, er ikke å anse som vedlikehold. Utgifter til slike arbeider anses som en påkostning og skal aktiveres.

Post 660. Diverse fremmede tjenester

Her føres kostnader til eksterne regnskapsførere, konsulenter, revisorer og advokater mv.

Post 690. Bilkostnader

Her føres alle kostnader vedrørende personbiler, stasjonsbiler, varebiler og lastebiler. De som driver drosje- og lastebilnæring skal vedlegge "Tilleggsskjema for drosje og lastebilnæring" (RF 1223). Alle andre næringsdrivende som krever fradrag for bilkostnader, skal vedlegge skjemaet "Opplysninger om bruk av bil" (RF-1125). Regnskapsmessige avskrivninger skal føres i post 780.

Post 700. Reise- og diettkostnader, bilgodtgjørelse

Her føres alle kostnader som bedriften har til reise, diett og bilgodtgjørelse som er innberetningspliktige. Ikke-opppliktige reisekostnader føres i post 705.

Post 740. Kontingenter og gaver

Kontingenter og gaver føres her. Kontingenter og gaver som ikke er fradragsberettigede skal legges til næringsinntekten i post 063 side 4.

Post 750. Forsikringer og garantikostnader

Her føres forsikringskostnader som bedriften har med unntak av bilforsikringer som skal føres under post 690. Her føres også kostnader i forbindelse med service- og garantityelser. Avsetning til garanti- og servicekostnader kommer ikke til fradrag skattemessig. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 58. *Forsikring av båt og redskap må korrigeres for eventuell refundert forsikringspremie pga landligge mv. Her føres også premie for pakkeforsikringen.*

Post 760. Patent-, lisenskostnader og royalties

Her føres kostnader til patenter, lisenser og royalties i forbindelse med egen produksjon/eget salg.

Post 770. Andre driftskostnader

Her føres driftskostnader som ikke skal føres på de øvrige postene.

Post 780. Ordinære avskrivninger

Her føres ordinære regnskapsmessige avskrivninger etter aksjelovens regler. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 41 - 43.

Post 785. Nedskrivning på anleggsmidler

Her føres nedskrivninger på anleggsmidler når den virkelige verdien av anleggsmiddelet er lavere enn den regnskapsmessige verdien, og når dette ikke skyldes årsaker av forbigående art, jf aksjeloven § 11-10 tredje ledd. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 41-43. Anses nedskrivning på anleggsmidler som en ekstraordinær kostnad, føres denne i post 872.

Post 787. Tap ved avgang av anleggsmidler

Tap ved avgang av anleggsmidler anses normalt som en driftskostnad. Det er det regnskapsmessige tapet som skal føres her. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 41 - 43. Er tapet av ekstraordinær karakter skal det føres i post 870. Se også postene 380 og 840.

Post 789. Tap på fordringer

Her føres regnskapsmessig tap på fordringer. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 1 - 4.

Post 790. Tillegg/fradrag for beholdningsendringer på varer under tilvirkning og ferdig egentilvirkede varer

Her føres de regnskapsmessige endringene i beholdningene på varer under tilvirkning og ferdig egentilvirkede varer. En beholdningsnedgang øker driftskostnadene, mens en beholdningsøkning reduserer driftskostnadene. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 11 - 13.

Finansinntekter og finanskostnader**Post 803. Andel av overskudd i deltakerlignede selskaper**

Her føres regnskapsmessig overskudd fra andel i deltakerlignet selskap. Beløpet tilbakeføres i post 084.

Postene 808 og 818. Valutagevinst (agio) Valutatap (disagio)

Her føres gevinst/tap på fordringer og gjeld i utenlandsk valuta. Forskjellen mellom skattemessige og regnskapsmessige gevinster/tap på langsiktige fordringer og gjeld fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier", postene 31 - 33.

Post 809. Andre finansinntekter

Her inngår bl a gevinst ved realisasjon av verdipapirer, herunder obligasjoner/mengdegjeldsbrev, andel i obligasjonsfond, finansielle opsjoner og avkastning på sparedelen av livsforsikring.

Post 810. Andel av underskudd i deltakerlignede selskaper

Her føres regnskapsmessig underskudd fra andel i deltakerlignet selskap. Beløpet tilbakeføres i post 084.

Post 819. Andre finanskostnader

Her inngår bl a nedskrivning på, og tap ved realisasjon av verdipapirer, herunder obligasjoner/mengdegjeldsbrev, andel i obligasjonsfond og finansielle opsjoner.

Ekstraordinære inntekter og kostnader**Postene 840 og 870. Gevinst ved avgang av anleggsmidler. Tap ved avgang av anleggsmidler**

Regnskapsmessig gevinst/tap av ekstraordinær karakter skal føres her. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 41-43. Jf også postene 380 og 787.

Postene 849 og 879. Andre ekstraordinære inntekter. Andre ekstraordinære kostnader
Her føres ekstraordinære inntekter/kostnader som ikke er ført på de andre postene.

Post 872. Nedskrivning på anleggsmidler

Nedskrivning på anleggsmidler som anses som en ekstraordinær kostnad føres her, se for øvrig rettleddningen til post 785.

Post 880. Betalbar skatt

Her føres årets forventede skatt korrigerert med for mye eller for lite avsatt skatt fra forrige år. Forventet refusjonskrav etter skatteloven § 31 femte ledd skal ikke tas med her, jf rettleddningen til post 881.

Post 881. Refusjon skatt etter skatteloven § 31 femte ledd

Her føres det forventede refusjonskrav i henhold til skatteloven § 31 femte ledd av skatt på personinntekt som tilordnes aksjonærer som er aktive i virksomheten. Se for øvrig rettleddningen til post 090.

Post 882. Endring av utsatt skatt

Her føres årets endring i utsatt skatt som knytter seg til skatt på de inntekts- og kostnadspostene hvor den regnskapsmessige periodisering avviker fra den skattemessige, jf postene "167 Utsatt skattefordel" og "270 Utsatt skatt" i balansen.

Oppskrivninger og overføringer

Her føres poster som ikke påvirker årsresultatet, f.eks oppskrivninger, kapitaltilførsler (overføringer fra ulike egenkapitalposter, mottatt konsernbidrag og aksjonærbidrag) og disponeringer, herunder disponering av årsoverskudd/dekning av årsunderskudd. Tilførsler føres med positive fortegn, mens disponeringer føres med negative fortegn. Dersom post 935 viser et årsunderskudd, og dette ikke dekkes gjennom tilførsler, framkommer et udekket tap som føres i post 899 med positivt fortegn. Post 940 (sum oppskrivninger og overføringer) skal utgjøre samme beløp som post 935 "årsoverskudd/årsunderskudd", men med motsatt fortegn.

Post 885. Oppskrivning av anleggsmidler

Posten omfatter oppskrivning av anleggsmidler i henhold til aksjeloven § 11-10 fjerde ledd. I post 885 føres bare netto oppskrivning, dvs etter at utsatt skatt vedrørende oppskrivningen er trukket fra (den utsatte skatten føres direkte til post 270 i balansen). Netto oppskrivningsbeløp skal enten anvendes til nedskrivning av anleggsmidler (post 785 eller post 872), dekning av tap ved realisasjon av anleggsmidler (post 787 eller post 870), til fondsemisjon (post 887), eller til oppskrivningsfond (post 887).

Merk at det er brutto oppskrivningsbeløp (før fradrag for utsatt skatt) som skal føres i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" post 91.

Post 886. Overført fra oppskrivningsfond

Når oppskrivningsfond anvendes, foretas selve tilbakeføringen fra fondet her. Beløpet skal anvendes i samsvar med aksjeloven § 11-10 fjerde ledd (jf rettleddningen til post 885).

Post 887. Anvendelse av oppskrivningsbeløp til fondsemisjon eller oppskrivningsfond

Dersom oppskrivningsbeløpet anvendes til fondsemisjon i et selskap som er særskattepliktig etter petroleumsatteloven, skal beløpet også føres i post 066, idet slik anvendelse medfører beskatning i henhold til selskapsatteloven § 1-6.

Post 890. Overført fra fri egenkapital

Her føres overføring fra disposisjonsfond eller andre frie fond, jf post 295 i balansen.

Post 891. Overført fra tilbakeføringsfond

Her føres eventuelt beløp som i 1997 overføres fra tilbakeføringsfond til fri egenkapital eller til dekning av tap som ikke kan dekkes av fri egenkapital, jf aksjeloven § 12-3A. Normalt vil imidlertid resten av tilbakeføringsfondet være overført senest inntektsåret 1996.

892. Andre overføringer fra egenkapital

Her føres nedskrivning av aksjekapital uten tilbakebetaling til aksjonærene, overføringer fra reservefond mv.

Post 893. Avsatt til reservefond/avsatt til felleseid andelskapital for samvirkeforetak

Her føres årets økning av reservefondet når den ikke skriver seg fra overkurs ved aksjetegning. Samvirkeforetak fører årets avsetning til felleseid andelskapital i denne posten. Samvirkeforetak må også føre denne avsetningen i post 094.

Post 894. Avsatt til utbytte/renter på grunnfondsbevis/kjøpsutbytte i samvirkeforetak

Her føres årets avsetning til utbytte/renter på grunnfondsbevis/kjøpsutbytte i samvirkeforetak. Samvirkeforetak må også føre årets avsetning til kjøpsutbytte i post 093.

Post 895. Konsernbidrag

Her skal mottatt konsernbidrag (+) og ytet konsernbidrag (÷) føres. I den utstrekning mottatt/ytet konsernbidrag er skattepliktige/fradragsberettiget, skal det også føres i Selvangivelse 2 post 210/post 252.

Post 896. Aksjonærbidrag

Her føres mottatt aksjonærbidrag (+) og ytet aksjonærbidrag (÷). Mottatt/ytet aksjonærbidrag skal også føres i Selvangivelse 2 post 211/post 251.

Post 897. Fondsemisjon med overskuddsmidler

Her føres fondsemisjon som dekkes av årsoverskudd eller av overføring fra reser-

vefond eller frie fond. I den utstrekning fondsemisjonen dekkes av de nevnte fond, må overføringen fra vedkommende fond også tas med under post 890 (overført fra fri egenkapital) eller 892 (overført fra reservefond).

Post 899. Udekket tap

Her føres årets udekkede tap (+) eller den delen av årsoverskudd eller overføringer som anvendes til dekning av tidligere års udekkede tap (-), jf balansen post 299.

Post 940 Sum oppskrivninger og overføringer

Denne posten skal vise samme beløp som post 935, men med motsatt fortegn.

BALANSE

Etter aksjeloven §11-8 nr 3 skal selskapet gi tilleggsopplysninger om anskaffelses-kostnader mv vedrørende anleggsmidler. Etter samme lov §11-8 nr. 6 skal det likeledes opplyses om leie av anleggsmidler hvor leieavtalen er av vesentlig betydning for driften. Slike opplysninger skal gis i eget vedlegg til næringsopp-gaven.

I samsvar med aksjeloven §11-4 er eiendelene delt inn i omløpsmidler og anleggsmidler. Med anleggsmidler menes eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer anses som omløpsmidler når det er avtalt eller forutsatt at fordringene skal betales innen ett år etter regnskapsårets utløp.

Omløpsmidler og anleggsmidler**Postene 111, 161 og 162. Aksjer og andeler**

Postene omfatter også grunnfondsbevis og andeler i andre selskaper med begrenset ansvar som likestilles med aksjeselskaper.

Postene 151, 153, 155 og 156. Varebeholdning

Her føres beholdningsverdiene i samsvar med aksjeloven §11-9. Den skattemessige verdi av beholdningene føres i postene 031 - 034, "Tilleggsopplysninger om skattemessig verdi av varelager (herunder anlegg for salg) ved regnskapsårets slutt". Se for øvrig rettleddningen til postene 400 og 790.

Post 121. Kundefordringer

Her føres kundefordringer (inkl vekselfordringer på kunder) etter fradrag for forventet tap. Skattemessig verdi av kundefordringer skal fremgå av tilleggsopplysninger om skattemessig verdi på fordringer.

Post 160. Andeler i deltakerlignede selskaper

Her føres den regnskapsmessige verdi av andelen.

Post 167 og 270. Utsatt skattefordel. Utsatt skatt

Utsatt skattefordel innebærer at man i et senere år vil ha krav på skattemessig inntektsfradrag på grunn av poster som allerede er bokført i regnskapet, eller at man allerede har foretatt skattemessig inntektsføring av poster som først senere skal inntektsføres i regnskapet. Utsatt skattefordel vil ikke bare forekomme på grunn av slike negative midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdifuldering, men også på grunn av skattemessig underskudd til fremføring eller korreksjonsinntekt som kan fradras senere når vilkårene er til stede.

Utsatt skatt omfatter skatteforpliktelse som kan bli aktuelle vedrørende poster som allerede er inntektsført i regnskapet, men som først i et senere år vil kunne bli inntektsført skattemessig, eller poster som allerede er fradragsført skattemessig men som først senere vil bli bokført i regnskapet. Slike utsatte skatteforpliktelse kan også oppstå når regnskapsmessige balanseverdier endres ved f.eks oppkjøp eller oppskrivning.

Den oppførte fordel i post 167 skal ikke overstige det beløp som er oppført som utsatt skatt i post 270, jf aksjeloven § 11-11 syvende ledd. For beregning av utsatt skattefordel/utsatt skatt vises til "Foreløpig Norsk Regnskapsstandard om skatt".

Post 173. Forrettningsverdi (goodwill)

Bare ervervet forretningsverdi føres her, jf aksjeloven §11-11 tredje ledd.

Post 174. Aktiverte kostnader

Her føres kostnader som er aktivert fordi det ved disse kostnader anses ervervet vesentlige verdier. Posten omfatter også kostnader (herunder kapitalrabatt) ved opptak av langsiktige lån og kurstap ved slike lån, jf aksjeloven §11-11 fjerde og femte ledd.

Kortsiktig og langsiktig gjeld.**Post 221. Skyldig skattetrekk**

Her føres skatt trukket av lønnsutbetalinger til ansatte. Her føres også skyldig bidragstrekk mv.

Post 253 Refusjon skatt etter skatteloven § 31 femte ledd

Her føres forventet refusjon i henhold til skatteloven § 31 femte ledd vedrørende den andel av selskapets skattepliktige inntekt (i regnskapsåret og tidligere år) som blir beskattet som personinntekt på aktive aksjonærers hånd. Se for øvrig rettleddningen til postene 881 og 090.

Postene 264 og 275. Regnskapsmessige avsetninger

Her føres avsetninger etter god regnskapsskikk. Avsetningene er ikke skattemessig fradragsberettigede. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier".

Post 265. Avsatt konsernbidrag

Her føres konsernbidrag som er foreslått ytet, men som ennå ikke vedtatt av generalforsamlingen/forstanderskapet mv.

Post 268. Avsatt utbytte

Her føres utbytte og årlig rente på grunnfondsbevis som er foreslått, men ennå ikke vedtatt av generalforsamlingen/forstanderskapet mv.

Egenkapital.

Ubeskattet egenkapital skal ikke fremgå av balansen. Etter aksjeloven kapittel 11 skal utsatt skatt vises i balansen, samtidig som endring i utsatt skatt skal føres i resultatregnskapet.

Post 292. Reservfond/andelskapital i samvirkeforetak, innlønnsfond

Innlønnsfond, jf aksjeloven § 11-6 post 2.4.1.5, skal i 1997 føres sammen med reservfond.

Post 294. Tilbakeføringsfond.

Hensyntatt adgangen til å benytte tilbakeføringsfondet til dekning av tap eller overføring til selskapets frie egenkapital er det trolig bare i unntakstilfelle at slike fond fortsatt eksisterer. Se for øvrig rettleidingen til post 891.

SIDE 4 I NÆRINGSOPPGAVEN**Beregning av næringsinntekt****Post 062. Representasjonskostnader**

Her føres den delen av kostnadsførte representasjonskostnader som ikke er fradragsberettiget ved inntektsligningen.

Post 063. Ikke fradragsberettigede kontingenter og gaver

Her føres kostnadsførte kontingenter og gaver som ikke er fradragsberettigede ved inntektsligningen.

Post 065. Rentekostnad på ilignet skatt

Her føres kostnadsførte renter på ilignet skatt. Slike renter er ikke fradragsberettigede ved inntektsligningen.

Post 066. Oppskrivning eller oppskrivningsfond brukt til fondsemisjon for særskattepliktige selskaper etter petroleumskatteloven

Særskattepliktige selskaper etter petroleumskatteloven skal her føre oppskrivningsbeløp på anleggsmidler eller beløp overført fra oppskrivningsfond når beløpet er benyttet til fondsemisjon.

Post 072. Renteinntekt på tilbakebetalt skatt

Her føres renteinntekt på tilbakebetalt skatt. Slike renter er ikke skattepliktig inntekt.

Post 073. Emisjonskostnader som i regnskapet er ført direkte mot egenkapitalen

Her føres kostnader ved nyemisjon som i regnskapet er ført direkte mot egenkapitalen.

Post 074. Andre fradrag

Her fradras skattefrie offentlige tilskudd. Beløpet skal spesifiseres i eget vedlegg.

Post 080. Endring i forskjeller som påvirker forholdet mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt fra post 100

Her føres summen av endringer i forskjeller som fremkommer i post 100 i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt" (RF-1217). Dersom summen av endringer er positiv, skal beløpet tillegges inntekten. En negativ sum skal fradras inntekten.

Post 081. Regnskapsmessig tap/regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer

Her føres det regnskapsmessige tapet/gevinsten ved realisasjon av aksjer mv.

Post 082. Skattemessig gevinst/skattemessig tap ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer

Her føres skattemessig gevinst/tap ved salg av aksjer mv overført fra skjemaet "Oppgave over realisasjon (salg) av aksjer..." (RF 1061).

Post 083. Regnskapsmessig nedskrivning på aksjer og andre verdipapirer som er kostnadsført i året

Her tilbakeføres regnskapsmessig nedskrivning på aksjer da slik nedskrivning føres som en regnskapsmessig kostnad som påvirker årsoverskuddet/underskuddet uten at beløpet er skattemessig fradragsberettiget. Dersom tidligere nedskrivning på aksjer er reversert og dette er ført i resultatregnskapet, vil den inntektsmessige virkningen måtte føres til fradrag her.

Postene 084 og 085. Andel av regnskapsmessig underskudd/andel av regnskapsmessig overskudd i deltakerlignede selskaper. Andel av skattemessig overskudd/andel av skattemessig underskudd i deltakerlignede selskaper

Her korrigeres for regnskapsmessig og skattemessig overskudd/underskudd i deltakerlignede selskaper. I post 084 tilbakeføres den regnskapsmessige resultatvirkningen av andel i deltakerlignede selskaper. Resultatvirkningen av den enkelte selskapsandel kan være spredt på flere poster i resultatregnskapet, eller den kan være ført på én post i resultatregnskapet avhengig av hvilken metode som er brukt. I post 085 føres andel av skattemessig overskudd/underskudd i deltakerlignede selskaper. Beløpet overføres fra "Oppgave over deltakernes formue og inn-

tekt i ansvarlig selskap mv" (RF-1221), eventuelt "Oppgave over deltakernes formue og inntekt i kommandittselskaper" (RF-1228).

Postene 086 og 087. Regnskapsmessig tap/regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av andel i deltakerlignede selskaper. Skattemessig gevinst/skattemessig tap ved realisasjon av andel i deltakerlignede selskaper

Her korrigeres for regnskapsmessig og skattemessig gevinst/tap ved realisasjon av andel i deltakerlignede selskaper. I post 086 tilbakeføres regnskapsmessig gevinst/tap ført i resultatregnskapet ved salg av selskapsandeler. I post 087 føres skattemessig gevinst/tap ved salg av selskapsandeler (vederlag - kostpris). Deltakere i ANS mv overfører skattemessig gevinst/tap fra post 207 i "Oppgave over deltakernes formue og inntekt i ansvarlige selskaper mv" (RF-1221). Deltakere i kommandittselskaper overfører skattemessig gevinst/tap fra post 509 i "Oppgave over deltakernes formue og inntekt i kommandittselskap mv" (RF-1228).

Post 090. Sum (overføres til skjema for beregning av personinntekt RF-1224)

Hvis aksjonærer som deltar aktivt i driften av aksjeselskapet eier minst to tredjedeler av aksjene eller har krav på minst to tredjedeler av selskapets utbytte, skal det beregnes personinntekt for de aktive aksjonærene, jf skatteloven §§ 58 og 59. Selskapet må da fylle ut et eget skjema, RF-1224, der personinntekten skal beregnes. Den sum som fremkommer i post 090 skal benyttes ved beregning av personinntekt og overføres til skjemaet RF-1224. Merk for øvrig at selskapet skal svare ja eller nei på et eget spørsmål om hvorvidt det skal fastsettes personinntekt av selskapets inntekt.

Post 091. Fradrag for renteinntekter, inntektsført avkastning på livsforsikring og utbytte.

Her tilbakeføres renteinntekter, inntektsført avkastning på livsforsikring og utbytte fra norske og utenlandske selskaper. Beløpene skal inntektsføres særskilt i selvangivelsen i henholdsvis postene 206, 207 og 208/209.

Post 092. Tillegg for gjeldsrenter

Her tilbakeføres gjeldsrenter. Gjeldsrentene føres særskilt i post 221 i selvangivelsen.

Postene 093 og 094. For samvirkeforetak

Fradrag for kjøpsutbytte og avsetning til felleseid andelskapital for samvirkeforetak gis bare i inntekt som skriver seg fra omsetning med medlemmer. Fradraget for avsetning til felleseid andelskapital gis med 15 % av inntekten av omsetningen med medlemmer etter fradrag for kjøpsutbytte. Inntekten av medlemsomsetningen beregnes øverst på side 4 i næringsoppgaven.

Post 095. Næringsinntekt/underskudd overføres til selvangivelsen

Den del av næringsinntekten som gjelder inntekt fra fiske og/eller fangst, overføres til selvangivelsen post 203, mens den øvrige del av næringsinntekten overføres til post 204. Dersom inntekten er fordelt mellom post 203 og 204, må fordelingen vises i eget vedlegg. Underskudd overføres til selvangivelsen post 222.

Særskilt om etterberegnet merverdiavgift og investeringsavgift og om tidligere etterberegnet merverdiavgift som er nedsatt eller frafalt

Etterberegnet merverdiavgift/investeringsavgift (bortsett fra de avgiftsbeløp som er etterberegnet på grunn av differanser mellom omsetningsoppgavene og regnskapets tall) føres i post 879 i resultatregnskapet. Eventuelle renter og tilleggsavgift skal, uansett årsak til etterberegningen, også føres i post 879.

Hvis etterberegnet merverdiavgift/investeringsavgift gjelder aktiveringspliktige driftsmidler skal slike avgiftsbeløp aktiveres på vedkommende driftsmiddel.

Den del av etterberegningen som gjelder tilleggsavgift og utgående/inngående avgift av ikke bokførte inntekter/kostnader tilbakeføres i post 067. Det samme gjelder etterberegning vedrørende inngående avgift på ikke fradragsberettigede kostnader, herunder private anskaffelser.

Hvis den næringsdrivende i siste regnskapsår har fått nedsatt eller frafalt tidligere etterberegnet merverdi- og/eller investeringsavgift (med ev renter og tilleggsavgift) eller hvis fylkesskattekontoret etter vedtak har foretatt en reduksjon av tidligere års avgiftsberegning, og nedsettelsen ikke skyldes differanser mellom omsetningsoppgavene og regnskapets tall, skal slike nedsettelser inntektsføres i post 849 i resultatregnskapet.

Hvis nedsatt eller frafalt tidligere etterberegnet merverdi- og/eller investeringsavgift gjelder driftsmidler som er aktivert i regnskapet og avgiftsbeløpet tidligere har vært aktivert, skal det komme til fradrag på saldoskopjemaet.

Det skal vedlegges næringsoppgaven en spesifikasjon som viser føringen av etterberegnet/evt. frafalt eller nedsatt merverdi- og/eller investeringsavgift (med evt. renter og tilleggsavgift).

4a. Investering i aktiverte og avskrivbare aktiva (jf. rettledningen)

	1.	Anskaffet i året, nye og brukte (1 000 kr)	2.	Realisasjon i året (1 000 kr)	3.	Påkostninger på egne aktiva (1 000 kr)
4.01 Maskiner, verktøy, redskap og inventar	4.01.		4.01.		4.01.	
4.02 Transportmidler	4.02.		4.02.		4.02.	
4.03 Bygninger og anlegg	4.03.		4.03.		4.03.	
4.04 Sum kolonne	4.04.		4.04.		4.04.	

4b. Diverse investeringer (1 000 kroner)

4.05 Aktivert verdi av varige driftsmidler under utførelse	Pr. 1. jan.:		Pr. 31. des.:	
4.06 Bruttoinvestering i tomt/grunn				

5. Fordeling av foretakstall på ulike bedrifter (avdelinger)

(Spørsmålet besvares kun av flerbedriftsforetak, jf. rettledning)

5.01: Fordel foretakets sysselsetting, lønnskostnader, omsetning, produktinnsats, bruttoinvesteringer og internleveranser på bedriftene (avdelingene) i foretaket (se rettledningen). Prosent oppgis med 2 desimaler

B.nr.	Adresse/karakteristikk	NACE (næring)	1. Sysselsetting	2. Lønnskostnader i prosent	3. Omsetning i prosent	4. Produktinnsats i prosent	5. Bruttoinvestering i prosent	6. Internleveranser i prosent
			Fordel spm. 1.03 i dette skjemaet	Fordel post 500 i AN	Fordel postene (300 + 310 + 360 + 370) i AN	Fordel foretakets produktinnsats (inkl. internlev. i post 3.01)	Fordel postene (4.04.1 - 4.04.2 + 4.04.3) i skjemaet	Fordel post 3.01 i skjemaet på de leverende bedriftene
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
		SUM:	Tilsvare post 1.03 i dette skjemaet	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

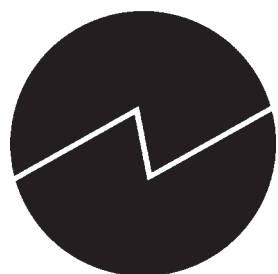
Forespørsler fra Statistisk sentralbyrå kan rettes til:

Navn og telefon

Dato, underskrift

Merk: Råd til forbedringer (ev. feil) kan noteres på eget ark. Dette gjelder også problemer ved utfyllingen.

Viktig: Kopi av alminnelig næringsoppgave skal vedlegges skjema.

Statistikk over forretningsmessig tjenesteyting 1997

Informasjon og rettleiding

Statistisk sentralbyrå
Seksjon for bygg- og tjenestetatistikk
Postboks 1260
2201 Kongsvinger
Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 54 62

Informasjon

Generelt om spørreskjemaet for forretningsmessig tjenesteyting 1997

Hvem får skjemaene

Dette skjemaet sendes ut til et utvalg av foretak innen forretningsmessig tjenesteyting. Foretak som bare har vært i drift en del av året, må gi oppgave for den tiden de var i drift. Foretak som har vært ute av drift hele året, må være vennlig å gi Statistisk sentralbyrå melding om dette slik at unødige purringer kan unngås.

Oppgaveplikt og klagerett

Oppgavene samles inn av Statistisk sentralbyrå med hjemmel i §2-2(1) i lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå av 16. juni 1989 nr. 54 samt Finansdepartementets delegasjonsbrev av 13. februar 1990.

Alle foretak som får tilsendt skjema, har plikt til å sende inn oppgave. Dersom De mener at De ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi oppgave, kan De klage over pålegget innen 3 uker. Klageretten gjelder ikke spørsmålet om oppgaveplikten er rimelig eller nødvendig. Oppgavene er undergitt taushetsplikt etter Statistikklovens §2-4. Statistisk sentralbyrå vil bruke opplysningene til å utarbeide offisiell statistikk og til statistisk bruk for forskning og offentlig planlegging. Bruk av innsamlede data vil skje i samsvar med krav stilt av Datatilsynet. Opplysningene vil bli oppbevart og eventuelt tilintetgjort på en betryggende måte.

Tvangsmulkt

Etter lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå §2-3, har Statistisk sentralbyrå myndighet til å ilegge tvangsmulkt til oppgavegivere som ikke gir opplysninger innen en oppgitt frist. Merk atplikten til å gi opplysninger ikke faller bort selv om tvangsmulkten blir betalt.

Legg ved Alminnelig næringsoppgave

Skattepliktige foretak må legge ved Alminnelig næringsoppgave for inntektsåret 1997. Dette skjemaet er vedlegg til selvangivelsen. Hvis skjemaet ikke er tilgjengelig ved utfyllingen av denne oppgaven, må det ettersendes. Legg i så fall ved en beskjed om når skjemaet vil bli ettersendt.

Spørreskjemaets generelle prinsippr for periodisering av inntekter og kostnader

Regnskapsprinsippet (realisasjonsprinsippet)

I hele dette spørreskjemaet skal man legge regnskapsprinsippet (realisasjonsprinsippet) til grunn ved periodiseringen av inntekter og kostnader, dvs. når man bestemmer hvilke inntekter og kostnader som er årets inntekter og kostnader. Regnskapsprinsippet innebærer at:

- Inntekter skal periodiseres til det tidspunktet da det oppstår en ubetinget rett til beløpet, uavhengig av når betalingen skjer. Dette innebærer at varesalg inntektsføres på leveringstidspunktet (jf. Skatteloven §50.2). Ved salg av tjenester skal inntektsføringen skje etter hvert som tjenesten er utført (regnskapsprinsippet). En utestående fordring vil være realisert når den næringsdrivende har fått et ubetinget krav på betaling.
- Kostnader skal bokføres straks de er pådratt, uavhengig av når betalingen skjer. Varekjøp er ingen kostnad før varene selges videre.

Henvisningskilder (forklaring på forkortelser)

AN: Alminnelig næringsoppgave 1 og 2 for selvstendig næringsdrivende, aksjeselskaper mv. (vedlegg til selvangivelsesskjema 1 og 2)

Rettledning

Rettledning til de enkelte postene i spørreskjemaet for forretningsmessig tjenesteyting 1997

1: Sysselsetting

Generelt: I postene 1.01, 1.02 og 1.03 skal man beregne gjennomsnittlig antall eiere/lønnstakere over året ved å summere antall sysselsatte ved utgangen av februar, april, juni, september og november, og dividere med 5.

Eksempel: Antall sysselsatte ved utgangen av februar var 8, april 9, juni 7, september 11 og november 10. Det gir 9 i gjennomsnitt $((8+9+7+11+10)/5 = 9)$.

Ta med alle som arbeider i bedriften, også deltidsansatte og midlertidig fraværende (på permisjon med lønn) på grunn av sykdom, ferie, arbeidskonflikt o.l. Inkludert er også utleid arbeidskraft. Ta ikke med fraværende pga. militærtjeneste, fraværende som er borte for en ubestemt tidsperiode eller innleid arbeidskraft.

1.01: Eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap og familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket (gjennomsnitt i året)

Her inngår alle sysselsatte som ikke er lønnstakere. Dette omfatter eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap, familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket o.l. Ekskludert her er medeiere i aksje- og andelselskap som har lønnet arbeid i foretaket (disse inngår under lønnstakere i post 1.02). Ekskludert er også familiemedlemmer til eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap når de har fast avtalt lønn (inngår under 1.02).

1.02: Lønnstakere (gjennomsnitt i året)

Ta med alle personer som arbeider for arbeidsgiveren, og som har en ansettelseskontrakt og mottar kompensasjon for utført arbeid i form av lønn, gasje, honorarer, gratiale, naturalytelser o.l. Dette inkluderer både arbeidere og funksjonærer. Her skal man inkludere personer som er fraværende for en kort periode (ved kortere permisjon, dvs. permisjon med lønn) og streikende, men ikke de som er fraværende for en ubestemt tidsperiode av annen grunn. Begrepet inkluderer deltidsansatte, sesongarbeidere, lærlinger og hjemmearbeidere, men ekskluderer innleid arbeidskraft. Selgere, revisorer, regnskapsførere o.l. tas bare med dersom foretaket har forpliktelser overfor disse utover avlønning (dvs. feriepengar, frivillige sosiale ytelser o.l.).

1.03: Totalt antall sysselsatte (gjennomsnitt i året)

Dette tilsvarer summen av postene 1.01 og 1.02.

1.04: Antall utførte årsverk av lønnstakere

Her regner man om alle årets deltidsansatte til hvor mange heltidsansatte (årsverk) de summert tilsvarer i løpet av året. Eksempel: En sysselsatt på heltid hele året og en sysselsatt en dag pr. uke gjennom hele året utgjør til sammen 1 1/5 (dvs. 1,2) årsverk. Merk: Det tas kun hensyn til lønnstakere (iht. 1.02).

2: Bruttofortjeneste (realisert avanse) for solgte handelsvarer

Her tas *kun* med salgsinntekter og varekostnad for solgte handelsvarer (varehandel). Med handelsvarer menes innkjøpte varer som selges videre uten å bli bearbeidet i foretaket. Salgsinntekter og varekostnad for egenproduserte varer og tjenesteaktiviteter skal ikke være med. Post 2.01 t.o.m. 2.03 føres *eksklusive* merverdiavgift og i 1 000 kroner.

2.01: Salgsinntekter for solgte handelsvarer

Her føres driftsinntekter for solgte handelsvarer (varehandel). Både avgiftspliktig og avgiftsfritt varesalg tas med. Varene verdsettes til salgspris. Spesielle offentlige avgifter for solgte handelsvarer skal *ikke* trekkes fra, og spesielle offentlige tilskudd skal *ikke* legges til.

2.02: Forbruk av innkjøpte handelsvarer

Her føres varekostnaden for solgte handelsvarer. Med varekostnad menes *forbruk* av varer som er beregnet for videresalg. Innkjøpte handelsvarer som ligger på lager, er ikke å regne som varekostnad. Varekostnad for handelsvarer utgjør den delen av post 400 i AN som gjelder handelsvarer. Varene verdsettes til innkjøpspris. Spesielle offentlige avgifter for solgte handelsvarer skal *ikke* legges til, og spesielle offentlige tilskudd skal *ikke* trekkes fra.

2.03: Bruttofortjeneste (realisert avanse) for solgte handelsvarer

Denne posten er lik differansen mellom 2.01 og 2.02.

3. Internleveranser

3.01: Internleveranser innen foretaket

Her skal årets totale verdi av interne leveranser av varer og tjenester mellom avdelinger/bedrifter innen foretaket oppgis. Bruk markedspriser ved beregningen, og gi gjerne anslag.

4: Investering i varige driftsmidler

Her føres investeringer i driftsmidler med levetid på minst 1 år. Medregnes skal investeringer i så vel nye som brukte kapitalvarer som er kjøpt fra andre foretak til eget bruk. Kostnader til design, transport og installering o.l, samt avgifter skal medregnes. Ekskluderes skal fratrekkelig merverdiavgift, finanskostnader, og oppnådde skattefordeler (f.eks. investering i mer miljøvennlig utstyr). Investeringsavgift skal være medregnet.

4a: Investering i aktiverte og avskrivbare aktiva: Aktiverte og ervervede (ferdigstilte) anskaffelser, realisasjon og aktiverte driftsmidler og aktiverte påkostningsarbeider

Felles for spørsmål 4.01-4.03:

I kolonnen «**anskaffet i året**» tar man med alle nyervervede varige driftsmidler som er anskaffet i løpet av året (nyanskaffelser), og som er ferdigstilte, eksklusive investering i uberørt

eiendom (tomt/grunn uten bygg, anlegg etc.). Ved kjøp benyttes kostpris (kjøpspris) ved verdsettelsen av driftsmidlet, og ved egenproduksjon benyttes produksjonskost. Total «anskaffelse i året» inkluderer driftsmidler anskaffet ved finansiell leasing, der driftsmidler dette gjelder er overført som eiendel i balanse-regnskap. Driftsmidler anskaffet ved slik avtale i året inngår her med anskaffelseskost (jf. Anbefaling til god regnskapsskikk (nr. 17) vedrørende leasing (Revisors håndbok 1997)). Driftsmidlet ansees for anskaffet når det er *mottatt*. Ikke-ferdigstilte anskaffelser er ekskludert her.

I kolonnen «**realisasjon i året**» skal man føre opp salgsverdien (erstatningssummen) av ev. brukte driftsmidler som er solgt (erstattet) i året. Beløpet angis inklusive investeringsavgift. Driftsmidler ansees for solgt når de er *levert*.

I kolonnen «**påkostninger på egne aktiva**» tar man med alle aktiverte påkostninger og hovedreparasjoner kjøpt og utført av andre, og/eller foretatt med egne ansatte på egne driftsmidler. Dette omfatter utvidelser, omgjørelser, forbedringer og reparasjonsarbeider, som øker effektiviteten/verdien av, og/eller forlenger levetiden for eksisterende driftsmidler. Ved kjøp vurderes påkostningen til kjøpspris, og ved egenproduksjon vurderes den til produksjonskost. Ta med både material- og lønnskostnader pluss ev. felleskostnader (disse investeringsenes andel av felleskostnader som strøm, Edb-tjenester etc.). Ikke ta med løpende kostnader til reparasjoner og vedlikehold (daglig stell og pass, som tilsvarer post 650 i AN).

Totale aktiverte og avskrivbare investeringer i nye varige og fysiske driftsmidler (nyanskaffelser), samt realisasjon av og påkostninger på eksisterende aktiverte driftsmidler skal fordeles på 4.01 t.o.m. 4.03:

4.01: Anskaffelser av, realisasjon av og påkostninger på «Maskiner, verktøy, redskap og inventar»

Dette inkluderer produksjonsmaskiner (anleggsmaskiner etc.), kjøretøy som er anleggsmaskiner (trucker, veiskraper, veivalser, mobilkraner, dumpere m.m.), ikke-registreringspliktige kjøretøy og kjøretøy kun tillatt brukt utenfor offentlig vei/på arbeidsområdet, andre maskiner (rengjøringsutstyr, stemplingsur, alarmanlegg, tegnemaskiner, video, TV, datamaskiner m.m.), møbler og inventar, samt medfølgende tilleggsutstyr. Dette tilsvarer driftsmidler i post 185 i AN. Investeringer i innkjøpt programvare tas *kun* med dersom denne er kjøpt sammen med datamaskiner og *ikke* skilt ut.

4.02: Anskaffelser av, realisasjon av og påkostninger på «Transportmidler»

«Transportmidler» omfatter personbiler, vogntog, lastebiler, drosjebiler (biler som nyttes vesentlig til drosjevirkosomhet), tankbiler, kranbiler, skip, fly, helikoptre etc. Dette tilsvarer driftsmidler i postene 181+182 i AN. Ta ikke med anleggsmaskiner (inngår under spm. 4.01).

4.03: Anskaffelser av, realisasjon av og påkostninger på «Bygninger og anlegg»

«Bygninger og anlegg» inkluderer forretningsbygg og produksjonsbygninger (fabrikk-, lager- og kontorbygg), produksjonsanlegg (veier, gater, kaier, siloer, andre industrielle anlegg) og velferdsanlegg (golfbaner, tennisbaner etc.). Dette tilsvarer driftsmidler i post 191 i AN.

4.04: Summen av kolonnene

Her føres summen av kolonnene. 4.04.1 er lik summen av postene 4.01.1, 4.02.1 og 4.03.1 osv.

4b: Diverse investeringer

4.05: Aktivert verdi av varige driftsmidler som er under utførelse

Her fører man opp total aktivert verdi pr. 1.1. og 31.12. av alle driftsmidler som ikke er ferdigstilte (ikke skattemessig avskrivbare, dvs. ennå ikke ervervet/ferdigleverte/ferdigstilte (ved egentilvirkning)). Dette gjelder både driftsmidler som erverves fra andre foretak og uferdige egne aktiverte investeringsarbeider.

4.06: Bruttoinvestering i tomt/grunn

Posten omfatter investering i tomtearealer og andre grunnarealer for drift (jf. postene 194 og 195 i AN). Disse driftsmidlene regnes som alltidvarende, dvs. de har ingen begrenset levetid på 100 år eller mindre, og kan derfor ikke avskrives. Dette inkluderer skog- og jordbrukseiendommer, tomter, gruver, steinbrudd, vannfall og andre grunnarealer til eget bruk for drift av virksomheten.

Dersom tomt/grunn er kjøpt med eksisterende bygning, og verdien av de to ikke er mulig å skille fra hverandre, tas hele investeringsbeløpet med her dersom tomten antas å ha større verdi enn de eksisterende bygninger. Inntekter fra salg av tomt/grunn skal ikke trekkes fra.

5: Fordeling av foretakstall på ulike bedrifter (avdelinger)

En *bedrift* er definert som en lokal (geografisk) foretaksenhet som driver næringsvirksomhet innenfor en bestemt næring

Med *lokale enheter* menes her deler av foretaket som kan identifiseres geografisk. Det er snakk om to separate lokale enheter når de har ulik beliggenhetsadresse, selv om begge tilhører samme kommune/postnummer. Den lokale enhetens grenser bestemmes av tomtens grenser. Hver lokal enhet kan drive virksomhet innenfor flere forskjellige næringsgrupper (jf.

«virksomhetens art» vedlagt. En bedrift er den delen av en lokal enhet som driver virksomhet innenfor en gitt næringsgruppe.

Foretak som kun bestod av én bedrift i 1997 kan se bort fra dette spørsmålet.

5.01: Fordel foretakets totale sysselsetting, lønnskostnader, omsetning, produktinnsats, bruttoinvesteringer og internleveranser på bedriftene i foretaket

Her skal foretakets totale sysselsetting (jf. spm. 1.03), totale lønnskostnader (jf. postene 500+540+541+590 i AN), total omsetning (jf. postene 300+310+360+370 i AN), produktinnsats (inkl. internleveranser i post 3.01), bruttoinvesteringer (jf. post 4.04.1- 4.04.2 + 4.04.3) og internleveranser (jf. post 3.01) fordeles på bedriftene (avdelingene) i foretaket. Internleveranser fordeles på bedrifter som leverer varer/ytter tjenester til andre bedrifter i foretaket. Produktinnsats er definert som summen av alle driftskostnader eksklusive varekostnad for solgte handelsvarer (varehandel), lønns- og personalkostnader, av- og nedskrivninger, tap ved avgang av anleggsmidler og tap på fordringer.

I post 5.01 i skjemaet har vi listet opp de bedrifter som Statistisk sentralbyrå pr. utsendelsesdato har registrert under foretaket. De av bedriftene som er ført opp og som var i drift i 1997, skal være med under fordelingen i spm. 5.01. Dersom foretaket bestod av andre bedrifter i 1997 enn dem som er listet opp (nyetablerte bedrifter/avdelinger etc.), så må disse også tas med. Angi da beliggenhetsadresse, oppstartsdato og næringskode (jf. vedlegg). Stryk over og rett (eventuelt kommenter på eget ark) dersom våre opplysninger ikke er korrekte. Til hjelp for å klassifisere næringer innen forretningsmessig tjenesteyting, brukes næringskoder i listen for virksomhetens art (jf. vedlegg til spørreskjemaet). Hvis ingen av næringskodene passer, må næringen beskrives nøyaktig med egne ord. Bruk eget ark dersom det ikke er plass nok på spørreskjemaet.

Ved fordelingen kan anslag benyttes. Dersom det ikke er plass nok på skjemaet, legg ved et eget ark for dette.

Et eksempel på utfyllingen av spm. 5.01:

To lokale enheter, hvor hver enhet driver virksomhet innenfor to næringsgrupper, gir fire bedrifter:

B.nr.	Adresse/karakteristikk	NACE (næring)	1. Sysselsetting	2. Lønnskostnader i prosent	3. Omsetning i prosent	4. Produktinnsats i prosent	5. Bruttoinvestering i prosent	6. Internleveranser i prosent
			Fordel spm. 1.03 i dette skjemaet	Fordel postene (500 +540 +541 +590) i AN	Fordel postene (300 + 310 + 360 + 370) i AN	Fordel foretakets produktinnsats (inkl. internleveranser i post 3.01).	Fordel postene (4.04.1 - 4.04.2 + 4.04.3) i skjemaet	Fordel post 3.01 i skjemaet på de leverende bedriftene
1234567	Floveien 3, 2345 Moen - Utleie	7020	4	24,8	25,5	30,6	15,3	0,0
2345678	Floveien 3, 2345 Moen - Drift av databaser	7240	8	49,2	50,3	39,4	34,7	40,5
3456789	Myrveien 8, 3456 Fjorden - Konsulentvirksomhet	7220	2	19,7	19,5	15,8	30,5	59,5
4567890	Myrveien 8, 3456 Fjorden - Engroshandel, datamask.	5164	3	6,3	4,7	14,2	19,5	0,0

Navn og adresse er hentet fra Enhetsregisteret i Brønnøysund.

Er det feil i navn eller adresse, er det ikke nødvendig at du retter dette i skjemaet dersom endringen allerede er meldt til Enhetsregisteret. Vi vil få de korrekte opplysningene derfra. Det samme gjelder også ved kjøp eller salg av virksomhet.

Ved eventuelle endringer bør du bruke blankett BR 1010 «Samordnet registermelding».

⊥

Hjelp til utfyllingen kan du få ved å ringe:

⊥

1. Sysselsetting og omsetning for foretaket i 1997

Les rettleidingen på siste side nøye før du svarer.

Sysselsatte er lønnstakere, eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap og familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket. Hver deltidsansatt teller som én sysselsatt. Ta med dem som er midlertidig borte på grunn av sykdom, ferie, svangerskapspermisjon, arbeidskonflikt, repetisjonsøvelse og annet. Dette gjelder også styreformann og styremedlemmer som er ansatt og arbeider i foretaket. De som er borte på grunn av militær førstegangstjeneste eller er permitterte på grunn av driftshensyn, skal ikke med.

Omsetningen er inntekter på salg av varer og tjenester, avgiftspliktige og avgiftsfrie (post 300 og 310 i Alminnelig næringsoppgave), leie- og provisjonsinntekter (post 360 og deler av post 370 i Alminnelig næringsoppgave), samt andre driftsinntekter.

Internleveranser er den totale verdi av interne leveranser av varer og tjenester mellom bedriftene (virksomhetene) innen foretaket. Bruk markedspriser ved beregningen, og gi gjerne anslag.

Sysselsetting. Gjennomsnitt i året	Inntekter på salg av varer og tjenester, avgiftspliktige (post 300). Hele tusen	Inntekter på salg av varer og tjenester, avgiftsfrie (post 310). Hele tusen
Leie- og provisjonsinntekter (post 360 og deler av post 370). Hele tusen	Andre driftsinntekter. Hele tusen	Internleveranser. Hele tusen

⊥

Statistisk sentralbyrå kan rette spørsmål til:

Navn: _____ Telefon: _____

ingene feil eller ufullstendige, beskriv den korrekte aktiviteten.

sen for hver av foretakets bedrifter. ⊥

⊥

	Syssetting. Gjennomsnitt i året	Omsetning. Hele tusen	Internleveranser. Hele tusen
⊥			

⊥

Formål

De innsamlede oppgavene i Næringsundersøkelsen inngår i Norges nasjonalregnskap og i ulike næringsstatistikker sammen med andre opplysninger som Statistisk sentralbyrå innhenter. Dette gjelder statistikk over reiseliv, samferdsel, tjenesteyting mfl.

Opgavene danner grunnlag for planlegging og politisk styring. Både myndighetene og næringslivet selv har stort behov for nøytral informasjon om utviklingen i ulike bransjer og i forskjellige deler av landet. For å få korrekte tall, er det derfor viktig at alle svarer på spørsmålene - fra enmannsbedrifter til storindustrien.

Hvorfor må din virksomhet være med?

Mange oppgavegivere undrer seg over at deres opplysninger skal være så viktige for statistikken siden virksomheten er så liten i omfang. I mange bransjer er imidlertid de aller fleste virksomhetene små, slik at vi ville få et helt galt bilde av norsk næringsliv dersom vi ikke tok med de små enhetene.

Blir du ikke ferdig til fristen?

Det finnes mange gode grunner til å være sent ute med leveringen. Regnskapet er ikke ferdig, viktige bilag er forsinket, du har vært ute og reist eller har vært syk, for å nevne noen av de viktigste. I slike tilfeller gir vi selsagt utsettelse med innsendingen, men ta kontakt med oss slik at vi får avtalt ny svarfrist.

Du har plikt til å svare

Opgavene samles inn av Statistisk sentralbyrå med hjemmel i §2-2 (1) i lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå av 16. juni 1989 nr. 54 og Finansdepartementets delegasjonsbrev av 13. februar 1990.

Dersom du mener du ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi oppgaver, kan du klage over pålegget innen tre uker. Klageretten gjelder ikke spørsmål om oppgaveplikten er rimelig eller nødvendig.

Hva skjer hvis du ikke svarer?

Det koster samfunnet store summer når vi må purre på manglende oppgaver. Den som ikke svarer i tide på en undersøkelse med svarplikt, må derfor regne med å bli ilagt tvangsmulkt.

Blir du ikke ferdig med skjemaet innen svarfristen, så avtal ny frist med oss slik at du unngår problemer med eventuell tvangsmulkt senere. Er den først ilagt, vil det til vanlig ikke hjelpe å forklare etterpå.

Personvernet

Opgavene er undergitt taushetsplikt etter statistikklovens §2-4. Statistisk sentralbyrå vil bruke opplysningene til å utarbeide offisiell statistikk, og til statistisk bruk for forskning og offentlig planlegging. Bruk av innsamlede data vil skje i samsvar med krav stilt av Datatilsynet. Opplysningene vil bli oppbevart og eventuelt tilintetgjort på en betryggende måte.

⊥

Bedriftsinndeling

Hvis en juridisk enhet driver virksomhet på flere lokalt atskilte steder (adresser), skal det være registrert en bedrift for hver av disse. Tilsvarende skal det være registrert flere virksomheter hvis en juridisk enhet driver virksomhet i ulike bransjer på samme sted og hver bransje sysselsetter minst tre personer på heltid (fem personer innen industri). Unntatt fra denne regelen er blant annet transport og bygge- og anleggsvirksomhet. For disse næringene skal det kun registreres en virksomhet for hver adresse der det er faste avdelings-/administrasjonskontorer.

Næring (bransje)

Næringsbeskrivelsene som er forhåndsutfylt er hentet fra Enhetsregisteret. Grupperingene er utført etter standard for næringsgruppering (SN94).

Hvis næringsbeskrivelsen er feil, vil vi at du retter dette i skjemaet. Gi en så nøyaktig beskrivelse som mulig av den aktiviteten som utføres. Oppgi derfor hvilke varer som produseres, eller selges og hvilke tjenester som utføres.

Eksempler kan være:

- Butikkhandel med dagligvarer
- Hotell med restaurant
- Reisebyråvirksomhet

Dersom Statistisk sentralbyrå gjør endringer i næringsbeskrivelsen for en virksomhet, er vi ansvarlige for å melde endringene videre til Enhetsregisteret.

Syssetting

Du skal oppgi syssetting for hele foretaket samlet og for hver av bedriftene.

Beregn gjennomsnittlig antall sysselsatte over året for foretaket ved å summere antall sysselsatte ved utgangen av februar, april, juni, september og november og dividere med 5.

Eksempel: Antall sysselsatte ved utgangen av februar var 8, april 9, juni 7, september 11 og november 10. Dette gir 9 i gjennomsnitt $(8+9+7+11+10)/5=9$.

Som sysselsatte regnes alle lønnstakere, eiere og familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket.

Hver deltidsansatt regnes som sysselsatt. Det skal ikke utføres noen form for omregning. F.eks. skal to personer som hver arbeider halv dag, regnes som to sysselsatte og ikke som en på heltid.

Lønnstakere er alle personer som arbeider for arbeidsgiveren, og som har en ansettelseskontrakt og mottar kompensasjon for utført arbeid i form av lønn, gasje, honorar, gratiale, naturalytelser o.l. Dette inkluderer både arbeidere og funksjonærer. Deltidsansatte, sesongarbeidere, lærlinger, hjemmearbeidere og utleid arbeidskraft skal tas med. Det samme gjelder personer som er midlertidig fraværende (på permisjon med lønn) på grunn av sykdom, ferie, arbeidskonflikt. De som er fraværende for en ubestemt tidsperiode av andre årsaker, som militærtjeneste, skal ikke tas med. Innleid arbeidskraft skal **ikke** være med.

For å unngå dobbeltregistrering, gjør vi oppmerksom på følgende:

- På skjema som er sendt i navnet til organisasjoner, føres bare personale som denne enheten har **arbeidsgiveransvar** for. Eventuelle medlemmer og frivillige skal altså ikke tas med.
- På skjema som er sendt i **den enkelte næringsdrivendes navn**, f.eks. drosjeeier, føres bare den næringsdrivende selv og eventuelt andre som vedkommende har et arbeidsgiveransvar for.

Har du spørsmål til oss?

Har du spørsmål i forbindelse med skjemautfyllingen, står vi til tjeneste med veiledning og informasjon. Trenger du nytt skjema eller flere skjema, er det bare å ta kontakt med oss. Du kan ringe ett av telefonnumrene som står oppført på første side i spørreskjemaet.

Porto for tilbakesending er betalt av Statistisk sentralbyrå.

Tidligere utgitt på emneområdet

Previously issued on the subject

Norges offisielle statistikk (NOS)

Official Statistics of Norway

Forretningsmessig tjenesteyting

Business Services

B	204	1979
B	285	1980
B	391	1981
B	470	1982
B	577	1983
B	620	1984
B	663	1985
B	752	1986
B	825	1987
B	896	1988
B	964	1989
C	48	1990
C	96	1991
C	174	1992
C	261	1993
C	337	1994
C	417	1995

Statistikk over eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet 1995

Real Estate, Renting and Business Activities

C	412	1995
C	532	1996

NOS Arkitektvirksomhet og byggeteknisk konsulentvirksomhet

Architectural and Other Technical Services Connected with Construction

B	147	1978
B	187	1979
B	262	1980
B	331	1981
B	471	1982
B	537	1983
B	576	1984
B	639	1985
B	735	1986
B	823	1987
B	895	1988

Omsetningsindeks for forretningsmessig tjenesteyting (verdiindeks): Utgis hvert kvartal i Ukens statistikk

De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk

Recent publications in the series Official Statistics of Norway

Merverdiavgift på 23 prosent kommer i tillegg til prisene i denne oversikten hvis ikke annet er oppgitt

- C 547 Olje- og gassvirksomhet 2. kvartal 1999: Statistikk og analyser *Oil and Gas Activity 2nd quarter 1999: Statistics and Analysis*. 1999. 79s. 105 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4723-3
- C 548 Jaktstatistikk 1998 *Hunting Statistics 1998*. 1999. 63s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4724-1
- C 549 Sjølvmeldingsstatistikk 1997 *Tax Return Statistics 1997*. 1999. 111s. 125 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4728-4
- C 550 Veitrafikkulykker 1998 *Road Traffic Accidents 1998*. 1999. 92s. 105 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4729-2
- C 551 Befolkningsstatistikk 1997 med tall for 1. januar 1998 *Population Statistics 1997 with Figures as of 1 January 1998*. 2000. 181s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4730-6
- C 552 Fiskeristatistikk 1995-1996 *Fishery Statistics 1995-1996*. 1999. 116s. 125 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4731-4
- C 553 Lakse- og sjøaurefiske 1998 *Salmon and Sea Trout Fisheries 1998*. 1999. 41s. 90 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4732-2
- C 554 Kulturstatistikk 1998 *Culture Statistics 1998*. 1999. 132s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4735-7
- C 555 Fiskeoppdrett 1997 *Fish Farming 1997*. 1999. 49s. 90 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4738-1
- C 556 Regnskapsstatistikk 1997: Aksjeselskaper *Accounts Statistics 1997: Joint Stock Companies*. 2000. 58s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4744-6
- C 557 Samferdselsstatistikk 1998 *Transport and Communication Statistics 1998*. 2000. 154s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4748-9
- C 558 Reiselivsstatistikk 1998 *Statistics on Travel*. 2000. 84s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4749-7
- C 559 Pleie- og omsorgsstatistikk 1998 *Nursing and Care Statistics 1998*. 2000. 71s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4750-0
- C 560 Jordbruksstatistikk 1998 *Agricultural Statistics 1998*. 2000. 150s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4752-7
- C 579 Sosialhjelp og barnevern 1998 *Social Assistance and Child Welfare Statistics 1998*. 2000. 58s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4754-3
- C 580 Olje- og gassvirksomhet 3. kvartal 1999: Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 3rd Quarter 1999: Statistics and Analysis*. 2000. 116s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4769-1
- C 581 Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger 1986-1996 *Income and Property Statistics for Households 1986-1996*. 2000. 144s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4772-1
- C 582 Sjøfart 1998 *Maritime Statistics 1998*. 2000. 123s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4777-2
- C 583 Barnehager 1998 *Kindergartens 1998*. 2000. 58s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4778-0
- C 584 Skogstatistikk 1997 *Forestry Statistics 1997*. 2000. 98s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4779-9
- C 585 Pasientstatistikk 1995-1997 *Patient Statistics 1995-1997*. 2000. 85s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4780-1
- C 587 Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen 2000. 2000. 189s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4784-5
- C 588 Kommunehelsetjenesten 1988-1998: Forebyggende tjenester, lege- og fysioterapitjenester *Municipal Health Service 1988-1998: Preventive Services, General Medical Practice and Physiotherapists*. 2000. 46s. 100 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4785-3
- C 589 Låne- og verdipapirmarkedet 1992-1998 *The Loan and Securities Market 1992-1998*. 2000. 80s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4792-6
- C 590 Commodity List External Trade 2000: Supplement to Monthly Bulletin of External Trade 2000. 2000. 149s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4793-4